

TALOUSARVIO 2019
TALOUSSUUNNITELMA 2019–2021

Sisällysluettelo

Talousarvio 2019 ja taloussuunnitelma 2019–2021

Strategiset tavoitteet ja ohjelmakuvaukset	1
Yleisperustelut	2

Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa **11**

Hallinto- ja taloustoimiala	16
Kuntakehitystoimiala	24
Sivistystoimiala	33
Taulukot	51

Investointiosa **57**

Rahoitusosa **66**

Rahoituslaskelma	67
------------------	----

Liitteet **68**

Muu taseyksikkö	69
Pornaisten kunnan talousarvioasetelma	71
Pornaisten kunnan organisaatio 1.1.2019	72
Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän vuoden 2019 talousarvio ja taloussuunnitelma 2019-2021	73

Talousarvio 2019

Taloussuunnitelma
2019-2021

Pornaisten strategiset tavoitteet v. 2018–2020

 Tiedoksi, kvalt 18.12.2017 § 136
 Liite 2, khall 15.1.2018 § 12

Pornainen

Keskellä kaikkea – Luonnollisesti lähellä

Väestötavoite: v. 2017 – toteuman mukainen
 v. 2020 – 5350 asukasta
 v. 2025 – 5600 asukasta
 v. 2030 – 6000 asukasta

Elinvoimaohjelma

Varmistamme monipuolisen tontti- ja asuntotarjonnan panostamalla kuntakeskuksen kehittämiseen sekä kyläkeskusten rakenteen tiivistämiseen erityisesti koulujen läheisyydessä.

Hyvinvointiohjelma

Arvioimme ja kehitämme kunnan omaa palvelutuotantoa yksityisen palvelutarjonnan rinnalla sekä yhteistyössä naapurikuntien kanssa. Panostamme ennaltaehkäiseviin palveluihin terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Talous- ja henkilöstöohjelma

Hoidamme talouttamme kestävässä pohjalla niin, että saavutamme vähintään nollatuloksen vuosittain, korkeintaan nykyisellä verotasolla.

Kehittäminen

Tarjoamme kilpailukykyisen ja yhteistyöhön panostavan toimintaympäristön kunnassa toimiville yrityksille sekä kuntaan sijoittuville uusille yrityksille. Panostamme tonttitarjonnan lisäämiseen yritysalueiden vetovoiman parantamiseksi.

Etsimme uudenlaisia liikennetähtäimiä ja mahdollisuuksia joukkoliikennepalvelujen parantamiseen.

Pidämme velkamme korkeintaan nykyisellä tasolla – poikkeuksena kunnanvaltuustossa erikseen päätettävät investoinnit erityistä hyötyä tuottaviin kohteisiin.

Yhteisöllisyys / osallistaminen

Panostamme liikenneturvallisuuden parantamiseen kevyen liikenteen väylien suunnittelulla ja rakentamisella. Haemme aktiivisesti yhteistyökumppaneita osallistumaan liikenneväyliemme rahoittamiseen.

Kohdistamme erityisiä toimenpiteitä kunnan vetovoiman lisäämiseen, lapsiperheiden houkuttelemiseen ja muuttohalukkuuden lisäämiseen. Tavoitteenamme ovat kunnan väestön kasvu ja tarkoituksenmukaiset ryhmäkoot kunnan palvelutuotannossa.

Johdamme kunnan toimintaa ja taloutta niin, että henkilöstöllä on hyvät työnteon edellytykset.

Digitaalisiaatio / sähköiset palvelut

Markkinoimme viihtyisää ja turvallista kuntaamme tehokkaasti ja uusilla innovatiivisilla tavoilla. Tiedotamme kunnan toiminnasta ja mahdollisuuksista selkeällä tavalla myös sosiaalista mediaa ja muita uusia tiedotuskanavia hyödyntäen.

Kehitämme uusia toimintatapoja sekä Pornaisten elinvoimaa lisääviä aktiviteetteja yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa. Hyödynnämme kehittämisessä kunta- ja kuntalaisten lisäntyneen aktiivisuuden ja tuemme hyvien hankkeiden toteutumista osoittamalla niille myös taloudellisia resursseja.

Tuemme henkilöstöämme uudistumista onnistuneilla rekrytoinneilla, koulutuksella ja varautumalla osaamisen siirtoon eläköitymistä yhteydessä.

www.pornainen.fi
www.meidanpornainen.fi

TALOUSARVIO 2019 JA TALOUSSUUNNITELMA 2019–2021

1. Yleinen taloudellinen tilanne

Suomen talouden kasvu jatkuu yli kahden prosentin vuosivauhdilla tulevina vuosina, mutta hidastuu alle 1,5 prosenttiin keskipitkällä aikavälillä. Talouden nopea toipuminen ja vahvana jatkuva talouskasvu nostavat työvoiman kysyntää ja työllisyys kasvaa nopeammin kuin vuosiin. Vaikka avoimena olevien työpaikkojen määrä kasvaa, työttömyys alenee hitaasti.

Talouden kasvua tukevat sekä kotimainen kysyntä että ulkomaankauppa. Kotitalouksien kulutuskysyntää rajoittaa reaalisten käytettävissä olevien tulojen hidastuva kasvu. Vaikka yksityisten investointien kasvu jää v. 2018 hitaammaksi kuin v. 2017, investoinnit nousevat 20 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Viennin kasvu tasoittuu maailmankaupan kasvun mukaiseksi ja nettoviennin kasvua tukeva vaikutus pienenee.

Julkisen talouden alijäämät pienenevät ja julkinen talous kääntyy vuosikymmenen vaihteessa ylijäämäiseksi. Julkisen talouden velkaantuminen jatkuu silti hyvästä talouskasvusta huolimatta edelleen 2020-luvulle tultaessa.

Maailmantalouden kasvu kiihtyy vielä tänä vuonna, minkä jälkeen talouskasvu jatkuu hitaampana. Erityisesti Yhdysvalloissa kasvu on nopeaa tänä vuonna. Hiljattain hyväksytyn verouudistuksen odotetaan kiihdyttävän edelleen jo nopeaa talouskasvua, mutta samalla myös heikentävän julkisen talouden tilaa. Euroalueella vahva kasvu jatkuu, luottamus on korkealla ja investoinnit ovat elpyneet lähelle kriisiä edeltävää tasoa. Vaikka inflaatio-odotukset ovat yhä vaimeita, inflaation odotetaan kiihtyvän ennustejakson loppua kohden.

Maailmankaupan kasvu hidastui viime vuoden jälkipuoliskolla. Ennustejaksolla kasvua ylläpitää ennen kaikkea kehittyvien maiden tuonti. Maailman-kauppa kasvaa taas nopeammin kuin maailman kokonaistuotanto, mutta ei kuitenkaan niin paljon nopeammin kuin mihin viime vuosikymmenellä totuttiin.

Työllisyyden kasvu on ylittänyt odotukset

Vuonna 2018 Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 2,6 %. Merkit talouskasvun jatkumisesta ovat edelleen suotuisat. Näitä ovat mm. teollisuuden uusien tilausten ja elinkeinoelämän tuotanto-odotusten kasvu sekä kasvukeskusten vahvana jatkuva rakennustoiminta. Toisaalta kasvun rajoitteistakin on viitteitä, sillä monella toimipaikalla on pulaa ammattitaitoisesta työvoimasta ja kysynnän puute on viime vuoden loppua yleisempää monella yksityisen liike-elämän toimialalla.

Taloudellisen aktiviteetin laajapohjainen ja nopea voimistuminen paransi työllisyyttä vuoden 2017 aikana. Työllisyyden paraneminen voimistui vuodenvaihteen molemmin puolin poikkeuksellisen nopeasti ja työllisyysasteen trendi on noussut jo 71 prosentin tuntumaan. Työvoiman kysyntä lisääntyy ripeästi. Suomalaisten yritysten työllisyysodotukset olivat tammikuussa Euroopan komission luottamusindikaattorien mukaan korkeimmillaan vuoden 2011 jälkeen. Avoimien työpaikkojen suhde työvoimaan on Suomessa kuitenkin vain EU:n keskitasolla.

Vahvana jatkuva talouskasvu ja voimistunut työvoiman kysyntä nostavat v. 2018 työllisten määrän 1,8 % edellisvuotta korkeammaksi. Työllisyyden kasvu jatkuu nopeana koko ennustejakson ajan ja työllisyysaste nousee 72,5 prosenttiin v. 2020. Työttömyysasteen hidas lasku johtuu ainakin osittain piilotyöttömien sekä muiden työvoiman ulko-

puolella olevien aktivoitumisesta työnhakuun, mikä on normaalia suhdannetilanteen parantuessa.

Viennin kasvu jää vuoden 2017 kasvua maltillisemmaksi, mutta kasvu on kuitenkin maailmankaupan kasvua nopeampaa. Kulkuneuvojen viennin kasvun odotetaan jatkuvan v. 2018. Vaihtotase on kääntynyt ylijäämäiseksi kauppataaseen vetämänä, mutta palvelukaupan tase pysyy alijäämäisenä. Vaihtotase pysyy lievästi ylijäämäisenä koko ennustejakson, ennen kaikkea suotuisan vientikehityksen ansiosta. Vaihtotaseen ylijäämää sen sijaan pienentää tuonti-hintojen vientihintoja voimakkaampi nousu sekä tuotannon tekijäkorvausten ja tulonsiirtojen alijäämä.

Vuonna 2018 ansiotaso nousee 1,9 %. Palkkaliukumien on ennakoitu jäävän keskimääräistä pienemmiksi paikallisen sopimisen laajentuessa ja yritys-kohtaisten erien vuoksi. Ansiotason nousu kiihtyy v. 2019 2,5 prosenttiin sopimuskorotusten ajoitustekijöiden vuoksi. Vuonna 2020 hyvä talouskasvu ja julkisen sektorin lomarahojen palautuminen kiihdyttävät edelleen ansiotason nousua 2,8 prosenttiin.

Vuonna 2019 talouskasvu hidastuu 2,2 prosenttiin. Inflaation kiihtyminen hidastaa kotitalouksien reaalisten käytettävissä olevien tulojen kasvua. Yksityisen kulutuksen kasvun hidastuminen kohentaa kotitalouksien säästämisastetta. Maailmankaupan vahva kasvu tukee Suomen vientiä ennustejaksolla. Suomi ei myöskään menetä markkinaosuuksia v. 2019.

Vuonna 2020 BKT kasvaa 1,8 %. Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu edelleen, vaikka palkkasumman kasvu jatkuu ansiotason kasvun kiihtyessä. Inflaation nopeutuessa reaalitulojen kasvu kuitenkin hidastuu. Vuonna 2020 viennin kasvu on maailmankaupan kasvua hitaampaa. Tavara- ja palveluviennin osuuden ennakoidaan pysyvän lähes muuttumattomana, joten vienti on jatkossakin pääosin tavaravientivetoista.

Julkinen talous vahvistuu, mutta pitkän aikavälin rahoitusvaje ei korjaannu

Talouskasvu ja työllisyystilanteen paraneminen vahvistavat julkista taloutta lähivuosina. Myös menojen kasvua hillitsevät ja julkista palvelutuotantoa tehostavat toimet kohentavat julkisen talouden tilaa. Julkinen talous tasapainottuu ja kääntyy hieman ylijäämäiseksi yli kymmenen vuotta jatkuneen epätasapainon jälkeen vuosikymmenen vaihteessa. Valtiontalouden menot ovat kuluvana vuonna vielä selvästi tuloja suuremmat, mutta myös valtiontalouden epätasapaino pienenee vähitellen.

Bruttokansantuotteen kasvu ja sopeutustoimet alentavat julkisyhteisöjen velkaa suhteessa bruttokansantuotteeseen. Julkisen talouden velkaantuminen jatkuu silti edelleen 2020-luvun alkuvuosina. Julkisen talouden pitkän aikavälin haasteet eivät ole olennaisesti muuttuneet. Suhdanteen tasaannuttua talouskasvu hidastuu selvästi, eikä riitä kattamaan väestön ikärakenteen muutoksen vuoksi nopeasti kasvavia julkisia menoja. Väestön ikääntyminen kasvattaa hoito- ja hoivamenoja ja heikentää julkista taloutta 2030-luvulle saakka, jos menojen kasvua ei kyetä hillitsemään rakenteellisin uudistuksin. Myös puolustusvoimien hävittäjähankintojen rahoitus kasvattaa valtiontalouden alijäämää 2020-luvulla.

Talouskehityksen riskit

Maailmantalouden ennusteen riskit painottuvat yhä jonkin verran alasuuntaan. Kauppapoliittisten kiistojen kärjistyminen voi hidastaa maailmankaupan kasvua. Positiivisena riskinä nähdään erityisesti euroalueen odotuksia suotuisampi talouskehitys. Tämä parantaisi Suomen vientinäkymiä. Myös kehittyvissä talouksissa kasvu voi osoittautua ennustettua suotuisammaksi. Viennin maantieteellisen jakauman monipuolistuminen on-

kin yksi positiivinen riski. Lisäksi palveluviennin suotuisan kehityksen jatkuessa viennistä saatava arvonlisäys voi kasvaa.

Investointiennusteen riskit liittyvät yhtäältä rahoitus- ja pääomamarkkinoiden mahdollisiin korjausliikkeisiin ja siitä seuraavaan yleisen epävarmuuden kasvuun ja toisaalta ennustettua nopeampaan kansainväliseen talouskasvuun. Lisäksi suurten hankkeiden toteutuminen suunniteltujen aikataulujen mukaisina on epävarmaa erilaisten lupaprosessien sekä rahoituksen hankkimisen takia.

Kotitalouksien alhaiseen säästämiseen perustuva yksityisen kulutuksen kasvu aiheuttaa negatiivisen riskin kulutusennusteelle. Kuluttajien luottamukseen perustuva yksityisen kulutuksen kasvu on hyvin herkkä negatiivisille uutisille. Työllisyyden kasvuun liittyy positiivisia riskejä. Muun muassa hallituksen neuvotteluissa julkisen talouden suunnitelmasta tehdyt päätökset saattavasta vahvistaa työllisyyttä ennustettua enemmän. (Valtiovarainministeriön suhdannekatsaus 13.4.2018)

Kuntatalouden näkymät

Kuntatalous heikkenee vuonna 2018 hieman edellisvuodesta toimintamenojen kasvun nopeutuessa ja verotulojen kasvun hidastuessa. Kuntatalouden yhteensä laskettu tilikauden tulos ja rahoitusasema ovat muodostumassa kuluvana vuonna huomattavasti kevään 2018 kuntatalousohjelmassa esitettyä heikommaksi. Suotuisasta suhdannetilanteesta huolimatta kuntien verotulojen kehitys jää likimain viime vuoden tasolle eli lähes 600 milj. euroa pienemmäksi kuin keväällä arvioitiin. Kunnallisveron kertymää pienentävät erityisesti tämän vuoden joulukuussa maksettavat poikkeuksellisen suuret ennakonpalautukset.

Henkilöstömenot kääntyvät puolestaan neljän vuoden supistumisen jälkeen maltilliseen kasvuun muun muassa ansiotason nousun seurauksena. Niitä kasvattaa myös tuloksellisuuteen perustuvan kertaerän kustannusvaikutus, joka kohdistuu vuodelle 2018.

Vuonna 2019 kuntatalouden tilikauden tuloksen arvioidaan hieman paranevan, ja myös vuosikate vahvistuu hieman kuluvasta vuodesta. Toimintamenoja kasvattavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvun lisäksi kunta-alan palkankorotukset ja kilpailukykyopimuksen lomarahaleikkauksen päätyminen. Kuntatalouden tulot kasvavat vuonna 2019 menoja nopeammin, kun vuoden 2018 verotulokertymää alentavat tekijät poistuvat. Lisäksi Valmis-järjestelmän käyttöönotto Verohallinnossa lisää kertaluontoisesti verotulokertymää vuonna 2018.

Kuntatalouden nettoinvestoinnit pysyvät lähivuosina korkealla tasolla. Nykyisen rakennuskannan kunnossapito edellyttää edelleen mittavia korjausinvestointeja, ja lisäksi sairaalarakentaminen on vilkasta. Kuntatalouden lainanottotarvetta heijastava toiminnan ja investointien rahavirta pysyy kehitysarviossa negatiivisena vuoteen 2020 saakka. Sen jälkeen maakunta- ja sote-uudistus pienentää kuntatalouden menopaineita, ja kuntatalouden velkaantumisen arvioidaan taittuvan. (Valtiovarainministeriön kuntatalousohjelman tiivistelmä syksy 2018)

2. Pornainen

Nettoinvestoinnit vuodelle 2019 ovat 2.717.000 € ja vuodelle 2020 3.951.000 €. Tulo- ja velkatasoomme nähden investointitaso vuodessa pitäisi olla korkeintaan 2 M€.

Kunnan pitkäaikaisten lainojen lainakanta vuoden 2016 lopussa oli 16,3 M€ (2.880 €/asukas). Vuoden 2017 lopussa lainakanta oli 14,5 M€ (n. 2.800 €/asukas) ja vuoden 2018 lopussa 13,5 M€. Vuonna 2019 ei näillä näkymin tarvitse ottaa lisää lainaa, vaan investoinnit pyritään kattamaan kassavaroin. Lainoja lyhennetään vuoden 2019 aikana n.1,7 miljoona euroa ja lainakanta vuoden 2019 lopussa on tällöin 11,7 M€ eli 2.226 €/asukas, mikä on alle Uudenmaan keskitason (2.933 €/as v. 2016).

Käyttömenojen kasvu on 2,2 % verrattuna tämän vuoden talousarvioon, toimintamenot ovat 30.067.739 €. Tuloja on arvioitu kertyvän 6.022.674 €, toimintakatteeksi jää -24.045.065 €.

Verotuloja arvioidaan kertyvän 20.600.000 €. Valtionosuusarvio ensi vuodelle on 5.324.695 €. Rahoituskulut netto, on arvoitu 77.000 €:ksi. Vuosikatteeksi jää 1.802.630 €. Poistot on arvioitu 1.620.735 €:ksi, jolloin tilikauden tulos on ylijäämäinen 181.895 €.

3. Talousarvion ja –suunnitelman rakenne

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (*suunnitelmakausi*). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -

suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Edellä 3 momentissa säädettyä alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin.

Kirjanpitolain mukaan menot ja tulot on jaksotettava suoriteperusteen mukaan. Tällaisia menoeria ovat mm. lomapalkat, lomarahat ja niiden henkilösivukulut, vakuutusmaksut ja pitkäaikaisen vieraan pääoman korot.

Kun kunnissa vuoden 1997 alusta lukien siirryttiin soveltamaan kirjanpitolakia, otettiin samalla käyttöön suunnitelman mukaiset poistot. Tämä tarkoittaa sitä, että käyttöomaisuuden hankintameno aktivoidaan ja kirjataan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan poistoina kuluksi.

Talousarvion eri osat jakaantuvat toimielimien vastuualueisiin ja nämä edelleen toiminnan mukaisiin tulosalueisiin ja tulosalueet edelleen tulosityksiköihin. Talousarvion käyttötalousosassa valtuusto asettaa toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot toimielimelle tehtävän tai tehtävien hoitamiseksi. Toiminnallisten tavoitteiden asettamisessa käytetään määrä-, laatu-, taloudellisuus- ym. tavoitteita sen mukaan, mitä eri tehtävissä katsotaan tarkoituksenmukaiseksi ja mahdolliseksi käyttää.

Tuloslaskelma osoittaa, kuinka tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Rahoitusosassa osoitetaan, kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin ja miten rahoitustarve katetaan. Rahoitusosasta kokonaisuudessaan vastaa kunnanhallitus.

Investointiosa sisältää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille. Useamman vuoden aikana toteutettava investointihanke jaetaan eri vuosille. Tuleviin investointeihin voidaan myös varautua tekemällä investointivaraus tilikauden ylijäämäisestä tuloksesta.

4. Talousarvion ja –suunnitelman sitovuustasot

Vuoden 2019 talousarvio valtuuston hyväksymässä muodossa sitoo toimialoja seuraavasti:

- Valtuuston hyväksymä talousarvion käyttötalousosa muodostuu kullekin toimielimelle (lautakunta) hyväksytyistä tulostavoitteista, keskeisistä suoritteista ja tunnusluvuista sekä arvioiduista toimintatuotoista ja toimintakuluista, joiden erotus muodostaa toimintakatteen. Toimintatuotot ja toimintakulut ovat toimielimiä sitovia. Niiden muutoksista päättää valtuusto. *Sisäiset erät eivät ole sitovia*. Talousarvion investointiosa muodostuu kullekin hankkeelle hyväksytystä määrärahasta. Jos jonkin investointiosan hankkeen toteuttami-

sessä syntyy säästöä, voi kunnanhallitus päättää säästön käyttämisestä muiden saman investointiryhmän hankkeiden mahdollisten ylitysten rahoittamiseen. Sitovuustasoluettelo on liitteenä 2.

- Edellisessä kappaleessa mainittuja investointiryhmiä ovat: irtain omaisuus, talonrakennushankkeet, maa- ja vesirakennushankkeet (vesi- ja viemärilaitos, kaavatiet, tievalaistus ja ulkoliikuntapaikat), kiinteistöjen osto ja kuntayhtymien investointiosuudet. Erikseen sitovia talonrakennushankkeita ovat ne, joiden kustannusarvio on yli 500.000 euroa.
- Toimielimillä tai niiden alaisilla tulosalueilla ja tulosityksiköillä on toimielimen päättämässä laajuudessa oikeus suorittaa toimielimen sisäisiä siirtoja. Jos toimielin päättää tulosalueen tai tulosityksikön toimintakatteen ylittämisestä, on sen samalla käyttösuunnitelmaan tehtävin muutoksin osoitettava, miltä tulosalueelta tai tulosityksiköltä osoitetaan ylitystä vastaava säästö. Sisäisiin siirtoihin ei voida käyttää talousarviossa avustuksiin varattuja määrärahoja, jotka ovat toimialoja sitovia.
- Talousarviossa toimialalle osoitettua määrärahaa saadaan käyttää vain kyseiseen toimialaan kuuluvien tehtävien suorittamiseen.
- Taloussuunnitelmavuodet 2020–2021 ovat ohjeellisia ja ne muodostavat ko. vuosien talousarviosuunnittelun lähtökohdan.

Vuoden 2013 talousarviossa otettiin käyttöön uusina toimintoina sisäiset erät ja kiinteistöpalveluiden hinnoittelu (sisäiset vuokrat). Kiinteistöpalvelut ja ruokahuolto on keskitetty teknisen toimen alaisuuteen.

Sisäisellä erällä tarkoitetaan tapahtumaa tai kirjausta, joka ei ole kirjanpitolain mukainen liiketapahtuma eli joka ei ole syntynyt vaihdannasta kunnan sekä ulkopuolisen talosityksikön välillä. Kunnan kirjanpidossa sisäisiä eriä kirjataan mm. toiminnan ohjaamisen (talousarvion seurannan) sekä taloustilastoinnin vuoksi. Lisäksi kustannustietoa ja syntyvien menoerien kohdistamista ja kirjaimista kunnan sisällä tarvitaan hinnoittelua, toimintatapojen vertailua, eri kuntien välistä vertailua ja taloudellisuuden analysointia varten. Sisäisinä menoina ja tuloina kunnissa käsitellään yleensä esim. vuokrat, keskitetyt ruokahuoltopalvelut, siivouspalvelut ja ict-palvelut.

(Pasi Leppänen: Kunnan ja kuntayhtymän kirjanpito ja tilinpäätös, 2001)

Sisäisillä vuokrilla ei ole merkitystä kunnan kokonaistalouteen. Se on ohjausväline, jolla pyritään kohdistamaan käytöstä aiheutuvat kustannukset tilojen käyttäjille oikeudenmukaisesti ja läpinäkyvästi. Lisäksi toimintayksiköllä on mahdollisuus vaikuttaa omiin tilakustannuksiinsa ja kannustaa tilojen tehokkaaseen ja taloudelliseen käyttöön.

Tilivelvollisia ovat toimielinten jäsenet lukuun ottamatta valtuutettuja, silloin kun he toimivat valtuutetun ominaisuudessa sekä kunnanjohtaja, hallintojohtaja, talousjohtaja, tekninen johtaja, perusopetuksen johtajana toimiva rehtori, apulaisrehtori, koulujen johtajat, kirjastotoimenjohtaja ja vapaa-aikasihteeri.

5. Päätösvaltuudet

Hankinnat

Ulkopuolisten asiantuntijoiden ja ostopalveluiden käyttämisestä sekä hankintojen tekemisestä päättää kukin hallintokunta toimialueellaan hyväksytyjen määrärahojen rajoissa. ICT (ATK)-hankinnoista päättää keskitetysti tekninen johtaja.

Rakennushankkeiden suunnitelmista, pääpiirustuksista, lopullisista kustannusarvioista, rakentamisen suorittamistavasta, työn aloittamisen ajankohdasta, suunnittelijan, urakoitsijan ja työn suorittajan valinnasta päättää kunnanhallitus silloin, kun suunnittelusopimuksen arvo (alv 0) on yli 50.000 euroa, rakennusteknisten töiden urakkasopimuksen arvo (alv 0) yli 200.000 euroa ja LVI-, sähkö- ja muiden urakkasopimusten arvo (alv 0) yli 100.000 euroa. Muilta osin päätösvalta on teknisellä johtajalla.

Lainat

Kunnanhallituksella on valtuudet ottaa vuonna 2019 pitkäaikaista talousarviolainaa kunnanvaltuuston talousarvion hyväksymisen yhteydessä päättämä määrä. Kunnanjohtajalla on valtuudet kunnan maksuvalmiuden turvaamiseksi ottaa tilapäislainoja, joiden yhteismäärä saa olla enintään 3 miljoonaa euroa.

6. Yleistavoitteet ja toiminnan painopisteet

Vuoden 2019 talousarvion laadinnan lähtökohtana on ollut valtuuston hyväksymä kehys vuodelle 2019. Valtuuston vuonna 2014 hyväksymä talouden tasapainottamishjelma vuosille 2015 – 2018 on myös ollut talouskehyksen taustalla, vaikka toimintaympäristö onkin monelta osin muuttunut vuoden 2014 jälkeen.

Tällaisia muuttuneita asioita ovat mm. Keski-Uudenmaan sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäminen, josta vuoden 2018 alusta on vastannut kuuden kunnan yhteinen kuntayhtymä, jolle myös tuottamisvastuu siirtyy 1.1.2019. Varhaiskasvatuksen hoitamisesta on tehty erillinen vuoden 2018 kattava sopimus Mäntsälän ja Pornaisten kuntien kesken.

Valtuuston 25.6.2018 § 41 tekemän päätöksen mukaan tämä sopimus irtisanottiin päättymään 31.12.2018 ja varhaiskasvatus siirtyy Pornaisten kunnan hoidettavaksi 1.1.2019. Kunnan johtamisjärjestelmä taas on uusittu v. 2017 keväällä hyväksytyssä uudessa hallintosäännössä.

Valtuusto teki päätöksen 12.11.2018 pidetyssä kokouksessaan veroprosenteista, jotka päätettiin pitää ennallaan. Kunnan tulosveroprosentti on vuonna 2019 20,50 %. Kiinteistöverotukseen liittyvä selvitys käynnistyi syksyllä 2017 ja sen ensimmäinen vaihe saatettiin loppuun v. 2018. Selvitystyö jatkuu v. 2019. Menettelyllä voidaan varmistua kuntalaisten tasapuolisesta kohtelusta sekä varmistaa kerättävän kiinteistöveron oikeellisuus. Valtio on siirtänyt omaa kiinteistöve-

rolaki uudistustaan, näillä näkymin uusi kiinteistöverolaki astuu voimaan aikaisintaan vuoden 2020 alussa.

Vuosikate on 1.802.630 €, mikä riittää poistojen kattamiseen. Tulos on 181.895 € ylijäämäinen. Kunnalla on pitkäaikaista lainaa vuoden 2019 lopussa arvion mukaan n. 11,7 M€, joka on n. 2.226 €/asukas.

Vuoden 2019 huhtikuussa järjestetään eduskuntavaalit ja toukokuussa Europarlamenttivaalit sekä mahdollisesti syksyllä maakuntavaalit.

Pornaisten kuntastrategian uudistustyö perustuu hallintosäännön yhteydessä hyväksyttyyn johtamisjärjestelmään. Sen mukaan kuntastrategia on tiivis ja sisältää vision ja väestötavoitteen lisäksi vain ne keskeiset tavoitteet, joilla ohjataan kunnan laadittavien kolmen kehittämisohjelman tekoa. Elinvoima-, hyvinvointi sekä talous- ja henkilöstöohjelman laadinta käynnistyi vuoden 2018 alussa. Laadintatyö on vastuutettu hallintosäännössä, ja kehittämisohjelmien laadinnassa on hyödynnetty swot-analyysiä ja skenaariotarkastelua sekä turvataan kuntalaisten osallistumismahdollisuudet.

Kuntastrategiaa uudistetaan tilanteessa, jossa kuntien toimintakenttään odotetaan erityisen suuria muutoksia. Keskeisin näistä on maakunta- ja sote-uudistus, jota koskevaa valmistelutyötä jatketaan Keski-Uudenmaan kuntien yhteistyönä.

KUUMA-yhteistyön jatkamisesta on tehty päätökset ja tarkoitus on, että tämä toiminta jatkuu ja keskittyy mm. alueelliseen edunvalvontaan.

Vuoden 2017 lopulla siirryttiin sähköiseen laskutukseen ja mahdollistettiin verkkolaskujen lähetykset ja vastaanotto. Vuoden 2017 aikana päätettiin, että talous- ja henkilöstöhallinnon järjestämisessä panostetaan uusiin ohjelmistohankintoihin ja kunnan oman henkilöstön osaamiseen. Samalla näiden palvelujen ulkoistamisesta luovuttiin.

Sähköisten palvelujen kehittäminen jatkuu suunnitteluvuosina erilaisilla ohjelmistohankinnoilla. Vuoden 2018 alussa otettiin käyttöön Populus-palkanlaskentajärjestelmä ja elokuussa 2018 päivitettiin kirjanpitojärjestelmä uuteen versioon Pro Economica Premiumiin. Maksuliikenneohjelmisto Opus Capita siirretään pilvipalveluksi vuoden 2018 lopulla, koska vanhaa järjestelmää ei enää päivitetä. Samalla ohjelmiston nopeus ja maksuliikenteen toimintavarmuus paranee.

Vuonna 2019 otetaan Populus-järjestelmässä käyttöön sähköiset lomakkeet, joilla mahdollistetaan henkilöstön sähköinen asiointi henkilöstöhallinnon tapahtumiin liittyen. Järjestelmässä ilmoitetaan poissaolot, anotaan ja hyväksytään lommat sekä tehdään työsopimukset ja näillä toimilla vähennetään paperisten lomakkeiden käyttöä.

Kunnan johtamisjärjestelmä saatettiin keväällä 2017 hallintosäännön käsittelyn yhteydessä hyväksyttyyn muotoon täyttämällä sivistystoimen johtajan virka. Informaation työsuhteisella tehtävällä vastattiin tietosuojalainsäädännön vaati-

muksiin sekä digitaalisuuden ja sähköisten palvelujen kehittämiseen. Tällä paikattiin em. liittyvää osaamistarvetta kunnassa sekä kirjaston henkilöstövajetta.

Osana henkilöstön ja johtamisen kehittämistä selvitetään tukipalvelujen järjestämistä toimialoilla. Arvioimalla eläköitymisten aikatauluja ja vaikutuksia varmistetaan osaamisen säilyminen ja siirtäminen Pornaisten kunnassa.

Kunnan elinvoimaan ja keskustan ympäristökuvaan vaikuttavana hankkeena toteutui v. 2017 tekonurmikenttä yksityisenä hankkeena. Kunta takasi hankkeen toteutusta varten 240 000 € suuruisen lainan. Vuotta 2017 koskevissa investoinneissa varauduttiin kahden asunnon ostamiseen kirkonkylän keskustaan valmistuvasta kerrostalosta. Hanke kuitenkin viivästyi elementtitoimitusten siirtyessä ja käynnistyi vasta marraskuussa. Perustuksia kaivettaessa paljastui merkittävä määrä saastunutta maata, joka täytyy poistaa kunnan kustannuksella. Vuoden 2018 talousarviossa varauduttiin neljän asunnon ostamiseen, ja kaupat niistä tehtiin lokakuussa.

Vuodelle 2019 esitettyjen nettoinvestointien loppusumma on 2.717.000 €, suurin summa kohdistuu katuihin ja kevyenliikenteen väyliin (Linnunlaulun kevytväylä, yhtenäiskoulun ympäristö/torialue, Kirkkotien parantaminen). Muidenkin kevyen liikenteen väylien toteutusvalmiutta parannetaan suunnittelutyötä jatkamalla.

Linnunlaulun päiväkodin lisäosan rakentamisen suunnittelun aloittaminen sisältyi myös vuoden 2017 talousarvioesitykseen. Mustijoen perusturva aloitti päiväkotien osalta tarveselvityksen, johon liitettiin myös Pornaisten päiväkodit. Tarveselvityksen osalta toiminnallinen tarve on selvillä, mutta päivähoidon mitoitusselvitys on vielä tekeillä. Tämän vuoksi päiväkodin suunnittelua ja rakentamista siirrettiin investointiohjelmassa vuosille 2018–2020. Rakentamisen jälkeen Aurinkolinnan päiväkoti jäisi pois käytöstä. Hankkeen suunnittelu on kilpailutettu syksyllä 2018.

Maankäytön suunnitteluun ja maanhankintaan on panostettu erityisesti muutama viimeisen vuoden aikana. Tärkeimmät yksittäiset asemakaavahankkeet v. 2019 ovat Laidunalueen kaava, Kartanonrinteen laajennus sekä Pornaisten Portin alueen laajennus. Pohjoisten kylien kehittämiseen tähtäävä suunnittelutyö valmistuu alkuvuodesta ja toteutusmalli on tarkoitus monistaa myöhemmin käytettäväksi myös kunnan eteläisissä kylissä.

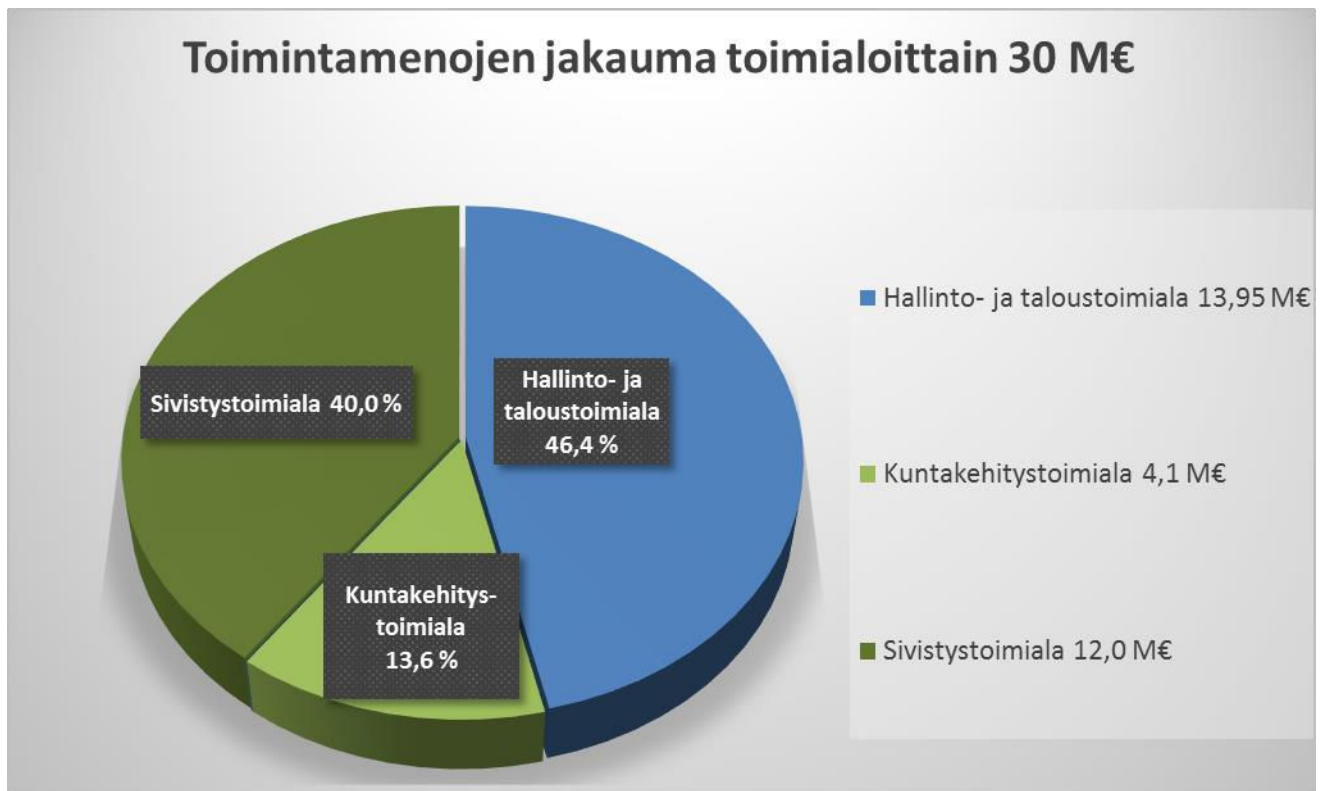
Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa

PORNAISTEN KUNTA TOIMINTAMENOT JA -TULOT

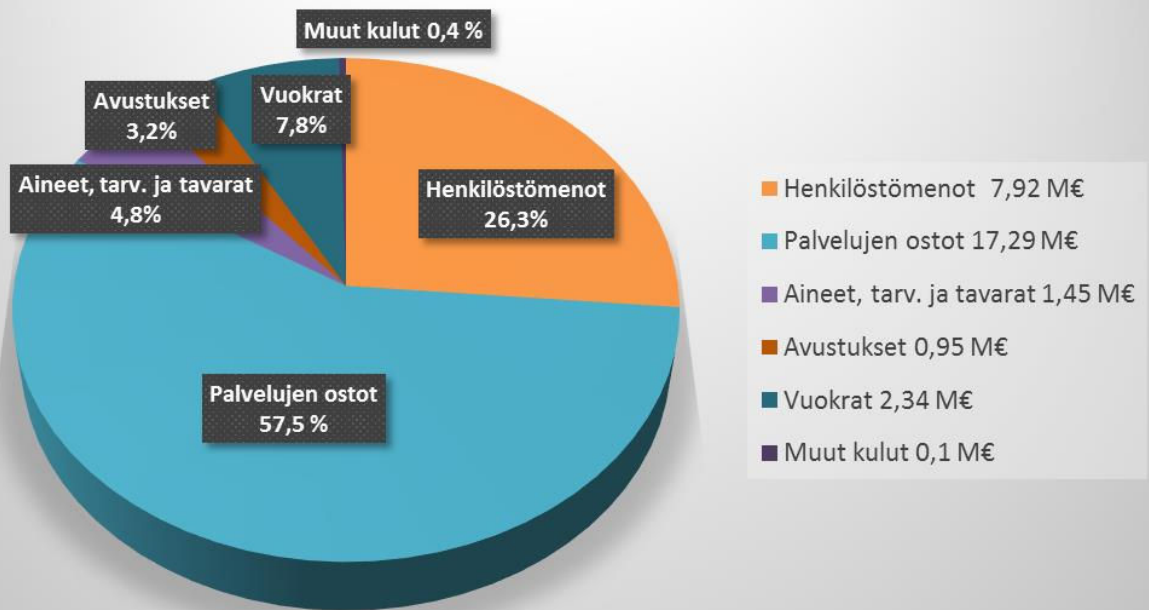
Vuoden 2019 käyttötalouden talousarvioesityksessä toimintamenojen loppusumma päättyy 30.067.739 €:oon. Lisäystä 659.449 € eli 2,2 % vuoden 2018 muutettuun talousarvioon verrattuna ja 263.849 € enemmän verrattuna kehykseen eli 0,9 %. Toimintatulojen määräksi ensi vuonna on arvioitu 6.022.674 €, joka on 2.674 € enemmän verrattuna kehykseen.

Kunnalla on takauksia vesiosuuskunnille yhteensä 1,97 M€:n arvosta ja Tekonurmi Oy:lle takaus 223.304 €.

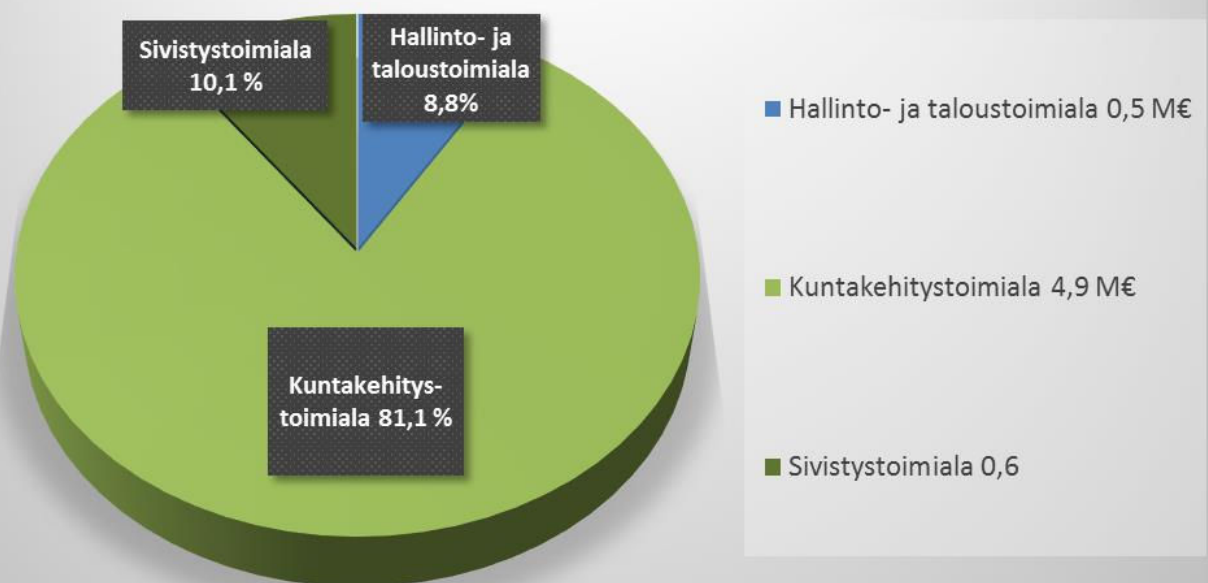
Alla olevissa graafeissa esitetään kunnan toimintamenojen ja -tulojen jakaumat toimialoittain. Lisäksi graafeissa esitetään menojen ja tulojen jakaumat tiliryhmittäin (ulkoiset ja sisäiset menot ja tulot).

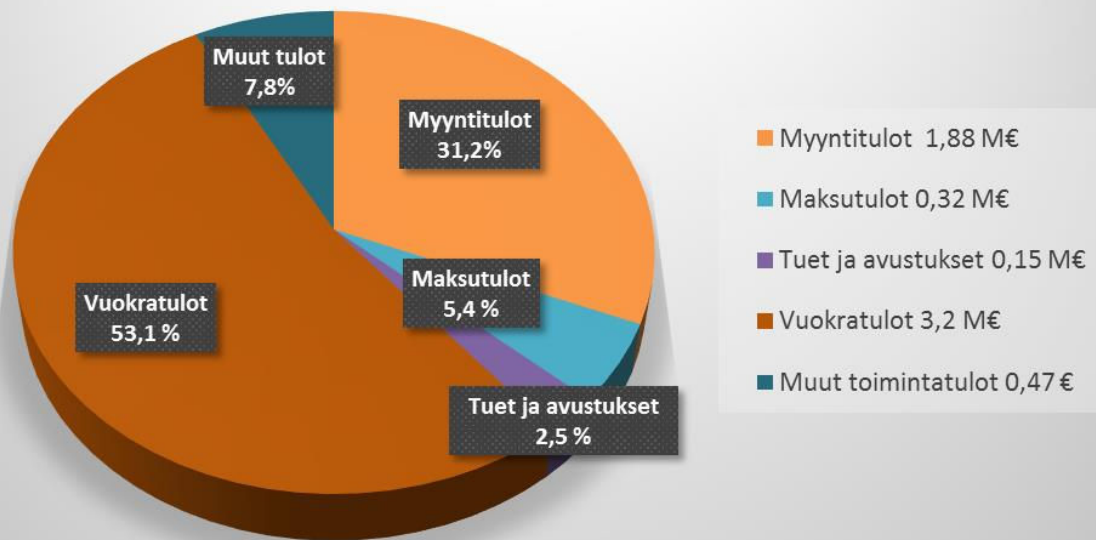
Menojen jakauma tiliryhmittäin 30 M€

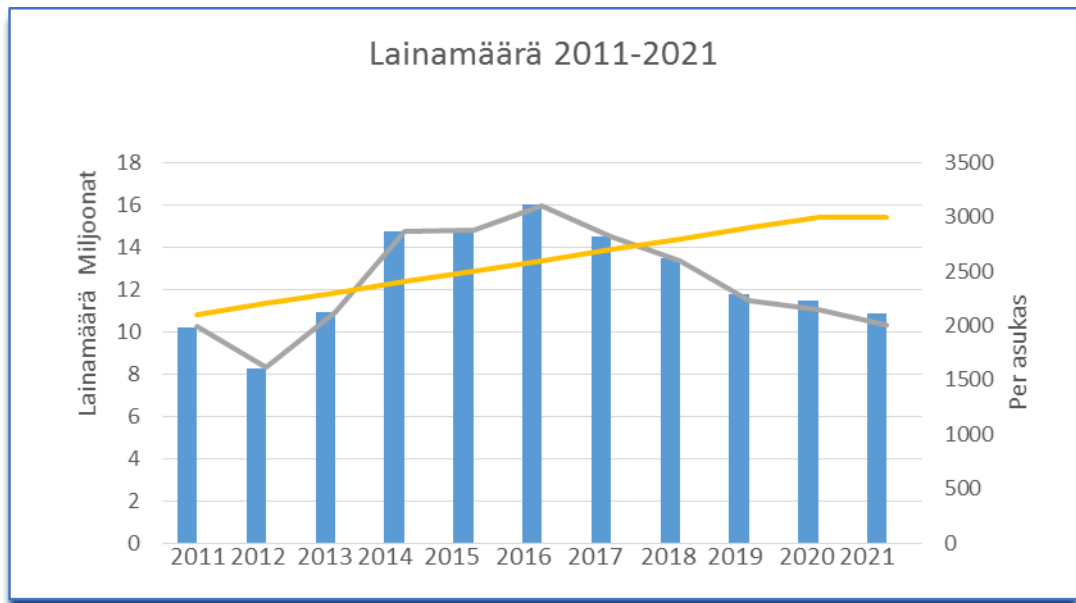

Toimintatulojen jakauma toimialoittain 6 M€

Toimintatulojen jakauma tiliryhmittäin 6 M€

KUNNAN LAINAKEHITYS VUOSINA 2011-2021

31.12.2019		31.12.2020			31.12.2021	
Lyh. 1 715 453		Lyh. 2 260 907 lisää lainaa 2 milj.			Lyh. 2 624 542 lisää lainaa 2 milj.	
11 737 275		11 476 368			10 851 826	
2 226 / asukas		2 145 / asukas			2 010 / asukas	

Siniset pylväät kuvaavat Pornaisten kunnan lainamäärää vuosina 2011-2021, harmaa viiva kuvaa Pornaisten kunnan lainamäärää per asukas, keltainen viiva Manner-Suomen kuntien keskimääräistä lainaa per asukas.

Kunnalla on pitkäaikaista lainaa vuoden 2018 lopussa arvion mukaan n. 13,5 M€, joka on asukasta kohti n. 2.500 €. Vanhojen lainojen takaisinmaksut vuosina 2019–2021 ovat n. 1,7-2,6 M€/vuosi, yhteensä 6,6 M€. Vuonna 2019 ei näillä näkymin ole tarvetta ottaa lisää pitkäaikaista lainaa kohtuullisen kassatilanteen takia.

Lainatarvearvio on vuodelle 2020 n. 2 M€, mikäli investoinnit toteutetaan taloussuunnitelman mukaisesti. Lainamäärä asukasta kohti on vuoden 2019 lopussa arviolta 2.226 €, vuonna 2020 2.145 € ja vuonna 2021 2.010 €/asukas mikäli ennusteet verotuloista, investoinneista ja asukasmäärästä toteutuvat.

Takausvastuita kunnalla on 2,2 M€. Ne eivät ole mukana taulukossa.

TOIMIALOJEN TALOUSARVIOESITYKSET

HALLINTO- JA TALOUSTOIMIALA

HALLINTO- JA TALOUSTOIMIALA					
Käyttötalousosa					
	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot	-15 454 845	-16 645 875	-13 947 726	-14 087 203	-14 228 075
- ulkoinen	-15 377 656	-16 569 075	-13 870 542	-14 009 247	-14 149 340
- sisäinen	-77 189	-76 800	-77 184	-77 956	-78 735
Toimintatulot	502 157	577 600	530 500	535 805	541 163
- ulkoinen	500 522	576 400	529 300	534 593	539 939
- sisäinen	1 635	1 200	1 200	1 212	1 224
TOIMINTAKATE	-14 952 688	-16 068 275	-13 417 226	-13 551 398	-13 686 912

MTA-2018 lukuihin sisältyy varhaiskasvatuksen v. 2018 maksuosuus 3.179.320, TA-2019 luvuista varhaiskasvatus on siirretty sivistystoimialalle.

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

KESKUSVAALILAUTAKUNTA YHTEENSÄ					
Käyttötalousosa					
	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot	-12 917	-25 200	-24 400		-7 800
- ulkoinen	-12 917	-25 200	-24 400		-7 800
- sisäinen					
Toimintatulot		23 400	24 300		
- ulkoinen		23 400	24 300		
- sisäinen			0		
TOIMINTAKATE	-12 917	-1 800	-100		-7 800

Vaalit

Vaalit (eduskunta- ja europarlamenttivaalit, mahdolliset maakuntavaalit)					
Käyttötalousosa					
	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Määrätavoitteet/kokoukset		10	10		
Toimintamenot	-12 917	-25 200	-24 400		-7 800
- ulkoinen	-12 917	-25 200	-24 400		-7 800
- sisäinen					
Toimintatulot		23 400	24 300		
- ulkoinen		23 400	24 300		
- sisäinen					
TOIMINTAKATE	-12 917	-1 800	-100		-7 800

Kunta on jaettu kolmeen äänestysalueeseen. Vaalijärjestelyt hoidetaan oikeusministeriön ohjeiden mukaan. Suunnitelmakaudella on seuraavat vaalit:

- eduskuntavaalit, europarlamenttivaalit ja mahdolliset maakuntavaalit vuonna 2019
- kuntavaalit vuonna 2021

Tavoite: Keskusvaalilautakunnan päätöksistä ei valituksia.

Kunta järjestää ennakoäänestyksen kunnanvirastolla. Valtio huolehtii kaikissa vaaleissa materiaali- ja tietojärjestelmäkustannuksista ja kunta muista kustannuksista. Valtiollisissa vaaleissa oikeusministeriö suorittaa kunnalle kertakorvauksena ministeriön vahvistaman euromäärän jokaisen vaaleissa äänioikeutetun kunnan asukkaan osalta.

TARKASTUSLAUTAKUNTA

TARKASTUSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ					
Käyttötalousosa					
	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot	-11 765	-9 300	-11 800	-11 918	-12 037
- ulkoinen	-11 752	-9 300	-11 800	-11 918	-12 037
- sisäinen	-13				
Toimintatulot					
- ulkoinen					
- sisäinen					
TOIMINTAKATE	-11 765	-9 300	-11 800	-11 918	-12 037

Tarkastustoiminta

Tarkastustoiminta					
Käyttötalousosa					
	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Ltk:n kokoukset	7	6	6	6	6
Tarkastuspäivät		9	9	9	9
Ltk:n siht.palvelut pv		6	6	6	6
Toimintamenot/asukas	2,3	1,79	2,24	2,23	2,3
Toimintamenot	-11 765	-9 300	-11 800	-11 918	-12 037
- ulkoinen	-11 752	-9 300	-11 800	-11 918	-12 037
- sisäinen	-13				
Toimintatulot					
- ulkoinen					
- sisäinen					
TOIMINTAKATE	-11 765	-9 300	-11 800	-11 918	-12 037

Tarkastuslautakunta arvioi vuosittain valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista kunnan palvelutoiminnassa ja talouden hoidossa. Tavoiteseurannan lisäksi tarkastuslautakunta mm. arvioi eri perustein kunnan palvelutoiminnan vaikuttavuutta, taloudellisuutta ja palvelujen tarkoituksenmukaista järjestämistä sekä valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Tarkastuslautakunnan vuosittain laatima arviointikertomus perustuu lautakunnan eri tehtäväalueilla suorittamiin arviointikäynteihin ja viranhaltija-haastatteluihin.

Tilintarkastus varmentaa hallinnon lainmukaisuutta ja sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan asianmukaista järjestämistä sekä valtion-osuuksien perusteiden, kirjanpidon ja tilinpäätöksen oikeellisuutta. Tilintarkastaja avustaa tarkastuslautakuntaa sen kokoustyöskentelyssä ja arviointikertomuksen laatimisessa.

Yleishallinto

Yleishallinnon tulosalue sisältää kunnanhallituksen, valtuuston, hallintotoimiston, toimikunnat, muun hallinnon ja Kuuma-yhteistyön kustannuspaikat.

Yleishallinto					
Käyttötalousosa					
	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Määrätavoitteet/ kokoukset					
valtuusto	11		10	10	10
hallitus	21		22	21	21
Toimintamenot	-809 761	-852 780	-1 026 605	-1 036 871	-1 047 240
- ulkoinen	-732 585	-775 980	-949 421	-958 915	-968 504
- sisäinen	-77 176	-76 800	-77 184	-77 956	-78 735
Toimintatulot	458 009	466 700	467 700	472 377	477 101
- ulkoinen	456 374	465 500	466 500	471 165	475 877
- sisäinen	1 635	1 200	1 200	1 212	1 224
TOIMINTAKATE	-351 752	-386 080	-558 905	-564 494	-570 139

Hallinto-osasto hoitaa kunnan hallintopalveluita, joihin tärkeimpinä kuuluvat kunnanvaltuuston ja -hallituksen käsiteltävien asioiden valmistelu ja täytäntöönpanotehtävät sekä kunnan raha- ja maksuliikenteestä huolehtiminen. Kunnanhallitus kokoontuu pääsääntöisesti kaksi kertaa kuukaudessa ja valtuusto tarvittaessa, yleensä kerran kuukaudessa.

Kunnan päätöksentekojärjestelmässä valtuusto on ylin toimielin ja kuntalain mukaan vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Sen tulee päättää toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä hallinnon järjestämisestä, talouden ja rahoituksen perusteista. Kunnan toimialat ovat: hallinto- ja talous -toimiala, kuntakehitystoimiala ja sivistystoimiala.

Kunnanhallitus tuottaa ja järjestää kuntalaisten tarvitsemia palveluja valtuuston päätösten mukaisesti sekä johtaa kunnan toimintaa, huolehtii kuntayhteistyöstä ja muista sidosryhmäyhteyksistä sekä kunnan etujen valvonnasta.

Kunnanvaltuuston 18.12.2017 tekemään päätökseen kunnan strategiasta vuosille 2018-2020 liittyen on valmisteltu elinvoima-, hyvinvointi- sekä talous- ja henkilöstöohjelmia, joiden toteutus aloitetaan vuonna 2019. Ohjelmiin liittyen lisätään kuntalaisten vaikuttamiskeinoja mm. osallistavan budjetoinnin käyttöön- otolla. Siihen on varattu talousarviossa määrärahaa 25.000 €. Vuoden 2019 alussa kerätään toimenpide-ehdotuksia ja ideoita kuntalaisilta, pornaislaisilta yhdistyksiltä ja yrityksiltä kunnan elinvoiman ja hyvinvoinnin lisäämiseksi sekä kunnan kehittämiseksi. Kehittämisohjelmiin suunnitellut toimenpiteet vaikuttavat talousarvion tavoitteisiin kaikilla toimialoilla.

Hallinto- ja taloustoimialan resursseja on vahvistettu tehtävämuutosten ja varhaiskasvatuksen myötä tulevien uusien tehtäväkokonaisuuksien hoidon varmistamiseksi.

Kunnan henkilöstön mahdolliseen kannustepalkkioon on varattu 50.000 €:n määräraha.

Kunnalle voi antaa palautetta kotisivuilla olevan palautepalkin kautta. Kunnalle voi tehdä aloitteita myös www.kuntalaisaloite.fi palvelun kautta.

Kunnan tiedotuslehden Luonnollisesti Pornainen toteutukseen ja jakeluun jokaiseen talouteen on varattu 15.000 €:n määräraha.

Kesällä työllistetään 10 – 12 koululaista ja opiskelijaa. Tarkoitusta varten on varattu 10.000 euron määräraha. Yrityksille myönnettävään kesätyöllistämistukeen on varattu 4.000 € määräraha.

Velvoitetyöllistettävien palkkamenoihin ja sivukuluihin on varattu 37.823 € vuodelle 2019. Valtiolta saatavia korvauksia on talousarvioon kirjattu 12.000 €.

Pornaisten kunnan osuus KUUMA-kumppanuusohjelmassa on 1,64 % yhteensä MAL 2019 -kustannusten Pornaisten osuus liikenteen osalta on n. 4.133 €.

Yhdistys- ja seurataloavustuksiin on vuodelle 2019 varattu 8.000 €:n määräraha. Yleisavustuksiin on varattu 4.000 €.

Tontinmyyntituloista ja muusta kunnan omaisuuden myynnistä arvioidaan kertyvän 450.000 €.

Kunnanhallituksen alla omana kustannuspaikkana on Keski-Uudenmaan –sote-kuntayhtymälle ja HUS:lle maksettavat kuntaosuudet sisältäen eläkemenoperusteiset maksut yhteensä 12.210.826 €, työmarkkinatuen kuntaosuus 150.000 € sekä Porvoon kaupungille maksettavat maksuosuudet ympäristöterveydenhuollon, terveydensuojelun ja eläinlääkintähuollon osalta yhteensä 90.000 €. Lisäksi omana kohtanaan ovat muut sosiaali- ja terveystoimen menot (mm. ICT-palvelut, työterveyshuollon järjestämisvastuusta ja työvoimapalveluista tulevat

maksut), yhteensä 45.300 € ja tuloja 5.000 € (valtiokonttorin korvaukset). Tämä sisältää myös 20.000 €:n määrärahavaruksen kotona asuville vanhuksille ja vammaisille suunnattuun Kotiapu -palveluun. Nettomenot ovat yhteensä 12.496.126 €.

Tavoitteet:

- myydä 5-6 omakotitonttia ja 2-3 yritystonttia.
- kunnanhallituksen ja valtuuston päätöksistä ei laillisuusperustein tehtyjä oikaisuvaatimuksia tai valituksia

Henkilöstöhallinto

Henkilöstöhallinnon tulosalue sisältää yt-toiminnan ja työsuojelun, työterveyshuollon, työhyvinvoinnin, henkilöstöruokailun ja merkkipäivät.

Henkilöstöhallinto					
Käyttötalousosa					
	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot	-62 178	-51 695	-68 295	-68 978	-69 668
- ulkoinen	-62 178	-51 695	-68 295	-68 978	-69 668
- sisäinen	0	0	0	0	0
Toimintatulot	22 569	24 600	27 000	27 270	27 543
- ulkoinen	22 569	24 600	27 000	27 270	27 543
- sisäinen	0	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	-39 609	-27 095	-41 295	-41 708	-42 125

Työterveyspalvelut ostetaan Porvoon kaupungilta, Kuninkaantien työterveydel-
tä. Tavoitteena on, että jokainen kunnan työntekijä käy työsuhteensa aikana ai-
nakin työterveyshoitajan tarkastuksessa ja tarvittaessa työterveyslääkärin tarkas-
tuksessa. Työterveystoiminnan tavoitteena on työstä johtuvien terveysvaarojen
ja työstä johtuvien sairauksien ennaltaehkäisy, terveellisen ja turvallisen työn ja
työympäristön varmistaminen, hyvin toimivan työyhteisön sekä työntekijöiden
työ- ja toimintakyvyn ylläpito. Henkilöstölle tarjotaan mahdollisuus influenssa-
rokotuksen saamiseen osana työterveyshuoltoa.

Vuonna 2018 toteutettiin henkilöstökysely liittyen henkilöstöohjelman laadin-
taan. Vastauksissa toivottiin lisää rahaa mm. virkistykseen sekä yhteisiä epävi-
rallisia tapahtumia työyksiköiden kesken. Henkilöstöjohtamisen koulutusta toi-
vottiin esimiehille.

Henkilökunnan työhyvinvointia varten on talousarvioon varattu 10.000 €:n mää-
räraha. Tyky-toimikunta tekee esityksen määrärahan käytöstä. Työhyvinvoinnin
parantaminen ja työssäjaksamisen edistäminen otetaan huomioon määrärahan
käytöstä päätettäessä. Esimiehille toteutettavaan koulutukseen on varattu 5.000
€:n määräraha. Työperäisistä tuki- ja liikuntaelinsairauksista aiheutuvia fysikaa-
lisiä hoitoja korvataan kunnanhallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisesti.
Tarkoitusta varten on talousarvioon varattu 6.000 €:n määräraha.

Tavoitteet:

- työntekijöiden sairauspäivien määrä säilyy vuoden 2017 tasolla tasolla tai laskee alle sen (2017 koko henkilöstön keskimääräinen sairausloman pituus oli 14,69 kalenteripäivää/henkilö)
- henkilöstöhallinnon sähköiset lomakkeet otetaan käyttöön
- koulutusohjelma laaditaan

Yhteistyöelimenä toimii yhteistyötoimikunta. Yhteistyötoimikunta kokoontuu vuosittain keskimäärin 4 kertaa.

Henkilöstö osallistuu KUUMA-kuntien ja mahdollisesti muiden kuntien kanssa yhdessä järjestettäviin koulutustilaisuuksiin. Tavoitteena on, että jokainen osallistuu vuoden aikana ainakin yhteen joko kunnan tai ulkopuolisen palveluntuottajan järjestämään koulutustilaisuuteen.

Taloushallinto

Taloushallinto Käyttötalousosa					
	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot	-119 675	-119 000	-117 800	-118 978	-120 168
- ulkoinen	-119 675	-119 000	-117 800	-118 978	-120 168
- sisäinen	0	0	0	0	0
Toimintatulot	957	300	500	505	510
- ulkoinen	957	300	500	505	510
- sisäinen	0	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	-118 718	-118 700	-117 300	-118 473	-119 658

Kunnan osuus valtiolle maksettavista verotuskustannuksista.

Elinkeinoelämän kehittäminen

Elinkeinoelämän kehittäminen Käyttötalousosa					
	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot	-121 787	-156 700	-157 700	-159 277	-160 870
- ulkoinen	-121 787	-156 700	-157 700	-159 277	-160 870
- sisäinen	0	0	0	0	0
Toimintatulot	15 312	4 000	4 000	4 040	4 080
- ulkoinen	15 312	4 000	4 000	4 040	4 080
- sisäinen	0	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	-106 475	-152 700	-153 700	-155 237	-156 789

Keski-Uudenmaan Kehittämiskeskus Oy:n (Keuke) maksuosuus on 5,50 €/asukas, sisältää myös uusyritysneuvonnan. Maksuosuus yhteensä 28.165 €.

Omakotitalotonttien ja yritystonttien markkinointia jatketaan, jotta vuoden 2019 aikana päästäisiin asetettuihin tavoitteisiin. Markkinointiin on varattu 40.000 €:n määräraha. Määrärahan tarkemmasta kohdentamisesta päätetään myöhemmin.

Markkinointitoimenpiteiden suunnittelussa on mukana markkinointitoimisto. Tavoitteena on nostaa Pornaisten kunnan tunnettavuutta ja houkuttelevuutta pääkohderyhmissä, joita ovat mm. perhettä perustavat ja perheelliset sekä investointeja tekevät yritykset.

Lippuetuet yhteisöille -määräraha sisältää Porvoon seutulipun, Pornaisten lipun, Kuuma-seutulipun sekä liityntälippujen kuntaosuudet.

Pornaisten kunnan ja Uudenmaan ELY-keskuksen välillä laaditun joukkoliikenteen kustannuksia koskevan sopimuksen mukaan kunnan joukkoliikennekustannukset vuonna 2019 ovat 60.000 euroa. Liikkumisratkaisusta tehdään kokonaisvaltainen selvitys, mikä sisältää joukko- ja kutsuliikenteeseen, palvelulinjoihin ja kevyen liikenteen järjestelyihin sekä koulukuljetusten kilpailutukseen liittyvät asiat. Hankkeeseen ei ole tässä vaiheessa varattu erillistä määrärahaa vaan selvitys käynnistetään omana työnä.

Talousarvion kohtaan muut yhteistoimintaosuudet sisältyy 2.000 €:n määräraha Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojeluyhdistyksen ”Vesistö-talkkari”-hankkeeseen. Hanke on kolmivuotinen (2019-2021), kunnan kokonaiskustannus on 6.000 €.

Maataloustoimi

Maataloustoimi Käyttötalousosa					
	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot	-35 806	-42 600	-40 000	-40 400	-40 804
- ulkoinen	-35 806	-42 600	-40 000	-40 400	-40 804
- sisäinen	0	0	0	0	0
Toimintatulot	0	2 000	2 000	2 020	2 040
- ulkoinen	0	2 000	2 000	2 020	2 040
- sisäinen	0	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	-35 806	-40 600	-38 000	-38 380	-38 764

Mäntsälän kunta huolehtii yhteistoimintasopimuksen mukaisesti maaseutuhallinnon järjestämisestä Askolan, Hyvinkään, Järvenpään, Keravan, Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten ja Tuusulan kuntien alueella. Yhteistoiminta-alue toimii nimellä Keski-Uudenmaan maaseutuhallintopalvelut. Vuosi 2019 on yhteistoiminta-alueen seitsemäs toimintavuosi. Tukihallinnossa on siirretty kokonaan sähköiseen hakemusten käsittelyyn ja arkistointiin, sähköisen asioinnin lisääminen on yksi toiminnan keskeisistä tavoitteista.

EU:n uusi ohjelmakausi alkoi 2015, jolloin kaikki tukijärjestelmät uusiutuivat. Uusien tukisäädösten koulutukset viljelijöille jatkuvat vuosittain, koulutuksia järjestetään keväisin ennen tukihaun päättymistä.

Vuodesta 2015 siirryttiin kustannusten jaossa kuntien välillä asteittain aiheuttamisperusteiseen kustannusten jakoon (tilojen määrä, kasvulohkojen lukumäärä, kunnan peltoala, maksetut tuet ja tukipäätösten lukumäärä). Tämä muuttaa jonkin verran kuntien maksuosuuksia. Vuodesta 2018 kustannukset ovat määräytyneet aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Pornaisten kunnan maksuosuus vuonna 2019 on 34.935 €.

Pornaisissa sähköisinä hakemuksista jätettiin vuonna 2018 95,1 % jätetyistä hakemuksista. Koko alueen sähköisten hakemusten määrä oli 90,7 %. Pornaisissa vuonna 2018 tiloja oli 80, peltoalaa 4345 ha ja lohkoja 1766.

Silmu ry tukee paikallista kehittämistyötä rahoittamalla ruohonjuuritason hankkeita. Paikallisagendassa on määritetty maatalouden kestävä kehityksen tavoitteet ja päämäärä. Pornaisten kunnan osuus vuonna 2019 on 4.181 €.

Sosiaali- ja terveystoimi

Sosiaali- ja terveystoimi					
Käyttötalousosa					
	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot	-14 280 956	-15 388 600	-12 501 126	-12 626 137	-12 752 399
- ulkoinen	-14 280 956	-15 388 600	-12 501 126	-12 626 137	-12 752 399
- sisäinen	0	0	0	0	0
Toimintatulot	5 310	56 600	5 000	5 050	5 101
- ulkoinen	5 310	56 600	5 000	5 050	5 101
- sisäinen	0	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	-14 275 646	-15 332 000	-12 496 126	-12 621 087	-12 747 298

MTA-2018 lukuihin sisältyy varhaiskasvatuksen v. 2018 maksuosuus 3.179.320 €, TA-2019 luvuista siirretty sivistystoimialalle.

Toimintamenoarvioihin vuodelle 2019 sisältyy KU-soten Pornaisten maksuosuusarvio 6.950.226 €, HUS erikoissairaanhoidon osuus 5.260.600 €, Porvoon kaupungille maksettava eläinlääkinnän sekä terveyssuojelun osuudet yht. 90.000 € sekä työmarkkinatuen kuntaosuus 170.000 €. Muihin sote-menoihin sisältyy muita Pornaisten kunnan maksamia kuluja 45.300 €. Tulopuolella on valtiokonttorin korvauksia 5.000 €. Yhteensä sote-menot ovat nettona 12.496.126 €.

Vammais- ja ikäihmisten neuvostojen toiminnan järjestämistä valmistellaan.

Liitteessä 4 on Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän talousarvioesitys vuodelle 2019 sekä taloussuunnitelma vuosille 2019-2021.

KUNTAKEHITYSTOIMIALA (sis. rak.valv.)

KUNTAKEHITYSTOIMIALA KÄYTTÖTALOUSOSA					
	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot	-4 034 757	-3 776 630	-4 101 424	-4 142 438	-4 183 863
- ulkoinen	-3 915 572	-3 623 820	-3 989 633	-4 029 529	-4 069 825
- sisäinen	-119 185	-152 810	-111 791	-112 909	-114 038
Toimintatulot	5 135 231	4 973 460	4 884 694	4 933 541	4 982 876
- ulkoinen	2 438 630	2 254 100	1 821 193	1 839 405	1 857 799
- sisäinen	2 696 601	2 719 360	3 063 501	3 094 136	3 125 077
TOIMINTAKATE	1 100 474	1 196 830	783 270	791 103	799 014

Tekninen hallinto

Tekninen hallinto Käyttötalousosa					
	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot	-593 300	-622 354	-689 800	-696 698	-703 665
- ulkoinen	-590 840	-619 804	-671 703	-678 420	-685 204
- sisäinen	-2 460	-2 550	-18 097	-18 278	-18 461
Toimintatulot	1 697	1 000	1 000	1 010	1 020
- ulkoinen	24	1 000			
- sisäinen	1 673		1 000	1 010	1 020
TOIMINTAKATE	-591 603	-621 354	-688 800	-695 688	-702 645

Kuntakehitystoimialan teknisen toimen tehtävänä on vastata kunnan kiinteän omaisuuden suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta kunnan säännösten mukaan. Tehtäväalueeseen sisältyy myös kunnan keskitetyt ruoka- ja siivouspalvelut sekä ICT-palveluiden koordinointi.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen maksusuudet (382.883 €) sisältyvät teknisen hallinnon kustannuksiin yhteistoimintaosuutena.

Ympäristöohjelman tarkistustyöhön, ilmastovaikutusten arviointiin sekä uusiutuvan energian kuntakatselmukseen on varattu 30.000 €:n määräraha palvelujen ostoon.

Kunnanhallituksen alaisuudessa kokoontuu talousarviokaudella kuntakehitysjaosto, jonka tehtävänä on valmistella kuntakehityksen ja elinvoimaohjelman mukaisia tehtäviä.

Henkilöstömäärä: tekninen johtaja

Tavoitteet: Teknisen toimen hallinnolliset tavoitteet:

1. Virheettömät hankintakilpailutukset sekä asiakirja-, kokous yms. valmistelu.
2. Viihtyisä ja houkutteleva kunta. Elinvoimaohjelman toteuttaminen.
3. Kunnan lakisääteisten palveluiden digitalisoinnin käynnistämisen edistäminen ja ylläpito.
4. Kuntalaisten palautteen kerääminen ja osallistaminen.

- Mittarit:
1. Ei menettelytavoista johtuvia oikaisuvaatimuksia eikä valituksia.
 2. Talousarvioin tavoitteiden asettaminen
 3. Kunnan digitaalisen karttamateriaalin kerääminen ja paikkatiedon kerääminen. Digitaalisten palveluiden ajantasaisuuden tarkastus kerran toimintakaudessa (suomi.fi) ja niihin liittyvien virheiden lukumäärä.
 4. Reklamaatioiden ja kuntalaisten ohjauksen lukumäärien ja asiasisältöjen tarkastelu. Kuntalaisten palautteiden arviointi (sähköpostit, puhelin, muut sähköiset viestimet). Aloitteiden käsittelymekanismien luominen.

Tavoitteiden toteutumisen arviointi:

1. Oikaisuvaatimusten tai valitusten lukumäärä, toteutetut/ toteuttamattomat toimenpiteet.
2.
 - a. Talousarviovuoden toteutetut toimet kunnan viihtyisyyden lisäämiseksi ja arvio niiden toteutumisesta.
 - b. Elinvoimaohjelmassa määriteltyjen toimenpiteiden toteuttaminen.
 - c. Kuntakehitysjaoston kokoontuminen ja tavoitteiden toteuttaminen.
3. Materiaalin ajantasaisuus tarkastelujakson lopussa.

Kaavoitus

Kaavoitus					
Käyttötalousosa					
	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot	-43 965	-74 185	-161 061	-162 672	-164 298
- ulkoinen	-43 684	-73 685	-160 561	-162 167	-163 788
- sisäinen	-281	-500	-500	-505	-510
Toimintatulot					
- ulkoinen					
- sisäinen					
TOIMINTAKATE	-43 965	-74 185	-161 061	-162 672	-164 298

Maankäytön suunnittelua ohjaa valtuuston hyväksymä kaavoitusohjelma. Uutena hankkeena käynnistetään Pornaisten Portin laajennustyö. Kaavoitustöiden lisäksi valmistellaan suunnittelutarve- ja poikkeamislupalausunnot sekä osallistu-

taan Uudenmaan liiton ja Kuuma-alueen yhteistyöryhmiin. Kehitetään paikka-tietoaineistojen hyödyntämistä suunnittelussa ja markkinoinnissa.

Luovutusvalmiit asemakaavatontit 31.12.2018

	kpl	rakennusoikeus m ²
Omakotitontit	27*	8 470
Rivitalotontit	1	1 492
Yritystontit	2	1 651
Yritystontit / Portin alue	9	23 649
Kerrostalotontit	1	1 200

*)12 kpl tonteista edellyttää kunnallistekniikan rakentamista Kartanonrinteen alueelle.

Tavoite: Kaavoitusohjelman toteuttaminen

Mittari: Asemakaavoitettuja omakoti- ja teollisuustontteja on riittävästi tarjolla.

Tavoitteiden toteutumisen arviointi:

- 1) asemakaavoituksessa tehdyt toimenpiteet ja niiden riittävyys.
- 2) Kaavanlaadinta ja niiden valmiusaste.
- 3) Luovutusvalmiiden asemakaavatonttien määrä talousarviokauden lopussa/ myytyjen omakoti- ja yritystonttien lukumäärä ja pinta-ala.

Aluearkkitehtitoiminta perustuu 1.10.2014 voimaan tulleeseen sopimukseen yhdessä Askolan, Pukkilan ja Myrskylän kuntien kanssa. Sopimuksen mukaan aluearkkitehdin työajasta 40 prosenttia on Pornaisten kunnan asioiden hoitamista.

Kiinteistötoimi

Kiinteistötoimi					
Käyttötalousosa					
	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot	-2 078 352	-2 203 591	-2 316 263	-2 339 426	-2 362 820
- ulkoinen	-1 961 928	-2 053 931	-2 223 169	-2 245 401	-2 267 855
- sisäinen	-116 424	-149 660	-93 094	-94 025	-94 965
Toimintatulot	4 096 137	4 125 860	4 017 094	4 057 265	4 097 838
- ulkoinen	1 401 209	1 443 100	991 193	1 001 105	1 011 116
- sisäinen	2 694 928	2 682 760	3 025 901	3 056 160	3 086 722
TOIMINTAKATE	2 017 785	1 922 269	1 700 831	1 717 839	1 735 018

Rakennusten kunnossapito					
Käyttötalousosa					
	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Määrätavoitteet					
Rakennuskanta					
Omat m2		22 887*)	22 267	22 627	22 627
Omat m3		107 497*)	105155	105155	105155
Vuokratut m2		262		262	262
Vuokratut m3		786		786	786
Vuokratut Mustijoen pt (1.1.2019 K-U SOTE) m2		5 613	5 613	5 613	5 613
Vuokratut Mustijoen pt (1.1.2019 K-U SOTE) m3		16 839	16 839	16 839	16 839
Kunnossapitomenot					
€/m2		13,52	13,72	13,72	13,72
€/m3		3	3,04	3,04	3,04
Toimintamenot	-1 344 071	-1 400 930	-1 558 066	-1 573 647	-1 589 383
- ulkoinen	-1 227 647	-1 251 270	-1 464 972	-1 479 622	-1 494 418
- sisäinen	-116 424	-149 660	-93 094	-94 025	-94 965
Toimintatulot	3 195 647	3 240 260	3 101 494	3 132 509	3 163 834
- ulkoinen	1 373 100	1 373 100	891 193	900 105	909 106
- sisäinen	1 822 547	1 867 160	2 210 301	2 232 404	2 254 728
TOIMINTAKATE	1 851 576	1 839 330	1 543 428	1 558 862	1 574 451

Kiinteistötoimi rakennuttaa, ylläpitää ja vuokraa kunnan toimialoille niiden toiminnan edellyttämiä tiloja. Tilat ovat toimintaan sopivia, tarkoituksenmukaisia, turvallisia, monikäyttöisiä ja kustannuksiltaan kilpailukykyisiä.

2019 vuonna aloitetaan Linnunlaulun päiväkodin laajennuksen suunnittelu osana varhaiskasvatuksen toiminnan kehittämistä.

Vuonna 2018 myytiin Jokimäen koulu. Muiden kunnan omistaminen kiinteistöjen myyntiä ei ole suunniteltu vuodelle 2019, mutta SOTE-selvitysten valmistuttua kunnassa varaudutaan tilojen vuokrausta maakuntahallinnolle/ Maakuntien tilakeskukselle 2021 vuoden alusta. Tähän uudistukseen liittyy myös pelastustoimen tilojen vuokraus.

Ympäristönhoidon tehostamiseen ja parantamiseen on varattu 40.000 €:n määräraha palvelujen ostoihin.

Sisäisen vuokran periaate on ollut käytössä koko kunnan kiinteistökannassa vuoden 2013 alusta lukien.

Tavoite: Kunnanhallitus hyväksyy kiinteistöjen vuosi- ja peruskorjaussuunnitelman talousarviovuodelle ja suunnitelmakaudelle vuonna 2013 hyväksytyn kunnan kiinteistöjen ylläpito-, korjaus ja kehitysohjelman tavoitteiden mukaisesti.

Mittari: Vuosi- ja peruskorjaustyöt on tehty hyvää rakentamistapaa noudattaen.

Tavoitteiden toteutumisen arviointi:

Vuosikorjaussuunnitelma on laadittu ja hyväksytty. Arvioidaan toteutetut/toteutumattomat vuosi- ja peruskorjaustyöt.

Ruoka- ja puhdistuspalvelut

Ruoka- ja puhdistuspalvelut					
Käyttötalousosa					
	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot	-593 300	-751 161	-698 047	-705 027	-712 078
- ulkoinen	-590 840	-751 161	-698 047	-705 027	-712 078
- sisäinen	-2 460	-2 550	0		
Toimintatulot	1 697	815 600	815 600	823 756	831 994
- ulkoinen	24				
- sisäinen	1 673	815 600	815 600	823 756	831 994
TOIMINTAKATE	-591 603	64 439	117 553	118 729	119 916
Ruokahuolto					
Henkilöstö	6	7	7	7	7
Ateriat/pv	1 000	920	900	880	880
Ateriat/v (188 pv)	188 000	172 950	169 200	165 440	165 440
Aterian hinta/pv	2,46	2,79	2,95	3,05	3,15
(sis. aineet ja palkat)					

Ruoka- ja puhdistuspalvelut ovat kuntakehitystoimialan alainen yksikkö. Ruoka- palvelut vastaavat kunnan koulujen ruokahuolloista. Pornaisten kunnan Yhtenäiskoulun keittiö toimii valmistuskeittiönä. Mika Waltarin- sekä Parkkojan koulun keittiöt toimivat jakelukeittiönä.

Aterioita valmistetaan päivittäin n. 920 kpl. Nämä valmistetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokasuosituksia pääsääntöisesti noudattaen.

Yhtenäiskoulun ruokapalvelussa on viisi työntekijää ja puhdistuspalvelussa on kolme työntekijää. Parkkojan koululla on yksi yhdistetty keittiö- ja puhdistuspalvelutyöntekijä, sekä yksi laitoshuoltaja. Mika Waltarin koululla on yksi yhdistetty keittiö- ja puhdistuspalvelutyöntekijä, sekä yksi laitoshuoltaja.

Ruokapalvelut ottavat käyttöön Ennustepankin hyödyntämään kulutus- ja menekiennustettavuuden. Yhtenäiskoulun ruokasaliin tulossa kaksi leviteannostelijaa vähentämään sekajätteen määrää ja suosimaan pehmeitä rasvoja.

Puhdistuspalveluissa eläköityy yksi laitoshuoltaja , hänen tilalleen palkataan henkilö.

Tavoite: Ruoka- ja puhdistuspalveluiden ammattitaidon ja työmotivaation ylläpitäminen, sekä kehittäminen koulutuksilla, ohjauksilla ja työhön perehdyttämisellä. Asiakastyytyväisyyden jatkuva parantaminen.

Mittari: Asiakastyytyväisyyskyselyt, laatukierrokset, henkilökohtaiset keskustelut asiakkaiden, sekä henkilökunnan kanssa.

Liikenneväylät, yleiset alueet, maaperän puhdistus

Liikenneväylät, yleiset alueet, maaperän puhdistus					
Käyttötalousosa					
	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Kaavatiet km	14,1	14,7	15	15,5	15,5
Avustettavat yksityistiet km	134	134	134	134	134
Tievalaistuspesteita kpl	970	1010	1050	1070	1090
Toimintamenot	-719 410	-257 100	-296 100	-299 061	-302 052
- ulkoinen	-719 410	-257 100	-296 100	-299 061	-302 052
- sisäinen					
Toimintatulot					
- ulkoinen					
- sisäinen					
TOIMINTAKATE	-719 410	-257 100	-296 100	-299 061	-302 052

Liikenneväylien ja yleisten alueiden tehtäviin kuuluu suunnitella, rakentaa ja ylläpitää asemakaava-alueiden katuverkkoa, viher- ja virkistysalueita sekä päättää kunnan myöntämistä yksityistieavustuksista.

Tavoitteet: Katuja ja liikenneväyliä rakennetaan/ korjataan vuosittain hyväksytyn korjaussuunnitelman/ investointiohjelman mukaisesti. Kunnan liikennemerkkit saadaan sähköiseen rekisteriin. Toteutetaan yhtenäisiä liikennemerkkiratkaisuja liikenne- ja huoltoturvallisuuden parantamiseksi. Viheralueiden hoito toteutetaan hoitoluokituksen mukaisesti. Puisto- ja metsäalueiden hoitoon saadaan lisää henkilöresursseja (elinvoimaohjelma, viihtyisä ja turvallinen kunta).

Mittarit: Korjattujen katualueiden määrä. Saatujen asiakaspalautteiden määrä. Korvausvaatimusten lukumäärä/ myönnetty korvaukset laiminlyönneistä.

Talvihoidon tavoite:
Liikenneväylien talvihoito hyväksytyn alueurakkakilpailun hoitotasojen mukaisesti.

Mittari: Palautteiden lukumäärä.

Tavoitteiden toteutumisen arviointi em. kohdissa:
Tiealueisiin kohdistuneet korjaustoimenpiteet ja niiden onnistuminen
Saadut palautteet (lukumäärä)
Tie- ja yleisiin alueisiin kohdistuneet
Puisto- ja metsäalueisiin kohdistuneet

Talvikunnossapitoon kohdistuneet
 Palautteiden pohjalta tehdyt korjaavat toimenpiteet(lukumäärä)
 Tie- ja yleisiin alueisiin kohdistuneet
 Puisto- ja metsäalueisiin kohdistuneet
 Talvikunnossapitoon kohdistuneet.

Vesilaitos

Vesilaitos					
Käyttötalousosa					
	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot	-516 932	-512 750	-512 750	-517 878	-523 056
- ulkoinen	-516 932	-512 750	-512 750	-517 878	-523 056
- sisäinen					
Toimintatulot	929 148	801 600	801 600	809 616	817 712
- ulkoinen	929 148	765 000	765 000	772 650	780 377
- sisäinen	0	36 600	36 600	36 966	37 336
TOIMINTAKATE	412 216	288 850	288 850	291 739	294 656

Mäntsälän, Pornaisten ja Pukkilan kunnat sopivat omistamiensa vesihuoltolaitosten käyttötoimintojen ja sopimuksessa mainittujen muiden tehtävien yhteisestä järjestämisestä sopijakuntien alueella kuntalain (365/1995) 77 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Sopimus astui voimaan vuoden 2008 alusta lukien. Käytännössä tehtävät on hoitanut Mäntsälän kunnan organisaatiossa kunnallisena liikelaitoksena toiminut Mäntsälän Vesi. Mäntsälän Vesi Oy aloitti toimintansa 1.1.2015. Mäntsälän Veden emoyhtiöstä Kuntayhtiöt Oy:stä tuli 15.1.2016 Nivos Oy, joka toimii hallinnollisena organisaationa Mäntsälän kunnan omistajaohjauksessa. Nivos Oy tuottaa hallinnollisia palveluja myös Mäntsälän Vesi Oy:lle.

Pornaisten kunnan vesilaitoksen omistus, taksat, investoinnit ja toimialueet yms. ovat edelleen omistajakunnan päätettäviä asioita.

Vesihuoltolaitos myös myy Etelä-Pornaisten Vesiosuuskunnalle, Vesiosuuskunta Mustijoelle ja Vesiosuuskunta Suonelle vettä ja vastaanottaa siirtolinjaan näiden kolmen vesiosuuskunnan jätevedet.

Laajuustiedot 31.12.2018				
Vesilaitos	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019
- liittyneet kiinteistöt, kpl	568	578	566	573
- johtoverkon pituus, m	25 200	25 000	25 000	25 000
- johtoverkon pituus svh, m	29 600	29 600	30 000	30 000
- pumpattu vesimäärä, m ³ /a	189 198	185 214	170 000	170 000
- ostettu vesimäärä, m ³ /a, TSV	44 875	62 804	15 000	15 000
- vesimäärä yht, m ³	234 073	248 018	185 000	185 000
- vesimäärä, m ³ /vrk	641	680	506	506
- laskutettu vesimäärä, m ³ /a	142 582	199 441	170 000	170 000
- vuotovesimäärä, %			15,0	15,0

Viemärlaitos				
- liittyneet kiinteistöt, kpl	514	524	511	518
- johtoverkon pituus, m	20 700	20 600	20 600	20 800
- johtoverkon pituus svh, m	39 700	39 700	39 700	39 900
- hulevesiverkon pituus, m	4 200	4 000	4 000	4 000
- jätevedenpumppaamot, kpl	6+12 svh	6+13 svh	6+12 svh	6+12 svh
- jätevesimäärä, m ³ /a	222 171	221 150	220 000	220 000
- laskutettu jätevesimäärä, m ³ /a	141 998	204 692	170 000	170 000
- vuotovesimäärä, %			22,7	22,7

Tavoite: Talousvesi on laadullisesti hyvää.

Mittari: Veden on täytettävä asetuksen mukaiset laatuvaatimukset.

Tavoitteiden toteutumisen arviointi: Nivos Vesi teettää säännöllisesti talousveden laboratoriotestejä, joiden perusteella arvioidaan talousveden laatu. Tehtyjen testien lukumäärä.

Maa- ja metsätilat

Maa- ja metsätilat					
Käyttötalousosa					
	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot	-13 332	-15 700	-30 200	-30 502	-30 807
- ulkoinen	-13 332	-15 700	-30 200	-30 502	-30 807
- sisäinen					
Toimintatulot	108 249	45 000	65 000	65 650	66 307
- ulkoinen	108 249	45 000	65 000	65 650	66 307
- sisäinen					
TOIMINTAKATE	94 917	29 300	34 800	35 148	35 499

Metsäsuunnitelman 2018 - 2028 mukaista metsän hoitoa ja vuosille 2018-2028 mukaista hoitoa suunnitelmapäivityksen valmistuttua.

Tavoite: Metsien järjestelmällinen hoito, suunnitelmallisten harvennusten ja hakkuiden toteuttaminen. Ilmastopoliittisten tavoitteiden huomioiminen metsien hoidossa.

Mittari: Metsäsuunnitelman toteutumisen seuranta. Metsänhoito- ja myyntitulojen määrä.

Tavoitteiden toteutumisen arviointi:

Arviokaudella tehdyt metsänhoidolliset toimenpiteet.

Tulojen toteutuminen

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Rakennusvalvonta					
Käyttötalousosa					
Ra- kennus- ja toimenpi- deluvat	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
	80	80	80	80	80
Ympäristöluvut	7	5	5	5	5
Maa-ainesluvut	7	5	5	5	5
Toimintamenot	-69 466	-90 950	-95 250	-96 203	-97 165
- ulkoinen	-69 446	-90 850	-95 150	-96 102	-97 063
- sisäinen	-20	-100	-100	-101	-102
Toimintatulot					
- ulkoinen					
- sisäinen					
TOIMINTAKATE	-69 466	-90 950	-95 250	-96 203	-97 165

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu on toiminut vuoden 2006 alusta alkaen neljän kunnan Askolan, Pornaisten, Pukkilan ja Myrskylän yhteistyönä. Askolan kunta on ns. isäntäkunta ja muut sopijakunnat ostavat palvelut isäntäkunnalta. Kustannukset jaetaan toteutuneiden lupamäärien ja muiden mitattavien suoritteiden perusteella, joista on sovittu yhteistyösopimuksessa.

Yksityistieasioiden käsittely siirtyi 1.6.2017 kuntien yhteisen ympäristö- ja rakennuslautakunnan alaisuuteen perustetun tieasioita hoitavan elimen tehtäväksi. Yksityistieavustukset jätettiin kuitenkin kuntien päätettäväksi.

Toimielimen talousarvio ja taloussuunnitelma tavoitteineen hyväksytään isäntäkunnan talousarvion käsittelyssä.

Päivystykset on toteutettu kunnittain. Rakennustarkastaja päivystää Pornaisten kunnanvirastolla torstaisin klo 16 - 18, muulloin sopimuksen mukaan. Ympäristönsuojelusihteeri on tavattavissa pääsääntöisesti keskiviikkoisin ja /tai sopimuksen mukaan.

- Tavoite:** Työn ja toiminnan kehittäminen.
 Asiakastytyväisyyden parantaminen.
 Sähköisen rakennuslupakäsittelyn (lupapiste.fi) käyttöönoton jatkaminen.
 Kiinteistöveroselvitysten toteuttaminen kuntatasolla.
- Mittari:** Asiakaspalautteet.
 Sähköisesti käsiteltyjen ja myönnettyjen rakennuslupien ja ympäristölupien määrä.
- Tavoitteiden toteutumisen arviointi:**
 Arviokaudella saatujen palautteiden lukumäärä asiakkailta.
 Myönnettyjen rakennuslupien määrä.
 Kiinteistöveroselvityksen tulosten arviointi.

SIVISTYSTOIMIALA
Sivistyslautakunta

SIVISTYSTOIMIALA KÄYTTÖTALOUSOSA					
	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot	-8 794 911	-8 985 785	-12 018 589	-12 138 775	-12 260 163
- ulkoinen	-6 293 051	-6 493 835	-9 142 863	-9 234 292	-9 326 635
- sisäinen	-2 501 860	-2 491 950	-2 875 726	-2 904 483	-2 933 528
Toimintatulot	539 038	469 730	607 480	613 555	619 690
- ulkoinen	539 038	469 730	607 480	613 555	619 690
- sisäinen	0	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	-8 255 873	-8 516 055	-11 411 109	-11 525 220	-11 640 472

Sivistystoimen hallinto

Hallinto Käyttötalousosa					
	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Kokoukset	9	9	9	9	9
Toimintamenot	-37 728	-114 230	-133 348	-134 681	-136 028
- ulkoinen	-32 826	-110 130	-106 646	-107 712	-108 790
- sisäinen	-4 902	-4 100	-26 702	-26 969	-27 239
Toimintatulot	0	0	0	0	0
- ulkoinen	0	0	0	0	0
- sisäinen	0	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	-37 728	-114 230	-133 348	-134 681	-136 028
Toimintakulut / asukas	7,4	22,0	25,3	25,2	-25,2
Asukasluku	5 121	5 195	5 272	5 350	5 400

Sivistyslautakunta vastaa varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, kirjastopalvelujen ja vapaa-aikapalvelujen asioista. Varhaiskasvatus siirtyy kunnan omaksi toiminnaksi 1.1.2019 alkaen.

Sivistyslautakunta ohjaa sivistystoimen toimintaa strategian ja hyvinvointiohjelman avulla. Hyvinvointiohjelmassa toimialaa ohjaavat teemat ovat ennalta ehkäisy, viihtyisä ympäristö, osallistaminen ja sähköinen asiointi.

Kokouksia on keskimäärin kerran kuukaudessa, lukuun ottamatta kesäkuukausia. Yhteistyöpalavereita järjestetään tarpeen mukaan eri sidosryhmien kanssa.

Sivistystoimen yhteiset tavoitteet vuodelle 2019 ja suunnittelukausille perustuen hyvinvointiohjelmaan

- Lapsen ja nuoren saumattoman polun kehittäminen varhaiskasvatuksesta opetukseen ja toiselle asteelle
 - varhaiskasvatus siirtyy kunnan omaksi toiminnaksi 1.1.2019
- Hyvinvointiin tähtäviä toimintamalleja otetaan käyttöön osallistamalla lapsia, oppilaita, huoltajia ja henkilöstöä
 - Tutor- toiminta sekä oppilaiden että henkilöstön osalta
 - liikkuva koulu toimintatavan ylläpitäminen
- Hyvinvointia tukevien toimintaympäristöjen kehittäminen kaiken ikäisille käyttäjille
 - kalustusten uusiminen liittyen toiminnan kehittämisen suunnitelmiin (ml. uuden) varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmien mukainen kehittäminen
 - Muunnetaan ns. pankin talo yhdistys- ja perhekeskustaloksi tarvittavine säilytystiloineen keväällä 2019
- Erityisen tuen kehittäminen kokonaisuutena tukeutuen alueellisiin rakenteisiin
 - Alueellinen vaativa oppilashuolto
- Pornainen 150- juhluvuoden tapahtumat
- Kerhotoiminnan kasvattaminen seurojen/yhdistysten avulla kaikkien koulujen koulupäivien yhteyteen
- Yhtenäiskoulun alueen kehittäminen koko sivistystoimen näkökulmasta
 - Laaditaan vuonna 2019 vaiheittain etenevä kehittämissuunnitelma sisältäen pitkän tähtäimen ratkaisut:
 - koulun uudistamisen/korjaamisen tarpeellisuudesta kuntokartoitukseen perustuen
 - koulujen fyysisestä yhdistämisestä, yhteisistä hallintotiloista, auditoriosta ja liikuntatiloista

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus					
Käyttötalousosa					
	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toimintamenot			-3 176 765	-3 208 533	-3 240 618
- ulkoinen			-2 809 389	-2 837 483	-2 865 858
- sisäinen			-367 376	-371 050	-374 760
Toimintatulot			283 000	285 830	288 688
- ulkoinen			283 000	285 830	288 688
- sisäinen			0	0	0
TOIMINTAKATE	-2 874 129	-3 179 320	-2 893 765	-2 922 703	-2 951 930

Toimintatuotot	283.000 €
Henkilöstökulut	1.693.739 €
Palvelujen ostot	297.950 €
Aineet, tarvikkeet, tavarat	27.900 €

Avustukset	773.000 €
Muut toimintakulut	384.176 €
Toimintakulut/menot yht.	3.176.765 €

Varhaiskasvatus siirtyy takaisin Pornaisten järjestettäväksi

Varhaiskasvatuslain 4§: n mukaan kunnan on huolehdittava lasten päivähoidon järjestämisestä asukkailleen sisällöltään sellaisena ja siinä laajuudessa kuin laissa säädetään. Pornaisten kunta on päättänyt siirtää varhaiskasvatuksen järjestämisen kunnan omaksi toiminnaksi 1.1.2019 alkaen ja irtisanoa Mäntsälän kunnan kanssa tehdyn varhaiskasvatuksen järjestämistä koskevan yhteistoimintasuhteen. (Valt 25.6.2018, §41)

Tavoitteena on toteuttaa varhaiskasvatuksen järjestäjän muutos mahdollisimman sujuvasti lasten, huoltajien ja henkilöstön näkökulmasta. Tämä edellyttää sitä, että mahdollistetaan varhaiskasvatuksen jatkuminen nykyisissä hoitopaikoissa nykyisillä ehdoilla. Talousarvion näkökulmasta merkittäviä muutoksia ei tapahdu siirtymävaiheessa Mäntsälän tukipalveluiden vyörytyksien poistumista ja Pornaisiin palkattavaa tukipalveluiden henkilöstöä lukuun ottamatta. Kunnallisten päiväkotien (Aurinkolinna ja Linnunlaulu) ja perhepäivähoidon henkilöstö siirtyy liikkeen luovutuksella Pornaisten kunnan palvelukseen. Kunnallisten hoitokäytösten asiakasmaksujen tasoon ei esitetä muutoksia Mäntsälän tasoon verrattuna jatkuvuuden varmistamiseksi. Tosin on huomioitava, että 1.8.2018 voimaan tulleiden asiakasmaksulain muutosten vuoksi varhaiskasvatuksen tulot pienentyvät edellisiin vuosiin verrattuna. Yksityisen varhaiskasvatuksen osalta tavoitteena on jatkaa nykyisellä tukitasolla, jolloin hoitosuhteiden on mahdollista jatkua nykyisellä tavalla niin Pornaisten kuin muiden kuntien yksityisten päiväkotien ja perhepäivähoidon osalta.

Palveluverkon uudistaminen käynnistyy varhaiskasvatuksessa

Varhaiskasvatuksen palveluverkon uudistamista toteutetaan Linnunlaulun päiväkodin laajentamisen kautta. Uudistamisen tavoitteena on siirtyä yhden kunnallisen päiväkodin malliin, jolloin voidaan vastata nykyistä paremmin perheiden muuttuviin tarpeisiin. Toiminnan keskittäminen yhteen yksikköön takaa lapselle vähemmän muutoksia perheen eri vaiheissa. Keskittäminen yhteen yksikköön vähentää avustavan henkilöstön sijaisten tarvetta ja myös tukipalveluiden tuottaminen helpottuu.

Uusi varhaiskasvatuslaki ja –suunnitelma ohjaavat toimintaa

Uusi varhaiskasvatuslaki astui voimaan 1.9.2018. Lain mukaan tulevaisuudessa päiväkodeissa työskentelee moniammatillisena tiiminä varhaiskasvatuksen opettajia, varhaiskasvatuksen lastenhoitajia ja sosionomeja. Vuonna 2030 päiväkodeissa vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus ja josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Henkilöstörakenteen muutoksen toteuttamiseen valmistaudutaan selvittämällä koulutustarvetta nykyisen henkilöstön osalta sekä rekrytointien yhteydessä.

Mäntsälän kanssa yhteinen kuntakohtainen varhaiskasvatussuunnitelma otettiin käyttöön elokuusta 2017 alkaen ja se perustuu valtakunnallisiin varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin (10/2016). Varhaiskasvatuksen siirtyessä Pornaisten omaksi toiminnaksi yhdessä tehdyn varhaiskasvatussuunnitelman käyttöä jatketaan.

Esi- ja perusopetus

Esi- ja perusopetus Käyttötalousosa					
	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Oppilasmäärä	855	816	795	744	724
Toimintamenot	-7 985 825	-8 040 565	-7 907 024	-7 986 094	-8 065 955
- ulkoinen	-5 646 593	-5 711 765	-5 584 561	-5 640 407	-5 696 811
- sisäinen	-2 339 232	-2 328 800	-2 322 463	-2 345 688	-2 369 145
Toimintatulot	406 599	392 830	244 630	247 076	249 547
- ulkoinen	406 599	392 830	244 630	247 076	249 547
- sisäinen			0	0	0
TOIMINTAKATE	-7 579 226	-7 647 735	-7 662 394	-7 739 018	-7 816 408

Esi- ja perusopetuksen talousarvio 2019 pääkohdittain tarkasteltuna:

Toimintatuotot	244.630 €
Henkilöstökulut	4.220.366 €
Palvelujen ostot	1.807.575 €
Aineet, tarvikkeet tavarat	285.720 €
Muut toimintakulut	1.593.363 €
Toimintakulut/menot	7.907.024 €

Esi- ja perusopetuksen oppilasmäärän kehitys

Pornaisten perusopetuksen oppilasmäärän kehitys on kääntynyt laskuun vuonna 2014, kun se jäi alle 900 oppilaan. Alla olevassa taulukossa näkyy oppilasennuste talousarviovuodelle ja –suunnitelmavuosille lukuvuosittain.

lukuvuosi	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
Esi- ja perusopetuksen oppilasmäärä	819	795	744	724

Lapsimäärän vähentyessä optimaalisen luokkakoon (n. 20-25 oppilasta) saavuttaminen vaikeutuu. Oppilasmäärän vähenemisen seurauksena lähivuosina näyttää tapahtuvan, että koulujen noin 20 tai 40 oppilaan ikäluokat laskevat 15 ja 30 oppilaan tietämille, jolloin oppilaskohtainen kustannus nousee, mikäli opetusryhmien määrää ei vähennetä.

OPS 2016 käyttöönoton eteneminen

Pornaisten kouluilla on otettu uusi opetussuunnitelma käyttöön 1.8.2016 kokonaisuudessaan vuosiluokilla 0–6, ja osittain (lukujen 1-12 osalta) myös vuosiluokilla 7–9. Vuosina 2017–2019 luokat 7-9 aloittavat opiskelunsa uuden opetussuunnitelman mukaisesti portaittain. Syyslukukauden 2019 alkaessa 9. luokat siirtyvät uuteen opetussuunnitelmaan.

Opetussuunnitelman käyttöönoton myötä vahvistetaan oppilaiden osallisuutta, monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteutumista ja niin laaja-alaisen kuin TVT- taitojenkin kehittymistä esi- ja perusopetuksessa.

Pornaisten OPS-laatutyöryhmä seuraa ja ohjaa opetussuunnitelman käyttöönoton toteutumista ja sen arviointia säännöllisesti. Työryhmä huolehtii myös perusopetuksen laadun kehittämisestä CAF-arviointimenetelmän avulla.

Oppilaskuljetukset

Oppilaskuljetusten kustannusten on arvioitu pysyvän vuoden 2018 tasolla. Keväällä 2018 on jatkettu Pornaisten taksiautoilijoiden kanssa vuonna 2015 tehtyä sopimusta yhdellä optiovuodella lukuvuodeksi 2018–2019. Oppilaskuljetukset kilpailutetaan keväällä 2019 aikana.

Esi- ja perusopetuksen hankkeet vuonna 2019

1. Kerhotoiminnan kehittämisavustus hankkeelle "Taitoa ja taidetta oppilaiden arkeen" (OPH), valtionavustus lukuvuodelle 2018-19 10.000€
2. Liikkuva kouluun liittyvä Koululainen ja kuntalainen liikkeessä koulussa ja vapaa-aikana -hanke (AVI), valtionavustus lukuvuodelle 2018-19 11.000€
3. Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin, erityisopetuksen laadun kehittämiseen ja siihen liittyvään koulunkäyntiavustajien palkkaamiseen (OKM), valtionavustus lukuvuodelle 2018-19 68.000€
4. Tutoropettajien toiminta ja kouluttaminen, Pornaisten tutoropettajat (OPH), valtionavustus lukuvuodelle 2018-19 15.200€
5. Osallistuminen alueelliseen hankkeeseen, Tutoropettajatoiminnan kehittäminen alueellisesti
6. Osallistuminen alueellisen hankkeeseen, Joustavan perusopetuksen (JOPO) toiminnan kehittäminen

Koulujen tärkeimmät suunnitelmakauden tavoitteet

Pornaisten Yhtenäiskoulu

		2013- 2014	2014- 2015	2015- 2016	2016- 2017	2017- 2018	2018- 2019	2019- 2020
	0-	313	320	313	303	294	277	262
6		277	260	274	252	290	283	287
Oppilasmäärän kehitys	7-	590	580	587	555	584	560	549
9								
Yhteensä								
Virkojen määrän kehitys		19 (20)	39	39	39	39	40	40/39
Tuntiopettajat:	PT	8	8	8	8	9	9	9/10
	ST	1	1	1	1	1	1	1

*) suluissa entiset Kirveskosken alakoulun virat

Vuosi 2019

- Pornaisten Yhtenäiskoulun keskeinen tavoite tulevina vuosina on oppivan organisaation yhteisöllisen toimintakulttuurin kehittäminen: esimerkiksi Yhtenäiskoulu-kurssien ja yhteistyötuntien jatkuminen sekä oppilaiden osallisuuden näkyminen oppilaskunta- ja tukioppilastoiminnassa sekä esim. Liikkuva koulu –hankkeen avulla
- Yhdeksännet luokat siirtyvät uuteen opetussuunnitelmaan.
- Opetusmenetelmien ja oppimisympäristöjen kehittäminen opettajien koulutusten sekä tilauudistusten avulla (TVT, kouluviihtyvyys ja hyvinvointi, koulun tilat)

Vuosi 2020–2021

Edellisten tavoitteiden lisäksi:

- Opetusmenetelmien ja oppimisympäristöjen kehittäminen (TVT, kouluviihtyvyys ja hyvinvointi)

Mika Waltarin koulu

Mika Waltarin koulussa toimitaan kunnan opetussuunnitelmaan kirjatun ”Vastuullisen toiminnan kautta itsenäiseen ajatteluun kasvaminen” –ajatuksen mukaisesti.

Arvopohjan keskeisimmät koulun toimintaa ohjaavat arvot ovat vastuullisuus, ihmissuhdetaidot ja ajattelun kehittäminen. Näihin arvoihin pohjautuen toiminta-ajatuksena on kannustavassa ja turvallisessa oppimisympäristössä antaa oppi-

jalle hyvä kasvatus ja oppimisen taito, keskeisenä tavoitteena elämäänsä hallitseva ja vastuunsa tunteva yksilö.

	2013- 2014	2014- 2015	2015- 2016	2016- 2017	2017- 2018	2018- 2019	2019- 2020
Oppilasmäärän kehitys (0-6 lk)	144	144	146	141	142	128	120
Virkojen määrän kehitys	8	8	8	8	8	8	8
Tuntiopettajat: PT						1	1
ST	2						

Tavoitteet

Vuosi 2019

- Tarkoituksenmukaisen yhteistyön toteuttaminen eri tahojen kanssa siten, että se liittyy oleellisesti opetussuunnitelmaan kirjattujen tavoitteiden sekä kunnan Hyvinvointistrategian tavoitteiden saavuttamiseen.

Vuodet 2020–2022

Edellisten tavoitteiden lisäksi:

- Opetussuunnitelman tavoitteiden ja sisältöjen toteuttaminen osallistavasti ja toiminnallisesti henkilöstön itsenäisen opiskelun ja kokeilun lisäksi myös yhteisissä pedagogisissa etukäteen aikataulutetuissa ja suunnitelluissa kokouksissa, työparien viikottaissa yhteissuunnitteluissa ja yhdessä toteuttamisen keinoilla sekä kunnan opettajien yhteistilaisuuksissa.
- Työhyvinvointi ja sen lisääminen kunnan liikunta- ja kulttuurisetelituella sekä kouluyhteisön yhteisöllisen aktiivisen työhyvinvointia edistävän toiminnan avulla
- Esiopetuksen ja 5. vuosiluokan sekä 1. ja 6. vuosiluokkien keskinäisessä kummioppilastoiminnassa korostuu erityisesti Liikkuva koulu – toimintatapaan oleellisesti sisältyvä liikkumisen riemun aktivointi sekä TVT-taitojen yhdessä oppimisen taito ja taidon käyttö.
- Tietotekniikan ja muun IT-välineistön ja ohjelmien maksimaalinen hyödyntäminen. Talousarviovuosien aikana on ajankohtaista tehdä koulun tietoteknisten laitteiden uusintaa. Hankinnoissa kiinnitetään huomiota erityisesti tekniikan monipuoliseen käyttömahdollisuuteen sekä saatavuuteen lähiympäristön oppimistilanteissa

Parkkojan koulu

Koulumme tehtävä on antaa lapsille riittävät perustiedot ja -taidot elämää ja jatko-opiskeluja varten ja kasvattaa heitä turvallisessa, kannustavassa ja viihtyisässä oppimisympäristössä kohti oman elämän hallintaa.

Painotamme myönteistä ja suvaitsevaa ilmapiiriä, joka virittää halun oppia ja aktivoi työskentelemään tavoitteellisesti ja vastuullisesti.

Uuden opetussuunnitelman hengen mukaisesti pyrimme mahdollisimman laajalaaiseen oppimiseen monipuolisten ja osittain myös ainerajat ylittävien opetusmenetelmien avulla.

	2013- 2014	2014- 2015	2015- 2016	2016- 2017	2017- 2018	2018- 2019	2019- 2020
Oppilasmäärän kehitys (0-6 lk)	166	167	152	145	134	132	127
Virkojen määrän kehitys	10	11	10	9	8	8	8
Tuntiopettajat: PT	1	1	1	1	1	1	1
ST							

Tavoitteet:

Vuosi 2019

- Opetusmenetelmien ja oppimisympäristöjen kehittäminen, TVT- taidot, toiminnallinen ja liikunnallinen koulupäivä, oppilaiden ja henkilökunnan hyvinvointi.

Vuodet 2020-2021

Edellisten tavoitteiden lisäksi:

- Uuden opetussuunnitelman hengessä laaja-alaista opiskelua monipuolisesti, myös oppiainerajat ylittäen.
- Koulun henkilökunnan ja oppilaiden hyvinvoinnin huomioiminen. Oppimisympäristöjen niin fyysinen kuin sosiaalinen toimivuus ja viihtyisyys.
- Hyvinvointia edistetään Liikkuva koulu toimintatavan avulla. Tavoitteena on lisätä oppilaiden aktiivisuutta ja osallisuutta.
- Kiinnitetään huomiota tilaratkaisuihin ja liikkumismahdollisuuksiin välitunneilla.

- Koulutusta, jonka tavoitteena on tuoda koulupäiviin lisää toiminnallisia työtapoja.
- Tietotekniikan käyttöä lisätään opetuksessa. Tietotekniikkaa hyödynnetään esikoulusta lähtien erilaisia sovelluksia ja alustoja käyttäen. Lisäksi opettajat ja oppilaat opettelevat lisää tietotekniikan käyttötapoja. Koulun tutor-opettajat opettavat ja ohjaavat henkilökuntaa. Myös oppilaat toimivat oppilasagentteina.
- Järjestetään tv-t – koulutusta, esim. peda.net-käyttökoulutuksia. Otetaan käyttöön sähköistä oppimateriaalia ja tallennetaan oppilastöitä esim. sähköiseen portfolioon.
- Laajennetaan oppimisympäristöä retkien, vierailujen ja sähköisten sovellusten tarjoaminen yhteyksien avulla.

KULTTUURI- JA KIRJASTOPALVELUT, MUSIIKKIOPPILAITOKSET JA KANSALAI- OPISTO

Kulttuuripalvelut Käyttötalousosa					
	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Näyttelyt	8	9	9	9	9
Toimintamenot		-1 150	-9 526	-9 621	-9 717
- ulkoinen		-1 150	-9 526	-9 621	-9 717
- sisäinen				0	0
Toimintatulot	197	100	100	101	102
- ulkoinen	197	100	100	101	102
- sisäinen				0	0
TOIMINTAKATE	197	-1 050	-9 426	-9 520	-9 615

Pornaisten kunnan kulttuuritoimen ohjenuorana on sekä kunnan strategiset tavoitteet että hyvinvointiohjelma. Erityisesti painotamme yhteisöllisyyteen ja osallistuvaan toimintaan.

Vuonna 2018 kulttuuritoimen painopiste oli yhteistyössä Porvoonseudun musiikkiopiston ja Mäntsälän kansalaisopiston kanssa sekä kotiseututuntemuksen lisäämisessä uusittujen Sanapalsti-sivujen ja kotiseutukasvatuskursseilla luennoinnin myötä.

Jokavuotiseksi tapahtumiksi on suunniteltu konsertteja, kansalaisopiston luentoja ja kotiseututuntemukseen liittyviä luentoja ja tapahtumia. Talousarviovuonna

käydään alkuvuodesta läpi vuodesta 2018 saatu palaute ja mietitään kulttuuritoimen suuntaviivoja sen pohjalta. Talousarviovuonna tullaan edelleen painotamaan yhteisöllisyyttä, kotiseututuntemusta ja niihin liittyviä teemallisia toimintoja, sekä pyritään tarjoamaan vähintään yksi kirjailijavierailu vuodessa.

Kulttuuritapahtumia järjestään sekä itsenäisesti että paikallisten kulttuuritoimijoiden, kirjailijoiden, käsityöntekijöiden ja taiteilijoiden kanssa. Kirjastosalissa on kuukausittain vaihtuva näyttely, jossa esitellään yhden taiteilijan teos.

Tavoitteet 2019

- Yhteistyö paikallisten kulttuuritoimijoiden kanssa, osallistuminen yhdistysverkkotapaamisiin.
- Kuvamatka Pornaisten historiaan –tapahtumat.
- Pellavasalissa vuoden aikana vähintään yhdeksän näyttelyä.
- Kirjaston tilojen käytön lisääminen kulttuuritapahtumiin
- Sanapalsti teemaesittelyt
- Kuntalaisten tuomien valokuvien ja arkistomateriaalin käsittely, luettelointi, skannaus ja liittäminen Sanapalsti (www.sanapalsti.fi) tietokantaan.
- valokuvien tunnistusillat
- vähintään 1 kirjailijaluento vuoden aikana

Tavoitteet 2020 – 2021

- Yhteistyö paikallisten kulttuuritoimijoiden kanssa.
- Pellavasalissa vuosittain vähintään yhdeksän näyttelyä.
- Kuntalaisten tuomien valokuvien ja arkistomateriaalin käsittely, luettelointi, skannaus ja liittäminen Sanapalsti (www.sanapalsti.fi) tietokantaan.
- kotiseutupyöräilykarttojen kokoaminen ja jakaminen yhteistyössä vapaa-aikatoimen ja yhdistysten kanssa

Kirjastopalvelut					
Käyttötalousosa					
	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Kokonaislainaus/vuosi	55 837	56 000	56 100	56 200	56 300
Aineistoa/as/kpl	7,95	8,01	8,01	8,01	8,01
Lainoja/as/kpl	10,93	13	13,8	13,9	14
Kokonaismenot/as	61,26	59,95	58,62	58,34	58,38
Toimintamenot	-324 461	-314 150	-311 795	-314 913	-318 062
- ulkoinen	-238 921	-228 500	-225 435	-227 689	-229 966
- sisäinen	-85 540	-85 650	-86 360	-87 224	-88 096
Toimintatulot	10 755	2 700	2 750	2 778	2 805
- ulkoinen	10 755	2 700	2 750	2 778	2 805
- sisäinen			0	0	0
TOIMINTAKATE	-313 706	-311 450	-309 045	-312 135	-315 257

Kunnan tehtävänä on yleisten kirjastojen toiminnan järjestäminen. Kirjastopalvelut ovat kaikenikäisten kuntalaisten peruspalveluita. Uusi laki yleisistä kirjastoista astui voimaan vuoden 2017 alusta ja siinä määritellään yleisen kirjaston tehtävät. Kirjastolain tavoitteena on muun muassa edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, edistää lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa. Näitä ja muita kirjastolain määrittämiä tavoitteita ja tehtäviä pidämme toimintamme yhtenä ohjenuorana. Toinen toimintaamme määrittävä linja on kunnan strategia ja sen hyvinvointiohjelma. Kirjaston osalta hyvinvointiin tähtääviä toimintamalleja ovat muun muassa: yhteisöllisyys ja osallistaminen, joka näkyy esimerkiksi asiakkaiden ottamista mukaan kirjaston toiminnan suunnitteluun. Tavoitteena on saada räätälöityjä toimintapaketteja yksittäisten kuntalaisten, yhdistysten ja järjestöjen toiveiden mukaisesti. Hyvinvointiohjelman mukaisesti annamme panoksemme digitalisointiin sekä sähköisiin palveluihin muun muassa opastamalla kuntalaisia sähköisten palveluiden käytössä sekä hyödyntämällä uuden kirjastojärjestelmän ja Helle-kirjastojen tarjoamat uudet sähköiset palvelumuodot.

Kirjastorakennus on saavuttanut jo nuoren aikuisen iän (kirjasto otettiin käyttöön loppuvuodesta 1999), joten rakennus ja sisustus on kaivannut nykyaikaistamista. Suurin urakka eli lattiaremontti ja lainausalueen uudistus tehtiin 2017. Talousarviovuonna ja suunnitelmavuosina uudistus jatkuu. Seuraavaksi on vuorossa lastenosaston uudistus, tarkoituksena on vähentää kiinteitä tietokonepaikkoja ja hankkia tilalle pyörillä varustettuja kirjahyllyjä, joiden siirtäminen on vaivatonta. Näin saadaan nykyistä helpommin tilaa kirjastosaliin, kun siellä järjestetään yleisötaphtumia.

Kirjaston alakerrassa sijaitsevat Pellavasali ja Mika Waltari -huone. Molempia tiloja on mahdollista vuokrata erilaisia käyttötarkoituksia varten. Pellavasali toimii myös lukusalina sekä näyttelytilana. Mika Waltari -huoneeseen on sijoitettu kotiseutukokoelma ja Waltari-kokoelma.

Kirjastossa on langaton verkko, joka kattaa myös alakerran tilat. Pellavasali tulaaan varustamaan kiinteällä valkokankaalla sekä kiinteällä videotykillä. Alakerta toimii hyvin sekä kokousten että muiden tapahtumien pitopaikkana, siellä on sekä hyvin varustettu keittiö että saniteettitilat.

Pellavasalin vieressä oleva medialuokka on oppimiskeskus kaikenikäisille kuntalaisille. Tilassa järjestetään sekä kirjaston että eri ulkopuolisten toimijoiden tarjoamaa toimintaa.

Yhteiset tavoitteet 2019-2021

- Seuraavat tunnusluvut ylittävät edellisen vuoden oman kirjastolaitoksen tunnusluvut:
 - kokoelmat/asukasluku
 - hankinnat/asukasluku
 - fyysiset käynnit/asukasluku
- Aineistoa hankitaan vuositason 2500 kpl/vuosi (seurantatapa: vuotuinen kirjastojen tilastotietokanta)

Yksilöidyt vuositasen tavoitteet

2019

- Mikäli Helle-kimppa on laajentunut aikataulun mukaisesti, logistiikan uudelleen miettiminen
- Helle-kimppan yhteistyön laajentaminen muun muassa yhteisiä hankintoja tekemällä
- Uuden asiakasliittymän käyttöönotto (Finna)
- Kirjastosalin nykyaikaistaminen, osa 1/3.

2020

- Kirjaston henkilöstön koulutustarpeen kartoittaminen.
- Kirjastosalin nykyaikaistaminen, osa 2/3.

2021

- Kirjastosalin nykyaikaistaminen, osa 3/3.
- Teemavuosi: E-aineisto tehokäyttöön.

Musiikkioppilaitokset/Porvoonseudun musiikkiopisto

Musiikkiopisto					
Käyttötalousosa					
	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Varsinaiset/tuetut oppilaat	35	35	40	40	40
Muut oppilaat	70	63	60	65	68
Kokonaismenot/as	7,14	6,35	7,59	7,55	7,56
Toimintamenot	-36 547	-33 000	-40 000	-40 400	-40 804
- ulkoinen	-36 547	-33 000	-40 000	-40 400	-40 804
- sisäinen					
Toimintatulot					
- ulkoinen					
- sisäinen					
TOIMINTAKATE	-36 547	-33 000	-40 000	-40 400	-40 804

Pornaisten kunnassa järjestettävään taiteen perusopetukseen varataan 40 oppilaspaikkaa musiikin perusopetuksen opiskelua varten. Kuntamaksu perustuu oppilaspaikkamäärään. Maksuissa huomioidaan ja hyvitetään Pornaisten kunnalle opetusministeriön myöntämä valtionosuus ja muut musiikkiopiston tuotot kunnan oppilasmäärän suhteessa. Laskutus perustuu nettolaskutukseen, menoista vähennetään kaikki oppilaitoksen tuotot ja valtionosuus.

Opetuksen järjestämiseen on opetusministeriön myöntämä järjestämislupa. Toiminnan ja opetuksen järjestämisessä noudatetaan erityislakia ja asetusta taiteen perusopetuksesta. Opetusta annetaan sekä laajan että yleisen oppimäärän mukaan.

Varsinaisten oppilaiden eli tuettujen oppilaspaikkojen lisäksi (40 oppilaspaikkaa) pornaislaisille varataan mahdollisuus opiskella valmentavassa soitonopetuksessa, musiikkileikkikoulussa ja harrastaa laajasti yhteissoittoa- ja laulua kuoroissa ja orkestereissa.

Musiikkileikkikoulupalvelujen ja muiden palvelujen kysyntää pyritään edistämään. Musiikkiopistolla on valmiudet osallistua kulttuurikasvatuksen järjestämiseen kouluissa yhteistyössä koulujen kanssa. Musiikkiopisto Pornaisissa haluaa turvata ja vahvistaa taiteen perusopetuksen saatavuutta toiminta-alueellaan.

Tavoitteet 2019-2021

Varsinaisten oppilaspaikkojen (laaja oppimäärä) määrä säilytetään 40 oppilaspaikan tasolla.

Tavoitteena on säilyttää varsinaisten oppilaspaikkojen kustannukset (laaja oppimäärä, sopimusten mukainen maksuperuste) kohtuullisina suunnitelmavuosina 2019–2021, lisäksi säilytetään taiteen perusopetuksen valtionosuudet vähintäänkin nykytasolla ja oppilasmaksut pidetään kohtuullisina.

Uuden opetussuunnitelman (alk. 1.8.2018) mukaan perusopetuksen oppilaiden opetukseen kuuluu pääaineopintojen lisäksi sivuaineen opintomahdollisuus, vaihtoehtoiset/valinnaiset opinnot, yhteissoittoa, musiikin perusteiden opetusta ja konserteissa käyntimahdollisuuksia sekä esiintymiskoulutusta.

Musiikkiopisto vahvistaa varhaisiän musiikkikasvatuspalveluita (musiikkileikkikoulu) ja valmennusopetusta Pornaisissa.

Musiikkiopisto kehittää ja lisää konserttitoimintaa Pornaisissa. Tarkoituksena on saada konserttitoiminnasta säännöllistä, mm. Soiva kirjasto – konsertti sarjaa jatketaan.

Kansalaisopisto Käyttötalousosa					
	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Opetustuntien määrä kalenterivuodessa	1073	950	1000	1000	1000
Opiskelijoita Pornaisissa	340	350	410	420	420
Kokonaismenot/as	5,42	4,58	4,51	4,49	4,5
Toimintamenot	-27 763	-23 800	-23 800	-24 000	-24 280
- ulkoinen	-27 763	-23 800	-23 800	-24 000	-24 280
- sisäinen					
Toimintatulot					
- ulkoinen					
- sisäinen					
TOIMINTAKATE	-27 763	-23 800	-23 800	-24 000	-24 280

Pornainen 2019-2021/ Tavoitteet

Opiston kursseja 45

Opiskelijoita 410

Tunteja 1000, opiston tunneista 10 % toteutetaan Pornaisissa

Taiteen perusopetuksessa toimii kuvataiteen 3 opetusryhmää

Kansalaisopiston tehtävänä on tarjota kaiken ikäisille kuntalaisille lähipalveluna mahdollisuus aktiiviseen elinikäiseen ja tavoitteelliseen opiskeluun ja harrastamiseen.

Kansalaisopiston toiminnalle on tyypillistä vapaaehtoisuus, omaehtoinen oppiminen, kansalaisvalmiuksien kehittäminen ja kuntalaisten hyvinvoinnin ja sosiaalisten verkostojen luominen ja tukeminen. Opisto tarjoaa lapsille ja nuorille taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän mukaista opetusta kuvataiteissa. Vuoden aikana järjestetään yhdessä Pornainen-seuran kanssa Pornaisten historiaa kertovia luentoja. Kirjaston kanssa tehdään yhteistyötä aikuisten digiosaimisen varmentamisessa.

VAPAA-AIKAPALVELUT

Vapaa-aikapalvelujen hallinto					
Käyttötalousosa					
	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Kokonaismenot/as	15,88	17,99	17,75	17,67	17,68
Toimintamenot	-95 277	-104 640	-104 798	-105 846	-106 904
- ulkoinen	-77 485	-104 640	-85 870	-86 729	-87 596
- sisäinen	-17 792		-18 928	-19 117	-19 308
Toimintatulot	13 939	11 200	11 200	11 312	11 425
- ulkoinen	13 939	11 200	11 200	11 312	11 425
- sisäinen			0	0	0
TOIMINTAKATE	-81 338	-93 440	-93 598	-94 534	-95 479

Nuorisopalvelut					
Käyttötalousosa					
	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Kokonaismenot/as	16,3	29,96	20,77	20,67	20,68
Toimintamenot	-169 557	-202 220	-161 978	-163 598	-165 234
- ulkoinen	-144 096	-176 720	-136 304	-137 667	-139 044
- sisäinen	-25 461	-25 500	-25 674	-25 931	-26 190
Toimintatulot	86 087	46 600	52 500	53 025	53 555
- ulkoinen	86 087	46 600	52 500	53 025	53 555
- sisäinen			0	0	0
TOIMINTAKATE	-83 470	-155 620	-109 478	-110 573	-111 679

Pornaisten perusnuorisotyö koostuu nuorten kanssa yhdessä suunnitelluista ja toteutetuista projekteista, kerhoista, retkistä, leireistä, koulunuorisotyöstä, verkkonuorisotyöstä ja avoimesta nuorisotyöstä (nuorisotalo, muut avoimet ryhmät ja tapahtumat). Keskeisin nuorten toimipaikka on nuorisotalo PoNu, jossa toimintaa ja avoimia ovia on säännöllisesti. Nuorisotalo on päihteetön, väkivallaton ja suvaitseva tila, jossa nuorten on turvallista viettää vapaa-aikaa. Avoimessa nuorisotyössä painottuvat nuorten osallisuuden kasvattaminen. Nuorisovaltuusto vastaa nuorten kuulemisesta kunnallisessa päätöksenteossa.

Etsivän nuorisotyön tavoitteena on tarjota mahdollisuus turvalliseen ja luottamukselliseen aikuiskontaktiin. Etsivä nuorisotyöntekijä auttaa nuorta saavuttamaan tarvitsemansa palvelut. Etsivää nuorisotyötä toteutetaan yhden vakinaisen työntekijän voimin (1htv). Pornaisissa etsivä nuorisotyöntekijä työskentelee Ohjaamosta käsin. Ohjaamo on alle 30-vuotiaille tarkoitettu tieto- ja neuvontapiste. Ohjaamosta on saatavilla etsivän nuorisotyön, nuorten työpajatoiminnan, sosiaalitoimen ja Te-toimiston palvelut.

Nuorten työpajatoiminnan tehtävänä on työ- ja yksilövalmennuksen avulla parantaa työn tai koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten valmiuksia päästä koulutukseen, suorittaa koulutus loppuun ja päästä avoimille työmarkkinoille tai muuhun tarvitsemaansa palveluun. Pornaisissa nuorten työpajalla työskentelee työpajaohjaaja (1 htv), jonka palkkamenot katetaan pääasiassa valtionavustuksella.

Nuorisopalvelujen tavoitteet 2019

- Yhteydenoton kynnyksen madaltaminen kaiken ikäisillä laajentamalla toimintaa nuorten luonnollisiin toiminta- ja ajanviettoympäristöihin
 - Mittari: Pop up- ja katutoiminnan määrä
 - Mittari: Uusien toimintamallien määrä koulunuorisotyössä

Toimintakaudella 2019 nuorisotoimi panostaa hyvinvointiohjelman tavoitteiden mukaisesti ennaltaehkäisevään toimintaan ja kehittää matalan kynnyksen toimintaa. Tavoitteena on madaltaa yhteydenoton kynnystä kaiken ikäisillä. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää viestinnän lisäämistä, sidosryhmäyhteistyötä ja nuorten kohtaamista heidän omissa luonnollisissa toimintaympäristöissään ja ajanviettopaikoissaan kuten kaduilla ja kouluissa. Vuoden 2019 konkreettisena toimenpiteenä lisätään jalkautuvaa työtä, kasvatetaan näkyvyyttä koulupäivien aikana ja lisätään koulunuorisotyön määrää.

- Nuorten työpaja ja -ohjaamotoiminta tekevät aktiivista yhteistyötä yritysten, muiden kuntien ja kunnan hallintokuntien kanssa nuorten työllisyyden edistämiseksi
 - Mittari: Pajalta ja Ohjaamosta yrityksiin ja hallintokuntiin ohjattujen asiakkaiden/tehtyjen vierailujen määrä (seinätön pajatoiminta) sekä yhteisten projektien määrä

Etsivä nuorisotyö sekä paja- ja ohjaamotoiminta toteuttavat hyvinvointiohjelman ennaltaehkäisevän ja matalan kynnyksen tuen kehittämisen tavoitetta panostamalla nuorten ja aikuisten tukemiseen elämän muutosvaiheissa. Toimintaa kohdennetaan entistä enemmän 9.luokalta toisen asteen opintoihin ja toiselta asteelta jatko-opintoihin tai työelämään siirtyviin. Ennaltaehkäisevän työn lisäksi vuoden 2019 tavoitteena on hyvinvointiohjelman mukaisesti kehittää paja- ja ohjaamotoiminnassa yhteistyötä yritysten, muiden kuntien sekä kunnan hallintokuntien kanssa nuorten työllisyyden edistämiseksi ja opinnoista työelämään siirtymisen helpottamiseksi. Työpajatoimintaa viedään lähemmäksi työelämää seinättömän valmennuksen keinoin.

Nuorisotoimen osallistujamäärien todelliset keskiarvot ja osallistujamäärät vuosilta 2017-2018 ja tavoitteet vuosille 2019–2021.

Toiminto	2017	2018*	2019	2020	2021
Nuorisotalo (ka.)	19	12	20	25	30
Kesäleirit (osallistujamäärä/tapahtumien määrä)	22 (2)	22(2)	20 (2)	20 (2)	20 (2)
Erityisnuorisotyöasiakkuudet (työpa- ja+etsivä=tavoittanut+ollut yhteydessä)	3/52+74	5/25/31*	5/80+90	5/80+90	7/80+90
Ohjaamoasiakkuudet (yksilö/ryhmäkohtaukset/ryhmissä kohdattujen määrä)	46/35/821	8/11/183			
Kivakerho Parkkoja	20	20	20	20	20
Kivakerho Keskusta	10	12	10	10	10
Tapahtumat/retket (osallistujamäärä/tapahtumien määrä)	138 (5) (Suomi syö, beach party, rekrytapahtumat, vaalitentti)	80 (3) (talviloma-retki, eläkeläistapahtuma, rekry)	100 (3)	100 (3)	100 (3)

*2018 kausi kesken

Nuorisotoimen tavoitteet 2020–2021

- Suunnitelma nuorisotilan uudistamisesta

Liikuntapalvelut Käyttötalousosa					
	TP 2017	MTA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Kokonaismenot/as	18,8	26,13	25,85	25,72	25,74
Toimintamenot	-117 753	-152 030	-149 555	-151 051	-152 561
- ulkoinen	-88 820	-123 230	-121 332	-122 545	-123 771
- sisäinen	-28 933	-28 800	-28 223	-28 505	-28 790
Toimintatulot	21 462	16 300	13 300	13 433	13 567
- ulkoinen	21 462	16 300	13 300	13 433	13 567
- sisäinen			0	0	0
TOIMINTAKATE	-96 291	-135 730	-136 255	-137 618	-138 994

Pornaisten liikuntatoimi ylläpitää liikunta- ja ulkoilualueita. Ulkoilualueidenhoitoa suorittavat työntekijät (1 htv) kuuluvat teknisen toimen työnjohdolliseen alaisuuteen. Seura- ja yhdistystoimintaa tuetaan sekä rahallisesti että tarjoamalla ilmaisia tai edullisia liikuntatiloja seurojen käyttöön. Edullisia ja ilmaisia matalan kynnyksen liikuntaryhmiä järjestetään kaikille ikäluokille ja ryhmille (sisältäen erityisryhmien liikunnan). Hyvinvointineuvontaa tarjotaan kunnan henkilöstölle ja kuntalaisille. Työterveyshuolto ja terveystoimi ovat sitoutuneita ohjaamaan asiakkaita hyvinvointivalmennuksen piiriin.

Liikuntapalvelujen tavoitteet 2019

- Monipuolisten liikunnanohjaus – ja vapaa-aikapalveluiden säilyttäminen, vakiinnuttaminen ja kehittäminen huomioiden kaikki ikäluokat ja myös erityisryhmät
 - Mittari: Liikunnanohjaajan työtehtävän vakinaistaminen
 - Mittari: Kokeilun kautta liikunnan riemuun –hankkeen jatkaminen ja erityisesti lasten ja lapsiperheiden määrä hankkeen toiminnoissa

Toimintakaudella 2019 liikuntatoimi panostaa hyvinvointiohjelman tavoitteiden mukaisesti ennaltaehkäisevään toimintaan ja kehittää matalan kynnyksen toimintaa. Hyvinvointiohjelman mukaan uusi kunta tukee kaiken ikäisten hyvinvointia. Pornaisten liikuntatoimen vuoden 2019 tavoitteena on monipuolisten liikunnanohjauspalveluiden säilyttäminen ja kehittäminen huomioiden kaikki ikäluokat ja kohderyhmät. Vuonna 2019 liikunnanohjauspalveluita kehitetään vuoden 2018 asiakaspalautteen ja tarvekartoitusten perusteella. Lapsille ja nuorille sekä lapsiperheille suunnattujen matalan kynnyksen ryhmien määrää lisätään. Palveluiden säilyttäminen ja kehittäminen edellyttävät liikunnanohjaajan työtehtävän vakinaistamista.

- Liikunta – ja virkistysalueiden kehittäminen ja suunnittelu intressiryhmien kanssa
 - Mittari: Intressiryhmien kuulemisen määrä ja keinot eri suunnitelmissa/hankkeissa
 - Mittari: Toteutuneiden hankkeiden vuosittainen määrä

Liikunta- ja virkistysalueiden toimintoja ja ylläpitoa suunnitellaan hyvinvointiohjelmaan kirjatun tavoitteen mukaisesti yhteistyössä eri intressiryhmien kanssa. Liikuntapaikkarakentamisen hankkeita/perusparannuksia tai kalustohankintoja toteutetaan vuosittain investointivarojen puitteissa.

Liikuntaryhmien osallistujamäärien todelliset keskiarvot vuosilta 2017-2018 ja tavoitteet vuosille 2019 – 2021

RYHMÄ	2017	2018**	2019	2019	2021
Aikuiset	ka.	ka.	ka.	ka.	ka.
Eläkeläisten kuntosaliryhmät (osallistuja-/tapahtumamäärä)	15(2)	13 (2)	30 (2)	30 (2)	30 (2)
Aloittelijoiden kuntosali	8	8			
Toiminnallisen harjoittelun ryhmä	14	13	15	15	15
Uinti ja vesijump (määrä)	30	30	35	35	35
Senioritanssi	15	20	10	-	-
Kuntojumpa Waltari	16	16	15	15	15
Kuntojumpa Parkkoja	21	22	20	20	20
Kehonhuolto ja venyttely	14	14	10	10	10
Lapset ja nuoret					
Sportileiri	33 (2)	35 (2)	30	30	30
Harrastesähly	10	10	10	10	10
Uimakoulu (osallistuja-/tapahtumamäärä)	29 (3)	30 (3)	30 (3)	30 (3)	30 (3)
Lajikokeilut	5	6			
RYHMÄ	2017	2018**	2019	2019	2021
Erityisliikunta					
Soveltavan liikunnan ryhmä	12	12	10	10	10
Muut	Osallistujamäärä yht.	Osallistujamäärä yht.	Osallistujamäärä yht.	Osallistujamäärä yht.	Osallistujamäärä yht.
Hyvinvointineuvonta	4 (uudet)	4 (uutta)	10	10	10
Kuntosalikorttien kplmäärä	125	80	120	120	120
Tapahtumat sis. kilpailut, luennot, testipalvelut, muut (osallistuja-/tapahtumamäärä)	100 (3)	120 (4)	150 (3)	150 (3)	150 (3)

** Kausi kesken 2018

Liikuntapalvelujen tavoitteet 2020 – 2021

- Hyvinvointineuvonnan säilyttäminen ja kehittäminen tavoittamaan kaikki kohde-ryhmät markkinoimalla toimintaa ja lisäämällä monialaista yhteistyötä
 - Mittari: Yhteistyön aloittaminen koulun ja kouluterveydenhuollon kanssa
- Yhteistyön kehittäminen seurojen ja koulun kanssa lasten ja nuorten liikunnan lisäämiseksi esimerkiksi Liikkuva Koulu –hankkeen puitteissa

LUKUTAULUKOT

Talousarvioasetelman 2019 mukainen raportti lautakunnittain, vesilaitoksen tilinpäätöstiedot 2017 puuttuvat raportista.

PORNAINEN KUNTA					Sivu : 14.11.2018
Talousarvio ja suunnitelma					
Valmistelu					EUR
Ulkoinen/Sisäinen	01.01.2019 - 31.12.2019				
	Budj. 2019	Budj. 2018	Bu muutos 2018	Bu+muutos 2018	Tilinp. 2017
00000003 PORNAINEN KUNTA 2015 ->					
00000110 KESKUSVAALILAUTAKUNTA					
3002 KÄYTTÖTALOUS					
3007 TALOUS					
3011 TOIMINTAMENOT	-24.400	-25.200		-25.200	-12.917
3012 TOIMINTATULOT	24.300	23.400		23.400	
3600 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-100	-1.800	0	-1.800	-12.917
3699 TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-100	-1.800	0	-1.800	-12.917
00000003 PORNAINEN KUNTA 2015 ->					
00000115 TARKASTUSLAUTAKUNTA					
3002 KÄYTTÖTALOUS					
3007 TALOUS					
3011 TOIMINTAMENOT	-11.800	-9.300		-9.300	-11.765
3600 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-11.800	-9.300	0	-9.300	-11.765
3699 TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-11.800	-9.300	0	-9.300	-11.765
00000003 PORNAINEN KUNTA 2015 ->					
00000123 KUNNANHALLITUS 2015 ->					
3002 KÄYTTÖTALOUS					
3007 TALOUS					
3011 TOIMINTAMENOT	-18.012.950	-20.388.005		-20.388.005	-18.947.989
3012 TOIMINTATULOT	5.390.894	5.527.660		5.527.660	4.708.239
3600 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-12.622.056	-14.860.345	0	-14.860.345	-14.239.751
3651 POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
3652 SUUNNITELMAN MUKAISET POIST	-1.586.856	-1.503.100		-1.503.100	-1.323.664
3651 POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1.586.856	-1.503.100		-1.503.100	-1.323.664
3690 LASKENNALLISET ERÄT	78.000	57.000		57.000	57.000
3699 TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-14.130.912	-16.306.445	0	-16.306.445	-15.506.415

PORNAINEN KUNTA

Sivu 2

14.11.2018

Talousarvio ja suunnitelma

Valmistelu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	Budj. 2019	Budj. 2018	Bu muutos 2018	Bu+muutos 2018	Tilinp. 2017
00000143 SIVISTYSLAUTAKUNTA 2015 ->					
3002 KÄYTTÖTALOUS					
3007 TALOUS					
3011 TOIMINTAMENOT	-12.018.589	-8.921.785	-64.000	-8.985.785	-8.794.911
3012 TOIMINTATULOT	607.480	406.530	63.200	469.730	539.038
3600 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-11.411.109	-8.515.255	-800	-8.516.055	-8.255.873
3651 POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
3652 SUUNNITELMAN MUKAISET POIST	-33.879	-58.300		-58.300	-140.089
3651 POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-33.879	-58.300		-58.300	-140.089
3690 LASKENNALLISET ERÄT	-78.000	-57.000		-57.000	-57.000
3699 TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-11.522.988	-8.630.555	-800	-8.631.355	-8.452.962
00000003 PORNAINEN KUNTA 2015 ->					
3002 KÄYTTÖTALOUS					
3007 TALOUS					
3011 TOIMINTAMENOT	-30.067.739	-29.344.290	-64.000	-29.408.290	-27.767.583
3012 TOIMINTATULOT	6.022.674	5.957.590	63.200	6.020.790	5.247.277
3600 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-24.045.065	-23.386.700	-800	-23.387.500	-22.520.306
3651 POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
3652 SUUNNITELMAN MUKAISET POIST	-1.620.735	-1.561.400		-1.561.400	-1.463.753
3651 POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1.620.735	-1.561.400		-1.561.400	-1.463.753
3690 LASKENNALLISET ERÄT					
3699 TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-25.665.800	-24.948.100	-800	-24.948.900	-23.984.059

Yhteenveto lautakunnittain talousarvioesityksen määrärahoista ja tuloarvioista 2019, vertailu kehukseen

Tulosalue	vuos N B	MENOT TAE2019	KEHYS	POIKKEAMA	TULOT TAE2019	KEHYS	POIKKEAMA	TOIMINTAKATE- POIKKEAMA
KÄYTTÖTALOUSOSA		30 067 739	29 803 890	-263 849	6 022 674	6 020 000	2 674	-261 175
Keskusvaalilautakunta/vaalit	B	24 400	15 600	-8 800	24 300	15 400	8 900	100
Tarkastuslautakunta	B	11 800	9 300	-2 500	0	0	0	-2 500
Kunnanhallitus		18 012 950	20 653 205	2 640 255	506 200	504 600	1 600	2 641 855
Yleishallinto	B	1 026 605			467 700			0
Henkilöstöhallinto	B	68 295			27 000			0
Taloushallinto	B	117 800			500			0
Elinkeinoelämän kehittäminen	B	157 700			4 000			0
Maataloushallinto	B	40 000			2 000			0
Sosiaali- ja terv.toimi	N	12 501 126			5 000			0
Kuntakehitystoimiala		4 101 424	3 925 130	-176 294	4 884 694	5 000 000	-115 306	-291 600
Tekninen hallinto	B	689 800			1 000			0
Kaavoitus	B	161 061			0			0
Kiinteistötoimi	B	2 316 263			4 017 094			0
Liikenneväylät, yl.alueet	B	296 100			0			0
Vesihuoltolaitos	B	512 750			801 600			0
Maa- ja metsätilat	B	30 200			65 000			0
Rak.valvonta ja ymp.suoj.	B	95 250	90 950	4 300	0	0	0	0
Sivistyslautakunta		12 018 589	9 125 785	-2 892 804	607 480	500 000	107 480	-2 785 324
Sivistystoimen hallinto	B	133 348			0			0
Varhaiskasvatus	B	3 176 765			283 000			0
Peruskoulut	B	7 907 024			244 630			0
Kulttuuripalvelut	B	9 526			100			0
Kirjastopalvelut	B	311 795			2 750			0
Kansalaisopisto	B	23 800			0			0
Musiikkioppilaitokset	B	40 000			0			0
Vapaa-aikapalvelut		416 331	418 250	1 919	77 000	80 000	-3 000	-1 081
Hallinto	B	104 798			11 200			0
Nuorisotoimi	B	161 978			52 500			0
Liikuntatoimi	B	149 555			13 300			0
Vuosikatepoikkeama								-377 480
TULOSLASKELMAOSA		129 000	260 000	131 000	25 976 695	26 224 000	-247 305	-116 305
Verotulot	B				20 600 000	21 000 000	-400 000	-400 000
Valtionosuudet	B				5 324 695	5 172 000	152 695	152 695
Korkotulot	B				52 000	52 000	0	0
Muut rahoitustulot	B						0	0
Korkomenot	B	124 000	255 000	131 000				
Muut rahoitusmenot	B	5 000	5 000	0				
INVESTOINTIOSA		2 797 000			80 000			
Irtain omaisuus	B							
Irtain omaisuus, kunnanhallitus		125 000			0			
Irtain omaisuus, sivistyslkt		96 000						
Kiint. osto / myynti	B	350 000			30 000			
Kuntayhtymien inv. osuudet	B				0			
Talonrakennushankkeet	B							
Kiinteistöt, perusparannus		620 000			0			
Linnunlaulun laajennus		60 000			0			
Koulutilat		35 000						
Katos		35 000						
Maa- ja vesirakennushankkeet	B							
Liikuntapaikkarakentaminen		360 000			50 000			0
Vesi- ja viemärlaitos		240 000			0			
Vesiosuuskuntien avustus	B	25 000			0			
Kadut		711 000			0			
Liikenneturv.suunn. keh.hankkeet		50 000			0			
Katu- ja tievalaistus, maksuos.		90 000			0			
RAHOITUSOSA		1 715 453						
Lainakannan muutokset								
Pitkäaikaisten lainojen lisäys						0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen väh.		1 715 453		1 715 453				

1) N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B = bruttomääräraha/-tuloarvio

PORNAISTEN KUNTA						
Talousarvioesitys 2019 ja taloussuunnitelma 2019-2021						
ULKOISET / SISÄISET						
TULOSLASKELMA						
	TP 2017	TA 2018 + muutos	TAE 2019 KEHYS	TAE 2019	TS-2020 1 000 €	TS-2021 1 000 €
Toimintatulot	6 176 425	6 020 790	6 020 000	6 022 674	6 083	6 144
Myyntitulot	2 145 476	1 998 550		1 881 250		
Maksutulot	47 273	39 000		322 000		
Tuet ja avustukset	235 518	206 250		151 450		
Vuokratulot	3 269 613	3 306 690		3 200 274		
Muut toimintatulot	478 545	470 300		467 700		
Toimintamenot	28 284 515	29 408 290	29 803 890	30 067 739	30 368	30 672
Henkilöstömenot	6 193 593	6 614 931		8 015 434		
Palvelujen ostot	18 535 625	19 224 429		17 205 334		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 356 227	1 385 020		1 452 220		
Avustukset	139 160	159 000		952 000		
Vuokrat	2 001 157	1 992 710		2 352 351		
Muut toimintakulut	58 753	32 200		90 400		
Toimintakate	-22 108 089	-23 387 500	-23 783 890	-24 045 065	-24 286	-24 528
Verotulot	19 796 355	19 850 000	21 000 000	20 600 000	21 676	22 578
Valtionosuudet	6 000 511	5 620 000	5 172 000	5 324 695	5 000	4 600
Rahoitustulot ja -menot	-150 420	-184 000	-208 000	-77 000	-93	-123
Korkotulot	48 202	49 000	49 000	49 000	49	49
Muut rahoitustulot	3 872	3 000	3 000	3 000	3	3
Korkomenot	-201 910	-231 000	-255 000	-124 000	-140	-170
Muut rahoitusmenot	-585	-5 000	-5 000	-5 000	-5	-5
Vuosikate	3 538 357	1 898 500	2 180 110	1 802 630	2 297	2 527
Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista	-1 705 760	-1 561 400	-1 680 000	-1 620 735	-1 600	-1 600
Satunnaiset menot ja tulot						
Tilikauden tulos	1 832 597	337 100	500 110	181 895	697	927
Poistoeron lis. (-) tai väh (+)						
Varausten lis. (-) tai väh (+)						
Rahastojen lis. (-) tai väh. (+)						
Tilikauden ylijäämä +	1 832 597	337 100	500 110	181 895	697	927
(alijäämä -)						
Kumulatiivinen yli-/alijäämä	8 993 657	9 330 757	9 830 867	9 512 652	10 210 137	11 136 766
Kasvuprosentit ja tunnusluvut						
Toimintatulot vrt. MTA 2018 %			0,0	0,0		
Toimintamenot vrt. MTA 2018 %			1,3	2,2		
Toimintakate vrt. MTA 2018 %			1,7	2,8		
Toimintatulot / Toimintamenot, %	22	20	20	20	20	20
Vuosikate / Poistot, %	207	122	130	111	144	158
Vuosikate, € / asukas	691	365	414	342	429	468
Kertynyt yli-/alijäämä, € / asukas	1 756	1 796	1 865	1 804	1 908	2 062
Asukasmäärä vuoden lopussa	5 121	5 195	5 272	5 272	5 350	5 400
Lainojen lyhennykset	500 006	1 033 642	1 715 453	1 715 453	2 261	2 625

TOIMIALAT YHT.	ulk.	ulk.	sis. /ulk.	sis./ulk	sis./ulk.	sis./ulk.
Menot	-25 380 973	-25 141 706	-28 284 514	-29 408 290	-29 803 890	-30 067 739
Tulot	2 980 126	3 235 717	6 176 426	6 020 790	6 020 000	6 022 674
Toimintakate	-22 400 847	-21 905 990	-22 108 089	-23 387 500	-23 783 890	-24 045 065
Muutos, menot %	-1,6	-0,9	12,5	4,0	1,40	2,2
Muutos, tulot %	-6,9	8,6	90,9	-2,5	0,0	0,0
Muutos, toim.kate	-6,9	-2,2	0,9	5,8	1,7	2,8
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ						
	ulk.	ulk.	sis. /ulk.	sis./ulk	sis./ulk.	sis./ulk.
TP 2	TP 2015	TP 2016	TP 2017	MTA 2018	KEHYS 2019	TA 2019
Menot	-25 380 973	-25 141 706	-28 284 514	-29 408 290	-29 803 890	-30 067 739
Tulot	2 980 126	3 235 717	6 176 426	6 020 790	6 020 000	6 022 674
Toimintakate	-22 400 848	-21 905 990	-22 108 089	-23 387 500	-23 783 890	-24 045 065
Muutos, %	-0,8	-2,2	0,9	5,8	1,7	2,8
Verotulot	18 499 483	19 287 245	19 796 355	19 850 000	21 000 000	20 600 000
Muutos, %	4,3	4,3	2,6	0,3	5,8	3,8
Valtionosuudet	5 568 785	6 103 753	6 000 511	5 620 000	5 172 000	5 324 695
Muutos, %	-7,8	9,6	-1,7	-6,3	-8,0	-5,3
Rahoituskulut	-190 256	-209 973	-202 494	-236 000	-260 000	-129 000
Rahoitustuotot	41 026	55 063	52 075	52 000	52 000	52 000
VUOSIKATE	1 518 190	3 330 098	3 538 357	1 898 500	2 180 110	1 802 630
Muutos, %	1	119	6	-43	14,8	-5,0
toim.menot/-kulut, %	12	13	22	20	20	20
%-poistoista	87	190	207	122	130	111
€/asukas	296	653	691	365	414	342
Poistot	-1 752 629	-1 749 550	-1 705 760	-1 561 400	-1 680 000	-1 620 735
Satunn. tuotot	480 518				0	0
TILIK. TULOS	246 079	1 580 548	1 832 597	337 100	500 110	181 895
TILIKAUDEN	246 079	1 580 548	1 832 597	337 100	500 110	181 895
YLI-/ALIJÄÄMÄ	5 580 512	7 161 060	8 993 658	9 330 758	9 830 868	9 512 653
Asukkaita	5 125	5 096	5 121	5 195	5 272	5 272
	2015	2016	2017	2018	2019	2019
Lainojen lyhennys	2 181 814	1 272 728	500 006	1 033 642	1 715 453	1 715 453
Nettoinvestoinnit		1 703 561	1 399 333	2 232 500	2 717 000	2 717 000
Arvio uudesta lainasta						
Lainat / as.	2 880	2 941	2 829	2 590	2 226	2 226

Investointiosa

INVESTOINTIOSA

INVESTOINTIOSA					
Investoinnit yhteensä					
	Kokonais- kustannukset	Käytetty	TA-2019	TS-2020	TS-2021
Menot			2 797 000	3 981 000	2 785 000
Tulot			80 000	30 000	30 000
Netto			2 717 000	3 951 000	2 755 000

TALONRAKENNUS

INVESTOINTIOSA					
Talonrakennus yhteensä					
	Kokonais- kustannukset	Käytetty	TA-2019	TS-2020	TS-2021
Menot			750 000	1 214 000	870 000
Tulot					
Netto			750 000	1 214 000	870 000

Kuntakehitystoimiala

Kiinteistöt, perusparannus

	Kokonais- kustannukset	Käytetty	TA-2019	TS-2020	TS-2021
Menot			620 000	380 000	50 000
Tulot					
Netto			620 000	380 000	50 000

Kiinteistöjen perusparannustyöt, TA 2019, 50.000 € ja TS vuosina 2020-2021, kunnanhallituksen hyväksymän työsuunnitelman mukaiset kiinteistöjen kunnostustyöt. Kunnanviraston kattorakenteiden uusiminen ja katon uusiminen, energia-
tehokkuuden parantaminen TA-2019, 340.000 €, julkisivukorjaukset TA-2019, 50.000 €.

Vanhan terveystalon korjauksen suunnittelu TA-2019, 15.000 € ja kuntoarvion pohjalta tehtävät korjaukset TS-2020, 150.000 €.

Ulkopintojen korjaus Hyötimäessä sijaitseva Sr-merkinnällä varustettu talo TA-2019, 35.000 €.

Aurinkomäen palveluasuntojen ilmanvaihdon jäähdytyksen suunnittelu, TA-2019, 15.000 €, ilmanvaihdon jäähdytys TS-2020, 100.000 €. Kirjaston ilmanvaihdon jäähdytyksen suunnittelu TA-2019, 10.000 € ja kirjaston ilmanvaihdon jäähdytys TS-2020, 80.000 €.

Kunnan vuokraamien rakennusten energiatehokkuuden parantamiseen TA-2019, 40.000 €, varattava määrärahaa lämmitysjärjestelmien parantamiseen (patterilämmityksen uusiminen ja ohjauksen parantaminen paloasemalla). Yhtenäiskoulun alueen kunto- ja peruskorjaustarpeen arviointi TA-2019, 40.000 €. Ns. pankin talon sisätilojen pintaremontointi yhdistystaloksi TA-2019, 25.000 €.

Uudisrakentaminen

	Kokonais- kustannukset	Käytetty	TA-2019	TS-2020	TS-2021
Menot			95 000	800 000	800 000
Tulot					
Netto			95 000	800 000	800 000

Linnunlaulun päiväkodin laajennus, TA-2019 selvitys ja suunnittelut 60.000 €, TS-2020 perustus- ja runkotyöt 800.000 € ja TS-2021 rakennuksen viimeistely, kalustus ja pihatyöt 800.000 €.

Nuorten oleskelukatos keskusta-alueelle TA-2019 10-35 000 € (laskettu 35.000 €:lla).

Koulutilojen rakentaminen

	Kokonais- kustannukset	Käytetty	TA-2019	TS-2020	TS-2021
Menot			35 000	34 000	20 000
Tulot					
Netto			35 000	34 000	20 000

Mika Waltarin koululle koulukuljetusoppilaiden sadekatos, TS-2020, 14.000 €.

Oppimisympäristöjen kehittäminen uuden opetussuunnitelman mukaisesti TA-2019 20.000 € (tilamuutokset), TS-2020 20.000 € (tilamuutokset), TS-2021 20.000 € (tilamuutokset).

Yhtenäiskoulun kuvataideluokan modernisointi, pintojen remontointi TA-2019, 15.000 €.

MAA- JA VESIRAKENNUSHANKKEET

INVESTOINTIOSA					
Maa- ja vesirakennushankkeet yhteensä					
	Kokonais- kustannukset	Käytetty	TA-2019	TS-2020	TS-2021
Menot			1 386 000	2 275 000	1 535 000
Tulot			50 000		
Netto			1 336 000	2 275 000	1 535 000

Liikuntapaikkarakentaminen

	Kokonais- kustannukset	Käytetty	TA-2019	TS-2020	TS-2021
Menot			360 000	250 000	50 000
Tulot			50 000		
Netto			310 000	250 000	50 000

Parkkojan koulun lähiliikuntapaikka. Hankkeen suunnittelun jatkaminen TA-2019, 10.000 € ja toteutus TA-2019, 250.000 €, TS-2020 100.000 €. Hankkeeseen on mahdollista saada valtionavustusta.

Pururadan peruskorjauksen jatkaminen ja Kotojärven alueen tarkentavien suunnitelmien hankinta (vuodelta 2018 käyttämättä jääneet 50.000 €) TA-2019, 80.000 €.

Kotojärven alueen kehittäminen: Ulkoilureitistön suunnittelu ja toteutus, veneenlaskupaikan, laiturin, laituriipaikkojen ja juoksuportaiden suunnittelu ja toteutus, toimintojen kehittäminen TS-2020, 150.000 €.

Sisäliikuntapaikkarakentamisen tarvearviointi- ja suunnittelu TA-2019, 20.000 €.

Vesi- ja viemärilaitos

	Kokonais- kustannukset	Käytetty	TA-2019	TS-2020	TS-2021
Menot			240 000	450 000	400 000
Tulot					
Netto			240 000	450 000	400 000

Vesihuoltoverkoston runkoventtiilikorjauksiin TA-2019, 30.000 €, vesi- ja viemäriverkoston vuotovesikorjauksiin TA-2019, 50.000 €, verkoston laajennus TA-2019, 50 000 € ja Laidunalueen kunnallistekniikan suunnittelu TA-2019, 40.000 €.

Vedenottamoiden puhdistuslaitteistojen ja automaation uusiminen, suunnittelulle TA-2019, 20.000 € (säästyy vuodelta 2018), toteutukselle TA-2019, 50.000 € ja TS-2020, 50.000 €.

Asemakaavan laajennusalueet TA-2020-TS-2021, 400.000 €/ vuosi.

Kadut ja kevyenliikenteen väylät

	Kokonais- kustannukset	Käytetty	TA-2019	TS-2020	TS-2021
Menot			761 000	1 550 000	1 060 000
Tulot					
Netto			761 000	1 550 000	1 060 000

Keskustan kehittämissuunnitelmaan sisältyvät työt: Keskusta-alueen ympäristön suunnittelu ja torialueen suunnitelmien päivitys (siirretty vuodelta 2018) TA-2019, 10.000 €. Liikenneympyrän rakentamissuunnitelmien laadinta TA-2019, 40.000 € ja rakentaminen TS-2020 200.000 €.

Urheilukentän viereinen parkkialue (liityntäpysäköintialue aloitettu 2018) TA-2019, 43.000 € (summa säästyy vastaavasti vuodelta 2018). Valvontakustannukset TA-2019 8.000 €.

Varauksena Jyrkätien pysäköintialueen rakentamisen yhteydessä tehdyn sähköautojen latauspisteen (2 kpl) asentaminen 20.000 €.

Kartanonrinne: Vuoteenkoskentien, Kartanonmetsän, Kartanonmäen ja Kartanonmutkan rakentaminen TA-2019 300 000 €.

Linnunlaulu: Visertäjänkujan rakentaminen TS-2021, 280.000 €.

Katujen rakentamiseen ja perusparannukseen liittyvät hankkeet: Kevyen liikenteen väylien ja katualueiden päällystystöihin TA-2019, 100.000 €, katualueiden korjauksiin (Latiskantien loppupää) TA-2019, 80.000 €, samalla alueella olisi tavoitteena tehdä vesilaitoksen venttiilikorjauksia. Anttilantien alkuosan (ELY –tie*) ja Mika Waltarin koulun pysäköintialueen päällystäminen TS-2021, 80.000 €. *Edellyttää Anttilantien osalta ELY:n osallistumista.

Mätikistöntien alkuosan kunnostaminen, suunnitelma ja hankinta-asiakirjat TA-2019, 15.000 €, rakentaminen TS-2020, 100.000 €.

Kirkkotien parannus kunnanviraston kohdalla, suunnitelman päivitys ja rakentamissuunnitelmien laadinta TA-2019, 15.000 € (siirretty vuodelta 2018), toteutus TS-2020, 150.000 €, TS-2021 100.000 €.

Yhtenäiskoulun alueen rakentaminen TS-2020, 500.000 €.

Liikenneturvallisuussuunnitelman mukaiset hankkeet: Sonnikonmäestä Vähä-Laukkoskentielle johtavan kevyen liikenteen väylän rakentamissuunnitelmien laadintaan varautuminen TA-2019, 50.000 €. Hankkeen toteuttaminen (huom. varaus, Uudenmaan ELY-keskukselta ei ole mitään päätöstä hankkeen toteuttamiseksi olemassa), TS-2020, 600.000 € ja TS-2021, 600.000 € (liikenneturvallisuussuunnitelman mukainen hanke).

Järvenpääntien kevyen liikenteen väylän suunnittelu / toteutussuunnitelma Uudenmaan ELY –keskuksen kanssa, kunta maksaa kokonaisuudessaan, TA-2019 80.000 €.

Vesiosuuskuntien avustus

	Kokonais- kustannukset	Käytetty	TA-2019	TS-2020	TS-2021
Menot			25 000	25 000	25 000
Tulot					
Netto			25 000	25 000	25 000

Vesiosuuskunnille tarkoitettu avustusvaraus ns. kuntaraha. Avustus on enintään 25 % vesiosuuskuntien vesihuoltoinvestoinneista.

KIINTEISTÖJEN OSTO/MYYNTI

	Kokonais- kustannukset	Käytetty	TA-2019	TS-2020	TS-2021
Menot			350 000	250 000	250 000
Tulot			30 000	30 000	30 000
Netto			320 000	220 000	220 000

Varaus maanostoon TA-2019, 300.000 €, TS-2020, 200.000 €, TS-2021, 200.000 €. Kohteet määritellään erikseen.

Varaus tontin jalostamiseen (jälj. toteuttamatta vuonna 2018). Pornaisten Portti TA-2019 50.000 €, TS-2020 50.000 €, TS-2021 50.000 €.

IRTAIN OMAISUUS

INVESTOINTIOSA					
Irtain omaisuus yhteensä					
	Kokonais- kustannukset	Käytetty	TA-2019	TS-2020	TS-2021
Menot			221 000	103 000	80 000
Tulot					
Netto			221 000	103 000	80 000

Kunnanhallitus

	Kokonais- kustannukset	Käytetty	TA-2019	TS-2020	TS-2021
Menot			125 000	50 000	50 000
Tulot					
Netto			125 000	50 000	50 000

Sähköisten palvelujen kehittäminen (Rondo-arkisto, Populus sähköiset lomakkeet) TA-2019, 50.000 €, sähköisten palvelujen kehittäminen TS-2020, 50.000 € ja TS-2021, 50.000 €. Arkistotilojen arkistokaapit TA-2019, 10.000 €.

Huoltolaitteistojen lisääminen ja uudistaminen (aurauskaluston ja oheislaitteiden hankinta TA-2019, 65 000 €.

Sivistyslautakunta

	Kokonais- kustannukset	Käytetty	TA-2019	TS-2020	TS-2021
Menot			96 000	53 000	30 000
Tulot					
Netto			96 000	53 000	30 000

Koulujen pihavälineiden ja kalusteiden uusimiseen / Mika Waltarin koulun piha-alue TA-2019, 21.000 € (liikuntavälineitä ja istuimia alueelle), Parkkojan teknisen työn luokan uudistaminen ja työturvallisuuden parantaminen TA-2019 10.000 €, tilamuutokset 10.000 €.

Oppimisympäristöjen kehittäminen uuden opetus- ja varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti TA-2019 20.000 € (kalustaminen), TS-2020, 20.000 € ja TS-2021, 20.000 €.

Kirjaston kalustehankinnat (pyörillä varustettuja hyllyjä) TA-2019, 10.000 €, TS-2020, 10.000 € ja TS-2021, 10.000 €.

Kuntosalin laitteiston uusiminen TA-2019 15.000 €.

Koulujen akustiikan parantaminen TA-2019 10.000 €.

Yhtenäiskoulun teknisen työn työpenkit 4 kpl TS-2020 23.000 €.

AINEETON OMAISUUS**KUNTAYHTYMIEN INVESTOINTIOSUUDET**

Investointiosuudet yhteensä	Kokonais-kustannukset	Käytetty	TA-2019	TS-2020	TS-2021
Menot			90 000	139 000	50 000
Tulot					
Netto			90 000	139 000	50 000

Keravan asemakeskuksen liityntäpysäköinnin kuntakohtainen maksuosuus

	Kokonais-kustannukset	Käytetty	TA-2019	TS-2020	TS-2021
Menot				39 000	
Tulot					
Netto				39 000	

Varaus: MAL -sopimuksen mukainen kuntakohtainen osuus Keravan aseman liityntäpysäköintipaikkojen rakentamiseen.

Tievalaistus, maksuosuudet

	Kokonais-kustannukset	Käytetty	TA-2019	TS-2020	TS-2021
Menot			90 000	100 000	50 000
Tulot					
Netto			90 000	100 000	50 000

Tievalaistuksen maksuosuudet Porvoon Sähköverkko Oy:lle: Monninkyläntien valaistuksen suunnittelu- ja toteutus TA-2019, 85.000 €, Helsingintien valaistuksen suunnittelu välillä Vähä-Laukkoskentie-Porvoontie TA-2019, 5.000 €. Helsingintien valaistuksen rakentaminen välillä Vähä-Laukkoskentie-Porvoontie TS-2020, 100.000 €.

INVESTOINNIT VUOSINA 2019-2021 YHTEENVETO

	2019	2020	2021
	€	€	€
Kiinteistöjen perusparannus	620 000	380 000	50 000
Koulutilat	35 000	34 000	20 000
Linnunlaulun päiväkodin laajennus	60 000	800 000	800 000
Nuorten oleskelukatos keskustaan	35 000		
Liikuntapaikkarakentaminen	360 000	250 000	50 000
<i>Tulot:</i>	<i>-50 000</i>		
Vesi- ja viemärilaitos	240 000	450 000	400 000
Kadut	711 000	950 000	460 000
Liikenneturvallisuuksuunnitelman mukaiset kehittämishankkeet	50 000	600 000	600 000
Vesiosuuskuntien avustus	25 000	25 000	25 000
Kiinteistöjen osto/myynti	350 000	250 000	250 000
<i>Tulot:</i>	<i>-30 000</i>	<i>-30 000</i>	<i>-30 000</i>
Irtain omaisuus, kunnanhallitus	125 000	50 000	50 000
Irtain omaisuus, sivistysltk	96 000	53 000	30 000
<i>Tulot:</i>			
Kuntayhtymien investointiosuudet			
Katu- ja tievalaistus, maksuosuudet	90 000	100 000	50 000
Keravan liityntäpys. Kuntaosuus		39 000	
Menot	2 797 000	3 981 000	2 785 000
Tulot	-80 000	-30 000	-30 000
Netto	2 717 000	3 951 000	2 755 000

Rahoitusosa

RAHOITUSLASKELMA

RAHOITUSOSA					
	TP 2017 1 000 €	TA 2018 +muutokset	TAE 2019 1 000 €	TS 2020 1 000 €	TS 2021 1 000 €
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
TULORAHOITUS					
Vuosikate	3 538	1 899	1 803	2 297	2 527
Satunnaiset erät		0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät, netto	-445	-450	-450	-450	-450
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-1 535	-2 263	-2 787	-3 981	-2 785
Rahoitusosuudet investointimenoihin		30	80	30	30
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	579	480	480	480	480
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	2 138	-304	-874	-1 624	-198
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset	35	35	35	35	35
Antolainauksen muutokset	35	35	35	35	35
Lainakannan muutokset	-535	-1 034	-1 715	-260	-625
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0			2 000	2 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-535	-1 034	-1 715	-2 260	-2 625
Lyhytaikaisten lainojen muutos		0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-607				
Toimeksiantojen varojen ja po muutokset	-8				
Saamisten muutos	-821				
Korottomien velkojen muutos	222				
Vaikutus maksuvalmiuteen	1 031	-1 303	-2 554	-1 849	-788
Rahavarat 31.12.	5 044	3 741	1 187	-662	-1 450
Rahavarat 1. 1.	4 013	5 044	3 741	1 187	-662
Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	2 138	1 834	960	-664	-862
Lainanhoitokate	5,1	1,7	1,0	1,0	1,0
Kassan riittävyys, pv	78	54	17	-10	-21
Sitova valtuustoon nähden					

Liitteet

Muu taseyksikkö**Liite 1**

ulkoinen/sisäinen (huomioitu myös kunnan sisäiset ostot ja myynnit)

Vesihuoltolaitos, käyttötalousosa

TULOS LASKELMA 2019	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
				1000 €	1000 €
Liikevaihto	926 471,52	795 600	795 600	804	812
Liiketoiminnan muut tuotot	2 676,61	6 000	6 000	6	6
Materiaalit ja palvelut					
Palvelujen ostot	-516 862,41	-512 150	-512 150	-517	-522
Materiaalit ja palvelut	-516 862,41	-512 150	-512 150	-517	-522
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-242 006,70	-222 500	-219 847	-233	-250
Liiketoiminnan muut kulut	-69,37	-600	-600	-1	-1
Liikeyli-/alijäämä	170 209,65	66 350	69 003	59	45
Rahoitustuotot ja -kulut					
Muut rahoitustuotot	1 327,88	0	0	0	0
Kunnalle maksetut korkokulut	-16 283,60	-17 000	-17 000	-17	-17
Rahoitustuotot ja -kulut	-14 955,72	-17 000	-17 000	-17	-17
Tilikauden yli-/alijäämä	155 253,93	49 350	52 003	42	27

Mäntsälän, Pornaisten ja Pukkilan kunnat sopivat omistamiensa vesihuoltolaitosten käyttötoimintojen ja sopimuksessa mainittujen muiden tehtävien yhteisestä järjestämisestä sopijakuntien alueella kuntalain (365/1995) 77 §:ssä tarkoitettulla tavalla. Sopimus astui voimaan vuoden 2008 alusta lukien. Käytännössä tehtävät on hoitanut Mäntsälän kunnan organisaatiossa kunnallisena liikelaitoksena toiminut Mäntsälän Vesi. Mäntsälän Vesi Oy aloitti toimintansa 1.1.2015. Mäntsälän Veden emoyhtiöstä Kuntayhtiöt Oy:stä tuli 15.1.2016 Nivos Oy, joka toimii hallinnollisena organisaationa Mäntsälän kunnan omistajaohjauksessa. Nivos Oy tuottaa hallinnollisia palveluja myös Nivos Vesi Oy:lle.

Pornaisten kunnan vesilaitoksen omistus, taksat, investoinnit ja toimialueet yms. ovat edelleen omistajakunnan päätettäviä asioita.

Vesihuoltolaitos myös myy Etelä-Pornaisten Vesiosuuskunnalle, Vesiosuuskunta Mustijoelle ja Vesiosuuskunta Suonelle vettä ja vastaanottaa siirtolinjaan näiden kolmen vesiosuuskunnan jätevedet.

Laajuustiedot 31.12.2018

	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TA 2019
Vesilaitos	568	578	566	573
- liittyneet kiinteistöt, kpl	25 200	25 000	25 000	25 000
- johtoverkon pituus, m	29 600	29 600	30 000	30 000
- pumpattu vesimäärä, m3/a	189 198	185 214	170 000	170 000
- ostettu vesimäärä, m3/a, TSV	44 875	62 804	15 000	15 000
- vesimäärä yht, m3	234 073	248 018	185 000	185 000
- vesimäärä, m3/vrk	641	680	506	506
- laskutettu vesimäärä, m3/a	142 582	199 441	170 000	170 000
- vuotovesimäärä, %			15,0	15,0

Viemärlaitos

- liittyneet kiinteistöt, kpl	514	524	511	518
- johtoverkon pituus, m	20 700	20 600	20 600	20 800
- johtoverkon pituus svh, m	39 700	39 700	39 700	39 900
- hulevesiverkon pituus, m	4 200	4 000	4 000	4 000
- jätevedenpumppaamot, kpl	6+12 svh	6+13 svh	6+12 svh	6+12 svh

Tavoite: Talousvesi on laadullisesti hyvää.

Mittari: Veden on täytettävä asetuksen mukaiset laatuvaatimukset.

RAHOITUSOSA 2019	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020 1 000 €	TS 2021 1 000 €
Toiminnan rahavirta					
Liikelyli-/alijäämä	170 209,65	66 350	69 003	70	70
Poistot ja arvonalentumiset	242 006,70	222 500	219 847	233	250
Rahoitustuotot ja -kulut	-14 955,72	-17 000	-17 000	-17	-17
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-47 996,43	-315 000	-240 000	-450	-400
Toiminnan ja investointien rahavirta	349 264,20	-43 150	31 850	-164	-97
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-34 919,17	-34 900	-34 900	-35	-35
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kunnalta	285 652,07				
Saamisten muutos muilta	-110 217,93				
Korottomien velkojen muutos muilta	31 201,64				
Rahoituksen rahavirta	171 716,61	-34 900	-34 900	-35	-35
Vaikutus maksuvalmiuteen	520 980,81	-78 050	-3 050	-199	-132

Investointiosia

	Kokonais- kustannukset	Käytetty	TA-2019	TS-2020	TS-2021
Menot			240.000	450.000	400.000
Tulot					
Netto			240.000	450.000	400.000

Vesihuoltoverkoston runkoventtiilikorjauksiin TA-2019, 30.000 €, vesi- ja viemäriverkoston vuotovesikorjauksiin TA-2019 50.000 €, verkoston laajennus TA-2019 50.000 € ja Laidunalueen kunnallistekniikan suunnittelu 40.000 € TA-2019. Vedenottamoiden puhdistuslaitteistojen ja automaation uusiminen, suunnittelulle TA-2019 20.000 € (säättyy vuodelta 2018), toteutukselle TA-2019 50.000€, TS-2020 50.000 €.

Asemakaavan laajennusalueet TA-2020-TS2021, 400.000 €/ vuosi.

PORNAISTEN KUNNAN TALOUSARVIOASETELMA

Liite 2

KÄYTTÖTALOUSOSA

Kunnanvaltuuston sitovuustaso

TOIMIELIN

Keskusvaalilautakunta

Tarkastuslautakunta

Kunnanhallitus

TULOSALUE/TEHTÄVÄALUE

Vaalit

Tarkastustoiminta

Yleishallinto

Henkilöstöhallinto

Taloushallinto

Elinkeinoelämän kehittäminen

Maataloustoimi

Sosiaali- ja terveystoimi

Tekninen hallinto

Kaavoitus

Kiinteistötoimi

Liikenneväylät, yleiset alueet

Maa- ja metsätilat

***Kunnanhallituksen alla erikseen sitovat
tasot:****Vesilaitos*

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Sivistyslautakunta

Sivistystoimen hallinto

Peruskoulut

Kulttuuritoimi

Kirjastotoimi

Kansalaisopisto

Musiikkioppilaitos

Vapaa-aikapalvelujen hallinto

Nuorisotoimi

Liikuntatoimi

Varhaiskasvatus

INVESTOINTIOSA

Investointiryhmät

Talonrakennushankkeet

Erikseen sitovia talonrakennushankkeita ovat
ne, joiden kustannusarvio on yli 500 000 euroa

Maa- ja vesirakennushankkeet

(sisältää vesi- ja viemärilaitos,

kaavatiet, tievalaistus ja

ulkoliikuntapaikat)

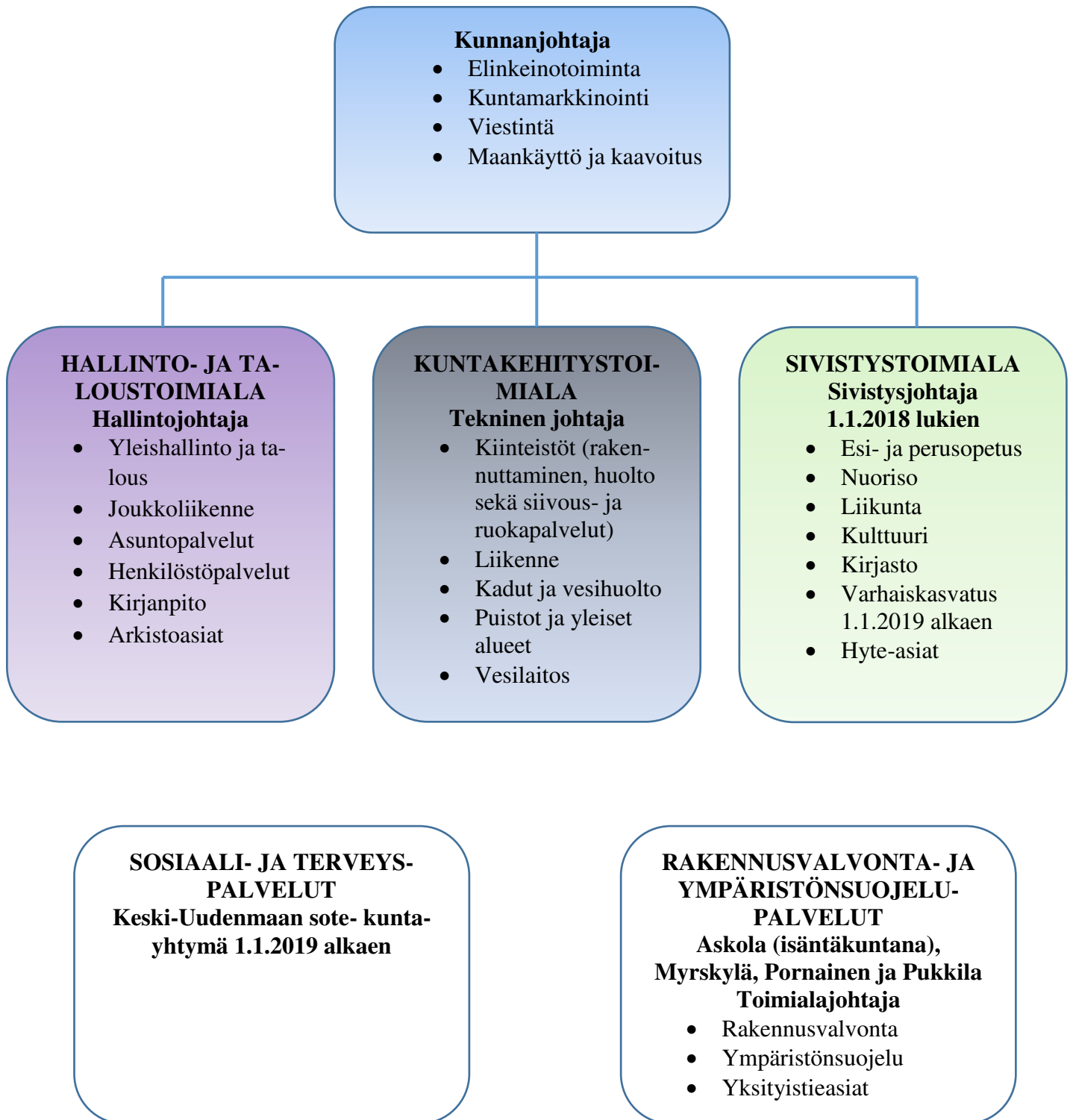
Vesiosuuskuntien avustus

Kiinteistöjen osto

Irtain omaisuus

Kuntayhtymien investointiosuudet

Pornaisten kunnan organisaatio 1.1.2019 alkaen

A pair of hands holding a red apple with a heart-shaped core carved into it. The apple is bright red with some yellow highlights. The hands are light-skinned and are holding the apple gently. The background is a dark, textured surface.

Keski- **SOTE** Uudenmaan

**Talousarvio 2019
Taloussuunnitelma 2019 - 2021**

KESKI-UUDENMAAN SOTE -KUNTAYHTYMÄ

Sisällys

Kuntayhtymän johtajan katsaus.....	1
Yleiset lähtökohdat.....	3
Toiminta-ajatus	3
Henkilöstö	4
Taloudelliset lähtökohdat	5
Yleinen taloudellinen kehitys.....	5
Kuntayhtymän toiminta-alueen taloudellinen kehitys	6
Kuntayhtymän talousarvion lähtökohdat	6
Riskienhallinta	7
Talousarvion rakenne ja sitovuus.....	9
Käyttötalousosa	11
Kuntayhtymän toiminnalliset tavoitteet	11
Yhtymän johto sekä Strateginen kehittäminen ja tukipalvelut.....	15
Ikäihmisten ja vammaisten palvelut	17
Ikäihmisten palvelut	17
Vammaisten palvelut	19
Terveyspalvelut ja sairaanhoito	21
Aikuisten mielenterveys, päihde- ja sosiaalipalvelut sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelut.....	25
Aikuisten mielenterveys-, päihde- ja sosiaalipalvelut	25
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	26
Tuloslaskelmaosa	30
Investointiosa.....	31
Rahoitusosa	31
Kuntien maksusuudet.....	32

Kuntayhtymän johtajan katsaus

Vuoden 2018 aikana valmisteltu jäsenkuntien sote-palvelutuotannon siirto kuntayhtymään toteutuu suunnitellusti 1.1.2019. Valmistelut ovat kokonaisuudessaan toteutuneet aikataulussa ja kuntayhtymä on edennyt kohti alueen 200 000 asukkaan sote-palveluiden tuotantovastuun ottamista suunnitelmien mukaan.

Kuntayhtymän organisoituminen vuoden 2019 alusta perustuu monivuotiseen valmisteluun yhdessä jäsenkuntien ja poliittisten päätöksentekijöiden kanssa. Vuoden aikana työstetään edelleen johtamisjärjestelmää ja yhteisesti sovittuja asiakkaalle arvoa tuovia prosesseja ja toimintamalleja Lean-metodeja käyttäen. Syksyllä 2018 on jo käynnistetty yhteiset Lean-koulutukset kuntayhtymään siirtyvälle henkilöstölle. Yhdyspinnat jäsenkuntiin ja yhteistyökumppaneihin, kuten HUS-kuntayhtymään, palveluiden tuottamisessa ovat tärkeä vuoden 2019 kehityskohde.

Päätökset kansallisista sote- ja maakuntauudistuksen toteuttamisratkaisuksista ovat edelleen viivästyneet syksyn 2018 aikana. Valtakunnallisesti tehtävien ratkaisujen mukaan kuntayhtymän kehitysnäkymät voivat olla kahtalaiset – mikäli valtakunnalliset ratkaisut viivästyvät useilla vuosilla, kannattaa arvioida esimerkiksi kuntayhtymän tietojärjestelmien kehittämissuuntaa uudelleen toiminnan sujuvoittamiseksi ja tiedolla ohjaamisen mahdollisuuksien parantamiseksi. Mikäli taas valtakunnallisiin ratkaisuihin ja niiden toteuttamiseen päästään tämänhetkisen hallituksen esityksen mukaan, kannattaa kehittämistyötä jättää maakunnan toteutettavaksi.

Uusimaa2019-hankkeelle on varattu valtion rahoitusta tämän hetkisen tiedon mukaan kesäkuun 2019 loppuun saakka. Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän on tarkoitus olla edelleen mukana maakunnan valmistelussa siihen saakka.

Kuntayhtymän vuoden 2019 talousarvio on laadittu kuntien lähtökohdista. Kuntien esittämät talousarviot perustuvat kuntakohtaisiin palvelutarpeiden kehityssuuntiin. Samanaikaisesti kuntayhtymän toiminnan ytimenä on palveluitten tuottaminen asiakaslähtöisesti, yhdenvertaisesti ja kustannustehokkaasti poliittisessa ohjauksessa

suunnitelmakaudelle hyväksyttiin tavoitteisiin perustuen. Tavoitteiden toteuttaminen tässä toiminnan kehyksessä edellyttää erityisen tiivistä vuoropuhelua virkamiesten, poliittisten päättäjien ja kuntaomistajien kesken ensimmäisen tuotantovuoden aikana.

Pitkä yhteistyö kuntayhtymän suunnittelussa sekä yhteinen tahto kehittää sote-palveluja luo hyvän pohjan vuoropuhelulle.

Pirjo Laitinen-Parkkonen, kuntayhtymän johtaja

Yleiset lähtökohdat

Toiminta-ajatus

Kuntayhtymän tehtävänä on ollut 1.1.2018 lähtien järjestää jäsenkuntiansa puolesta alueensa väestölle yhdenvertaisilla periaatteilla ne sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut, jotka erilakien mukaan ovat jäsenkuntien järjestämisvastuulla, lukuun ottamatta ympäristöterveydenhuoltoa, eläinlääkintähuoltoa ja työterveyshuoltoa.

Kuntayhtymä ei ole erikoissairaanhoidollain mukainen sairaanhoitopiiri eikä kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukainen erityishuoltopiiri, vaan näiden tehtävät hoidetaan voimassa olevien sopimusten mukaisesti.

1.1.2019 alkaen kuntayhtymä tuottaa järjestämisvastuullaan olevat palvelut oman, jäsenkunnista siirtyvän tuotanto-organisaation avulla kaikkien jäsenkuntien asukkailla.

Palvelut toteutetaan väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä palvelujen käyttäjiä tukien asukkaiden itsenäistä arjessa selviytymistä. Järjestämisvastuuseen kuuluvat ehkäisevät, korjaavat ja hoitavat, kuntouttavat sekä muut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut yhtenäisenä kokonaisuutena.

Kuntayhtymä voi tuottaa järjestämisvastuulleen kuuluvat palvelut itse tai hankkia ne sopimukseen perustuen muulta palvelujen tuottajalta. Tehtävien hoidosta järjestämisvastuussa oleva kunta tai kuntayhtymä vastaa järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä, tuottamisesta, tuottamisen valvonnasta ja viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

Henkilöstö

Kuntayhtymän aloittaessa vuoden 2019 alussa toimintansa sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottajana alueensa asukkaille, se samalla aloittaa uutena työnantajana vastaan ottamilleen sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille. Vaikka valmistelu henkilöstöasioiden osalta on edennyt suunnitelmallisesti, joutuu kuntayhtymä rakentamaan henkilöstöpolitiikkansa ja henkilöstökäytäntönsä alusta asti. Henkilöstöpolitiikan avulla tuetaan kuntayhtymän tavoitteita tuottaa palvelut alueen asukkaille asiakaslähtöisesti, yhdenvertaisesti, oikea-aikaisesti ja tarpeenmukaisesti.

Valmistelussa olevaan henkilöstöpolitiikkaan perustuen Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän tavoitteena on olla työnantajana houkutteleva, johtaminen on laadukasta ja henkilöstö on osaavaa ja hyvinvoivaa. Kaikki käyttöön otettavat henkilöstöä koskevat ohjeet ja toimintamallit tukevat näiden tavoitteiden toteutumista. Henkilöstön hyvinvoinnin ja osaamisen kehittämisen merkitys on kuntayhtymässä keskeisessä roolissa, joutues-

saan vastaamaan edessä oleviin muutoksiin yhdenmukaistaessaan toimintatapojaan kuntayhtymän alueella. Osaamisen kehittäminen on sekä yksittäisen työntekijän että koko organisaation menestyksen perusta. Henkilöstön monipuolisella osaamisella ja kyvykkyydellä ottaa joustavasti vastaan uudistuvia ja muuttuvia työtehtäviä pärjätään tulevaisuuden muuttuvassa toimintaympäristössä. Kuntayhtymässä halutaan panostaa oppimista edistävään toimintakulttuuriin, joka edistää innovaatioita, uudistuksia ja kokeiluja. Virheitä ei tarvitse pelätä, ja onnistumisia saa juhlia.

Palkitsemisen erilaisia keinoja ja muotoja tullaan kehittämään tulevan vuoden aikana ja niiden käyttöön koulutetaan kaikki esimiehet. Johtamista kehitetään Lean – menetelmiin. Tavoitteena on, että kuntayhtymässä vallitsee luottamuksen ja arvostuksen kulttuuri, jossa myös henkilöstön itseohjautuvuutta tuetaan.

Taloudelliset lähtökohdat

Yleinen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan vuodesta 2018 on tulossa nykyisen suhdannevaiheen paras vuosi, sillä talouskasvun ennakoidaan kiihtyvän hieman vuodesta 2017. Suomen talouden kasvu hidastuu kuitenkin selvästi noin 1,5 % vuosikasvuihin tulevana vuosina. Korkeasuhdanne maailmantaloudessa jatkuu, mutta nopein kasvuvaihe on jo takana. Etenkin Euroopassa on merkkejä talouskasvun hidastumisesta.

Vuonna 2019 talouskasvu hidastuu 1,7 % VM:n ennusteen mukaan. Merkittävoin yksittäinen kasvua hidastava tekijä on rakennusinvestointien supistuminen. Vuonna 2019 kovin investointivaihe on ohitettu. Yksityisten investointien kasvu jatkuu, mutta aiempaa hitaampana.

Yksityisen kulutuksen kasvua tukee ansiotason nousun lisäksi työllisyyden koheneminen. Palkkasumma nousee 3,5 % ja pitää yllä kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen nopeaa kasvua.

Työllisten määrä on noussut korkealle tasolle. Työllisyysasteen trendi ylitti kesäkuussa vuoden 2008 suhdannehuipun lukemat. Työllisyyden nopean kasvun vetämän työttömien määrä

vähenee tasaisesti. Vuonna 2020 työttömyysasteen ennustetaan olevan 6,6 %.

Hyvä talous- ja työllisyyskehitys sekä hallitusohjelman mukaiset sopeutustoimet tasapainottavat julkista taloutta lähivuosina. Julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen laskee alle 60 % kuluvana vuonna ja jatkaa laskuaan 2020-luvun alkuvuosiin saakka. Euromääräinen julkinen velka kasvaa kuitenkin edelleen 2020-luvun alkuvuosina. Julkisen talouden rahoitus ei kohenemisesta huolimatta lepää kestävällä pohjalla. Väestön ikääntymisen kasvattaa julkisia menoja, vähentää työikäisen väestön määrää ja heikentää talouden kasvumahdollisuuksia. Talouskasvun ennakoidaan asettuvan pitkällä aikavälillä 1-1,5 %:n haarakkaan, eivätkä talouskasvusta julkiseen talouteen syntyvät tulot riitä nykyrakentein rahoittamaan julkisia palveluja ja etuuksia.

Riskit talousnäkymälle painottuvat aiempaa vahvemmin alasuuntaan. Keskeinen riski on kauppasodan kärjistyminen. Kauppasodan yltäminen hidastaisi maailmankaupan ja siten myös maailmantalouden kasvua. Kii-

nan velkaantuneisuus alenevan talouskasvun oloissa kärjistyessään vaikuttaisi maailmantalouden kasvunäkymiä heikentävästi. Nousevien talouksien odotettua parempi kehitys on positiivinen riski. Erityisesti Intian talouden syvempi integroituminen kansainväliseen vaihdantaan vaikuttaisi myönteisesti maailmantalouteen.

Kotitalouksien velkaantuminen suhteessa käytettävissä oleviin tuloihin jatkuu edelleen. Tätä tukevat matala korkotaso, työmarkkinoiden myönteinen kehitys sekä asuinrakentamisen vahva kasvu.

Kuntayhtymän toiminta-alueen taloudellinen kehitys

Kuntayhtymän kuntien väestökehitys on ollut positiivista viime vuosina ja Tilastokeskuksen arvion mukaan väestökehitys jatkuu samansuuntaisena tulevaisuudessakin. Väestön rakenne muuttuu, sillä yli 75-vuotiaiden määrän ja suhteellisen osuuden odotetaan kasvavan, kun taas 0-14-vuotiaiden

määrän ja suhteellisen osuuden odotetaan laskevan.

Syyskuun työllisyyskatsauksen mukaan työttömien työnhakijoiden määrä on kaikissa kuntayhtymän kunnissa laskenut vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna. Myös pitkäaikaistyöttömien määrä on laskenut.

Kuntayhtymän talousarvion lähtökohdat

Kuntayhtymän perussopimuksen 26§:n mukaan yhtymän toiminnasta aiheutuvat kustannukset rahoitetaan jäsenkuntien suorittamalla maksuosuuksilla sekä muilla mahdollisilla tuloilla. Jäsenkuntien maksuosuudet määräytyvät jäsenkuntien käyttämien palvelujen mukaan.

Vuoden 2019 talousarviossa määritelty maksuosuudet muodostuvat kuntien laatimien sosiaali- ja terveystalouksien talousarvioista muutostalouksilla lisättynä. Muutostalouksien kustannukset ovat n. 2,5 Me. Kuntajohtajien päätöksellä kuntien sote-talousarviot on auditoitu KPMG:n toimesta syksyn 2018 aikana.

Taloussuunnitelma 2019 - 2021

HUS-kuntayhtymältä ostetut erikoissairaanhoidon palvelut laskutetaan kuntayhtymän jäsenkunnilta läpilaskutuksena.

Kuntayhtymän toimintatuottojen arvioidaan vuonna 2019 olevan 651,3 Me, josta kuntien maksuosuudet ovat 576,7 Me. Toimintakulujen arvioidaan olevan 649,4 Me.

Riskienhallinta

Vuoden 2019 aikana kuntayhtymä laatii yhteiset ohjeet ja menettelytavat kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Merkittävimmät operatiiviset riskit kohdistuvat palvelualueiden toimintaan ja palveluiden laatuun, potilasturvallisuuteen, talouteen, työympäristöön ja turvallisuuteen sekä tietoturvallisuuteen.

Taulukko 1: Keskeisimmät vuoden 2019 riskit ja niiden hallintatoimenpiteet

Riski	Hallintatoimenpiteet
Maakuntauudistuksen epävarma toteutuminen	Osallistetaan maakuntauudistuksen valmisteluun samalla edistään myös kuntayhtymän omia toimintaedellytyksiä
Henkilöstön vaihtuvuus muutostilanteissa ja tiettyjen ammattiryhmien saatavuus	Hyvän työnantajakuva luominen (henkilöstöpolitiikka), huomion kiinnittäminen työhyvinvointiin. Opiskelijoiden ennakorekrytointi
Hankinta- ja sopimushallintaprosessin haltuunotto	Riittävien resurssien turvaaminen ja tarvittavien ohjelmistojen käyttöönotto (Cloudia ja CaseM). Sopimushallinta ja seuranta toteutuu suunnitelmallisesti.
Sisäisen ja ulkoisen viestinnän onnistuminen	Sharepointin hallittu käyttöönotto sisäisessä viestinnässä, omien nettisivujen käyttöönotto, monipuoliset osallistumisen kanavat
Uuteen organisaatioon ja uusiin toimintamalleihin siirtyminen ei toteutunut suunnitellusti	Muutosjohtaminen (Lean) tukee yhteisten toimintamallien käyttöönottoa, kuntien hyvät käytännöt huomioidaan
Kuntien palvelutarve kasvaa talousarvioissa ennakoitua enemmän	Kuukausittainen talouden raportointi ja tiivis yhteistyö kuntien kanssa
ICT- ja tietohallintohallintoratkaisujen onnistuminen monivuotajaympäristössä	Maakunnallisen tilanteen seuranta, tehdään valintoja, joissa voidaan edetä järkevästi huolimatta siitä, mikä vaihtoehto maakuntauudistuksessa toteutuu
Kunnilla vuokrattavien tilojen liittyvät ongelmat (mm. sisäilma)	Yhteisten toimintamallien ja tiiviin yhteistyön luominen kuntien kanssa
Alueellisen kotisairaalan käynnistymiseen liittyvät tiedonkulun ongelmat	Eri asiakastietojärjestelmiin liittyvät haasteet ratkaistaan yhteisellä suunnittelulla
H-sairaalan toiminnan käynnistymiseen liittyvät uudet yhteistyömallit	Luodaan molempia palvelevat yhteistyökäytännöt erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kesken
Yhdyspintatyöskentely kuntien kanssa	Luodaan kattavat ja testatut rakenteet vuoden 2019 aikana (mm. työhön kuntoutus ja työllistyminen, maahanmuuttajien kotoutus, HYTE-työ, oppilashuolto ja perhekeskus)

Talousarvion rakenne ja sitovuus

Taloussuunnitelma sisältää käyttötalous-, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosan.

Käyttötalousosa muodostuu Yhtymän johdosta ja Strateginen kehittäminen ja tukipalvelut –kokonaisuudesta sekä kolmesta palvelualueesta: Ikäihmisten ja vammaisten palvelut, Terveyspalvelut ja sairaanhoito, Aikuisten mielenterveys, päihde- ja sosiaalipalvelut sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelut.

Valinnanvapaus-hankkeeseen on saatu 3,2 Me:n valtionavustus, joka sisältyy Strateginen kehittäminen ja tukipalvelut –kokonaisuuteen.

Yhtymävaltuustoon sitovana tasona on em. palvelualueiden sekä yhtymän johdon ja strateginen kehittäminen ja

tukipalvelut –kokonaisuuden osalta toimintakate.

Tuloslaskelmaosa on kokonaistarkastelu, yhteenvedo, palvelualueiden talousarvioista. Siinä esitetään lisäksi koko yhtymää koskevat rahoitustuotot ja –kulut, suunnitelman mukaiset poistot sekä muut tuloksen käsittelyyn liittyvät erät.

Investointiosassa esitetään kuntayhtymän investoinnit.

Rahoitusosassa osoitetaan, kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi muuta pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin sekä talousarvion vaikutus kuntayhtymän maksuvalmiuteen.

Käyttötalousosa

Kuntayhtymän toiminnalliset tavoitteet

Suunnitelmakauden 2019-2021 tavoitteet

- Alueen asukkaat saavat palvelut yhdenvertaisesti ja sujuvasti
- Asiakkaat ovat tyytyväisiä saamaansa palveluun
- Asiakkaalla on mahdollisuus osallistua palvelujen suunnitteluun ja toteutukseen
- Ennaltaehkäisevien palvelujen ja varhaisen tuen osuus kasvaa
- Suunnitellaan jäsenkuntien ja kuntayhtymän yhdyspintaan kohdentuvat palvelukokonaisuudet
- Keskitetty asiakasohjaus
- Hyvinvoiva ja osaava henkilökunta
- Tasapainoinen talous

Taulukko 2: Tavoitteet vuodelle 2019

Alueen asukkaat saavat palvelut yhdenvertaisesti ja sujuvasti			
VALTUUSTOTASON TAVOITE	MITTARI	TAVOITEARVO	VASTUUHENKILO
Palveluiden yhtenäistäminen alueella etenee	Uusien toimintamallien käyttöönotto	Yhtenäiset kriteerit ja toimintamallit otettu pääosin käyttöön, kullakin palvelualueella vähintään 3 uutta yhtenäistä toimintamallia	kuntayhtymän johtaja (palvelujohtajat)
Hoito- ja palvelutakuu toteutuu	Valtakunnallinen hoito- ja palvelutakuu	Palvelut saadaan valtakunnallisen lainsäädännön edellyttämässä määräajassa	kuntayhtymän johtaja (palvelujohtajat)

Asiakkaat ovat tyytyväisiä saamaansa palveluun

VALTUUSTOTASON TAVOITE	MITTARI	TAVOITEARVO	VASTUUHENKILÖ
Palvelualueille on luotu alueellisesti yhtenäisiä asiakastyytyväisyyssmittareita	Asiakastyytyväisyyssmittarit	Kullekin palvelualueelle on laadittu vähintään kolme asiakastyytyväisyyssmittaria ja niiden tavoitetasot	kuntayhtymän johtaja (palvelujohtajat)
Palvelulupaus on osa osallisuusohjelmaa	Palvelulupaus	Palvelulupaus julkaistu ja toimeenpano käynnistetty sekä seurantasuunnitelma laadittu	kuntayhtymän johtaja (palvelujohtajat)

Asiakkaalla on mahdollisuus osallistua palvelujen suunnitteluun ja toteutukseen

VALTUUSTOTASON TAVOITE	MITTARI	TAVOITEARVO	VASTUUHENKILÖ
Asiakkaalla on monimuotoiset osallistumisen mahdollisuudet	Määritellyt osallistumiskanavat (sähköinen asiointi, avoimet työpajat, keskustelutilaisuudet, asiakasraadit, kokemusasiantuntijat)	Yhtenäiset osallistumiskanavat kattavasti käytössä kuntayhtymän alueella	kuntayhtymän johtaja (palvelujohtajat, tietohallintojohtaja)

Ennaltaehkäisevien palvelujen ja varhaisen tuen osuus kasvaa

VALTUUSTOTASON TAVOITE	MITTARI	TAVOITEARVO	VASTUUHENKILÖ
Matalan kynnyksen ja kynnyksettömien palvelujen verkosto on luotu	Toimintamallien kuvaus	Toimintamallit ovat yhdenmukaiset, asiakastarpeeseen vastaavat ja kehittämislinjaukset on luotu	kuntayhtymän johtaja (palvelujohtaja)
Ennaltaehkäisevien ja varhaisen tuen palvelut vähentävät lastensuojelun sijoituksia	Kodin ulkopuolelle sijoitettujen suhteellinen osuus 0-17 -vuotiasta	Sijoitettujen suhteellinen osuus 0-17 -vuotiasta ei kasva	kuntayhtymän johtaja (palvelujohtaja)
Hyvinvointiyhteistyö toimii kuntien kanssa	Alueellinen hyvinvointikertomus	Alueellinen hyvinvointikertomus tehty	kuntayhtymän johtaja (integraatiojohtaja)

Jäsenkuntien ja kuntayhtymän yhdyspintaan kohdentuvat palvelukokonaisuudet suunniteltu

VALTUUSTOTASON TAVOITE	MITTARI	TAVOITEARVO	VASTUUHENKIÖ
Perhekeskuspalvelujen ja kuntien toiminnan yhteistyö määritelty	Asiakkaalle arvoa tuottavien palveluprosessien kuvaus	Kolme tärkeintä palveluprosessia määritelty yhteistyössä kuntien kanssa	kuntayhtymän johtaja (palvelujohtaja)
Työllisyyden hoito työhön kuntoutuksen tukitoimin määritelty yhteistyössä kuntien kanssa	Asiakkaalle arvoa tuottavien palveluprosessien kuvaus	Kolme tärkeintä palveluprosessia määritelty yhteistyössä kuntien kanssa	kuntayhtymän johtaja (palvelujohtaja)

Keskitetty palveluohjaus

VALTUUSTOTASON TAVOITE	MITTARI	TAVOITEARVO	VASTUUHENKIÖ
Palveluohjauksen toimintamalli luotu	Toimintamallin kuvaus	Toimintamalli kykenee erottelamaan paljon palveluita tarvitsevat asiakkaat	kuntayhtymän johtaja (integraatiojohtaja, tietohallintojohtaja)

Tasapainoinen talous

VALTUUSTOTASON TAVOITE	MITTARI	TAVOITEARVO	VASTUUHENKIÖ
Realistinen talousarvio	Talousarvion toteutuminen	Kuntien maksuosuudet eivät ylitä	kuntayhtymän johtaja (talous- ja hallintojohtaja, palvelujohtajat)
Kunnittainen raportointi ja nopea reagointi poikkeamiin	Tietopakettikohtainen raportointi	Jäsenkunnat saavat kuukausittain tietopakettikohtaisen menojensa toteutuman	kuntayhtymän johtaja (talous- ja hallintojohtaja)

Hyvinvoiva ja osaava henkilökunta			
VALTUUSTOTASON TAVOITE	MITTARI	TAVOITEARVO	VASTUUHENKILÖ
Aktiivisen tuen -mallin rakentaminen käynnistynyt	Sairauslomapäivien määrä	Sairauslomapäivien määrä ei kasva vuodesta 2018	kuntayhtymän johtaja (henkilöstöjohtaja, palvelujohtajat)
Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma laadittu	Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma	Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma on laadittu kaikilla palvelualueilla ja soveltuvin osin käytössä	kuntayhtymän johtaja (henkilöstöjohtaja, palvelujohtajat)
Palkitsemiskäytännöt tukevat innovatiivisuutta, uusien asiakaslähtöisten ja strategian mukaisten toimintatapojen kehittämistä ja käyttöönottoa sekä työyhteisöaitojen vahvistamista ja edistämistä.	Palkitsemiskäytännöt	Palkitsemiskäytännöt otettu käyttöön ja ne tukevat organisaation onnistumista	kuntayhtymän johtaja (henkilöstöjohtaja, palvelujohtajat)

Yhtymän johto sekä strateginen kehittäminen ja tukipalvelut

Vastuuhenkilö: kuntayhtymän johtaja Pirjo Laitinen-Parkkonen

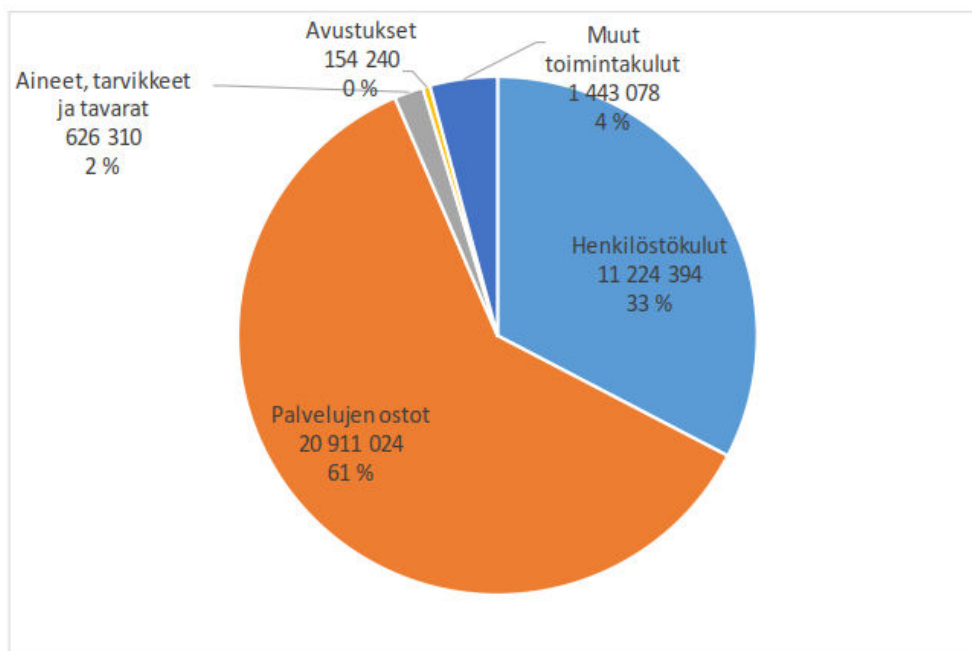
Yhtymän johtoon kuuluu yhtymävaltuusto, yhtymähallitus, tarkastuslautakunta sekä yhtymän johtaja. Strateginen kehittäminen ja tukipalvelut – kokonaisuus käsittää erilaiset tukipalvelut, kuten ICT:n, talouden, hallinnon,

henkilöstön, hankinnan, viestinnän, integraation ja kehittämisen sekä palveluohjauksen.

Taulukko 3: Tuloslaskelma, Yhtymän johto sekä strateginen kehittäminen ja tukipalvelut

YHTYMÄN JOHTO JA STRATEGINEN KEHITTÄMINEN JA TUKIPALVELUT -KOKONAISUUS	TA 2019	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT	36 074 780	36 161 529	35 993 833
Myyntituotot	30 280 010		
Maksutuotot	142 370		
Tuet ja avustukset	3 725 000		
Muut toimintatuotot	1 927 400		
TOIMINTAKULUT	-34 359 046	-34 702 636	-35 049 663
Henkilöstökulut	-11 224 394		
Palvelujen ostot	-20 911 024		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-626 310		
Avustukset	-154 240		
Muut toimintakulut	-1 443 078		
TOIMINTAKATE	1 715 734	1 458 893	944 170
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT			
Korkokulut			
Muut rahoituskulut			
VUOSIKATE	1 715 734	1 458 893	944 170
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 642 118	-1 400 000	-900 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 642 118	-1 400 000	-900 000
TILIKAUDEN TULOS	73 616	58 893	44 170
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	73 616	58 893	44 170
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ VYÖRYTYSERIEN JÄLKEEN	73 616	58 893	44 170

Kuva 1: Toimintakulut tiliryhmittäin, Yhtymän johto sekä strateginen kehittäminen ja tukipalvelut

Ikäihmisten ja vammaisten palvelut

Vastuuhenkilö: palvelujohtaja Erja Pentti

Ikäihmisten palvelut

Ikäihmisten palvelujen tarve kasvaa lähivuosina varsin paljon, sillä ikäihmisten määrän arvioidaan kasvavan Keski-Uudellamaalla keskimäärin 10 % vuosivauhtia. Palvelujen tarve ei kasva kuitenkaan samassa tahdissa ikäihmisten määrän kasvaessa – kiitos ihmisten omatoimisen terveyden edistämisen sekä terveydenhuollon kehittymisen. Ikäihmisten palvelujen onnistumiselle on asetettu suuria odotuksia. Vuonna 2018 on hyväksytty ikäihmisten palveluasumista koskeva soveltamisohje. Seuraavat hyväksyttäväksi tulevat ohjeet liittyvät kotihoitoon, omaishoidon tukeen, kotona asumista tukeviin muihin palveluihin, perhehoitoon ja kotikuntoutukseen. Lisäksi kehityskohteena on Ikätalo -verkkosivusto, jonka avulla ikäihminen ja hänen omaisensa voi etsiä ohjeita ja neuvoja arjessa selviytymiseen. Tärkein asia vuoden 2019 aikana on, että asiakastyön käytännöt saadaan muokkata tumaan yhdenmukaisiksi mahdollisimman nopeaan tahtiin, jotta ikäihmisille voidaan turvata yhdenveroiset palvelut.

Kaiken kaikkiaan ikäihmisten palveluissa keskitytään kotona asumisen turvaamiseen. Kotona asuminen ei kuitenkaan ole itseisarvo vaan tilanne arvioidaan aina myös yksilölliset ja inhimilliset asiat huomioiden. Toisena kehityskohteena on ympärivuorokautisten palveluiden yhdenmukaistaminen parhaiden käytäntöjen mukaiseksi. Kuntayhtymälle siirtyy monia hieman erityyppisiä hoiva- ja palveluyksiköitä, joiden asiakasprofiilit ja toimintakäytännöt ovat tarpeen käydä läpi ja arvioida yhteinen kehittämisen suunta. Ikäihmisten säännölliset palvelut kohdentuvat rajattuun määrään ikääntyneitä kuntalaisia ja suurin osa ikäihmisistä ei tarvitse kuntayhtymän palveluita kuin satunnaisesti. Heitä ei sovi unohtaa vaan miettiä yhdessä muiden palvelualueiden ja kuntien kanssa kaikkia niitä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen keinoja ja mahdollisuuksia, joilla ikäihmisten kokonais-toimintakykyä voi ylläpitää ja parantaa.

Keskitetystä palveluohjauksen yksiköstä on hyötyä ikäihmisten palvelujen tarvitsijoille.

Vammaisten palvelut

Vammaisten palvelujen käyttäjämäärässä ei tapahdu vastaavanlaista kasvua kuin ikäihmisissä muutoin kuin muuttoliikenteen myötä. Palveluiden tarpeeseen ei tältä osin ole odotettavissa juurikaan muutosta. Palveluiden tarve saattaa sen sijaan kasvaa KELA:n vuosittain tiukentuvien linjausten myötä. Tämä muutos heijastuu ensisijaisesti avokuntoutuspalveluiden lisääntyvään tarpeeseen, mutta vaikuttaa myös pidemmällä aikavälillä ainakin asumisratkaisujen, apuvälineiden sekä kotona asumista tukevien ratkaisujen ja henkilökohtaisen avun mahdollisesti lisääntyvään tarpeeseen.

Vuonna 2018 aloitettu kehitysvammaisten kuntoutussuunnitelmien kordinointi etenee pilotointivaiheen kautta käytäntöön heti 2019 vuoden alkupuoliskolla. Samoin henkilökohtaisen avustajan ja kuljetuspalvelujen soveltamisohjeet tulevat käyttöön kevätpuolella. Em. ohjeissa on mm. huomioitu mahdollisuuksien mukaan tulevan vammaispalvelulain sisältöä. Valmistelu on aloitettu myös työ- ja päivätoiminnan, asumisen ja kotona asumista tukevien palveluiden saralla. Nämä valmistelut saadaan loppuun vielä ensi vuoden kevätpuolella ja käytäntöön kesän jälkeen.

Vammaisten palveluilla on useita yhdyspintoja muihin palvelualueisiin. Mm. terveyspalvelujen kanssa on tarpeen pohtia kuntoutuspalvelujen ja apuvälinepalvelujen kehittämistä pois päin nykyisestä pirstaleisesta rakenteesta ja toimintatavasta. Palvelutarpeen arviointien ja palvelusuunnitelmien sisältöjä suunnataan yhä enemmän SHL:n mukaisiin palveluihin, joita täydennetään VPL:n mukaisilla palveluilla. Tästä esimerkkinä kotihoidon lisääminen koskemaan enenevässä määrin myös vammaisia henkilöitä. Näin henkilökohtaisten avustajien tarpeen kasvua voidaan hillitä ja silti turvata vammaisten henkilöiden välttämättömien palvelujen saanti. Kuljetuspalvelujen kilpailutus valmistuu ensi keväänä ja kuluvana vuonna saadut kokemukset valitettavasti osoittavat, että vapautettu hinnoittelu ei ole sellainen markkinamekanismi, joka vaikuttaisi vahvasti yhteen liittyneiden taksiautoilijoiden hintoihin juurikaan alentavasti.

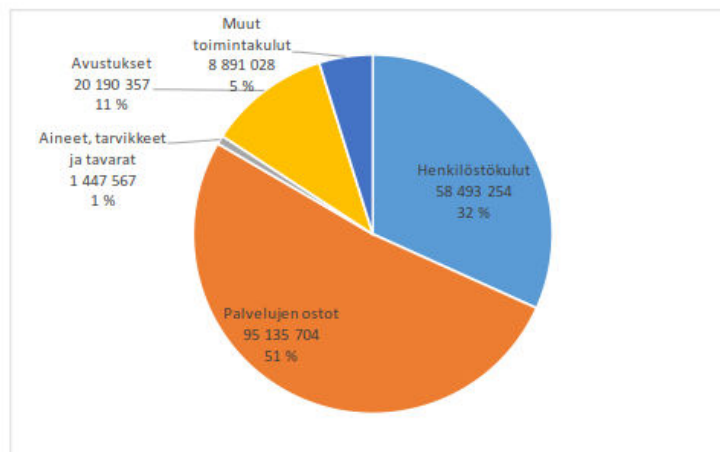
Vammaispalveluiden henkilökuntamäärä on varsin pieni. Toiveena on, että nykyiset pienet vammaispalvelu-toimistot voidaan yhdistää ja henkilökunta liikkuu tarvittaessa asiakaskäynneille. Nykyiset päivä- ja

työtoimintayksiköt sekä asumisyksiköt säilyvät toistaiseksi ennallaan. Keskitetystä palveluohjauksen yksiköstä on hyötyä vammaisten palvelujen tarvisijoille.

Taulukko 4: Tuloslaskelma, Ikäihmisten ja vammaisten palvelut

IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PALVELUT	TA 2019	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT	184 250 810	185 999 489	187 859 484
Myyntituotot	158 301 298		
Maksutuotot	21 500 412		
Tuet ja avustukset	30 750		
Muut toimintatuotot	4 418 350		
TOIMINTAKULUT	-184 157 910	-185 999 489	-187 859 484
Henkilöstökulut	-58 493 254		
Palvelujen ostot	-95 135 704		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 447 567		
Avustukset	-20 190 357		
Muut toimintakulut	-8 891 028		
TOIMINTAKATE	92 900	0	0
VUOSIKATE	92 900	0	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-92 900		
Suunnitelman mukaiset poistot	-92 900		
TILIKAUDEN TULOS	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ VYÖRYTYSERIEN JÄLKEEN	0	0	0

Kuva 2: Toimintakulut tiliryhmittäin, Ikäihmisten ja vammaisten palvelut

Terveyspalvelut ja sairaanhoito

Vastuhenkilö: kuntayhtymän johtaja Pirjo Laitinen-Parkkonen

Terveyspalveluiden ja sairaanhoidon palvelualueella vuoden 2019 tavoitteena on edetä kohti yhdenmukaisia ja asiakkaille ja potilaille arvoa tuottavia palvelukokonaisuuksia. Tässä auttaa uutena alueellisena toimintana aloittava kotisairaala, joka mahdollistaa potilaiden sairaalatasoisen hoidon toteuttamisen kotona. Kotisairaalassa voidaan toteuttaa sekä jatkohoitoja että joissain tapauksissa välttää kokonaan laitossairaalaan joutuminen. Samassa yhteydessä päivitetään palliativinen hoitoketju ja elämän loppuvaiheen hoidon toteutus kuntayhtymän alueella.

Uuden H-sairaalan avautuminen Hyvinkään Sairaalanmäellä loppuvuonna 2018 on merkittävä parannus potilaiden palveluissa alueella. HUS:n ja Hyvinkään kaupungin yhteistyönä toteutetussa sairaalassa HUS:n ja Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän henkilöstö tuottavat yhdessä monipuolisesti terveyspalveluita, sairaanhoitoa ja sosiaalipalveluita. Mielenterveys- ja päihdepalvelut, infektioiden hoito, avokuntoutus, akuuttiosasto-hoito ja lasten sairaanhoito ovat potilaiden saatavilla uusissa ajanmukaisissa tiloissa. Vuoden 2019 aikana

Sairaalanmäellä toteutetaan ja edelleen kehitetään yhdessä HUS/Hyvinkään sairaanhoitoalueen kanssa suunniteltuja palveluprosesseja. Oman haasteensa tähän tuovat erilaiset tietojärjestelmät.

Yhteistyötä HUS:n kanssa on tarkoitus tiivistää edelleenkin myös tärkeimpien, yli organisaatiorajojen ulottuvien hoitoketjujen uudelleenarvioinnissa ja palveluketjun volyymien hallinnassa erityisesti infektiokausina.

Virka-ajan ulkopuolisen suun terveydenhuollon ilta- ja viikonloppupäivätyksen käynnistäminen vuonna 2019 Hyvinkään Sairaalanmäellä kuntayhtymän toimintana mahdollistaa alueen asukkaille avun saamisen omalla alueella.

Kuntoutus- ja apuvälinepalvelut keskitetään vuoden 2019 aikana toiminnalliseksi kokonaisuudeksi. Painopistealueita ovat mm. lasten lääkinnällisten terapiapalveluitten yhdenmukaistaminen, erityisryhmien kuntoutussuunnitelmien keskittäminen, ja työkyvyttömiä työnhakijoiden kuntoutusprosessi. Palvelualueen toiminta tulee jäsentymään vuoden 2019 aikana myös liittyen yhdyspintoihin muihin

Taloussuunnitelma 2019 - 2021

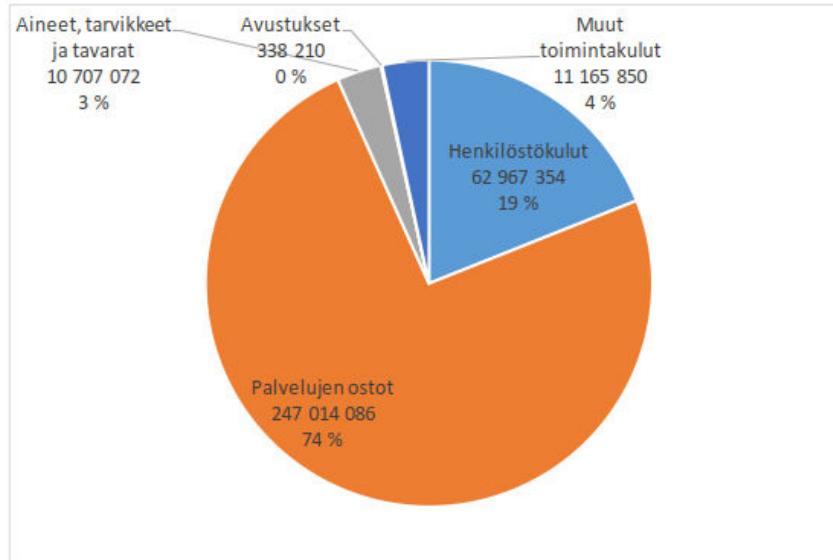
palvelualueisiin, keskitettyyn palveluohjaukseen sekä erityisesti mielenterveys- ja päihdepalveluissa ja perhekeskuksissa toteutettaviin lääketieteellisiin palveluihin.

Vuonna 2017 käynnistyneen valinnanvapauskokeilun kaikki osa-alueet, vastaanottopalveluitten kokeilu, suun terveydenhuollon kokeilu ja henkilökohtainen budjetti, ovat saaneet jatkorahoitusta STM:ltä lokakuuhun 2019.

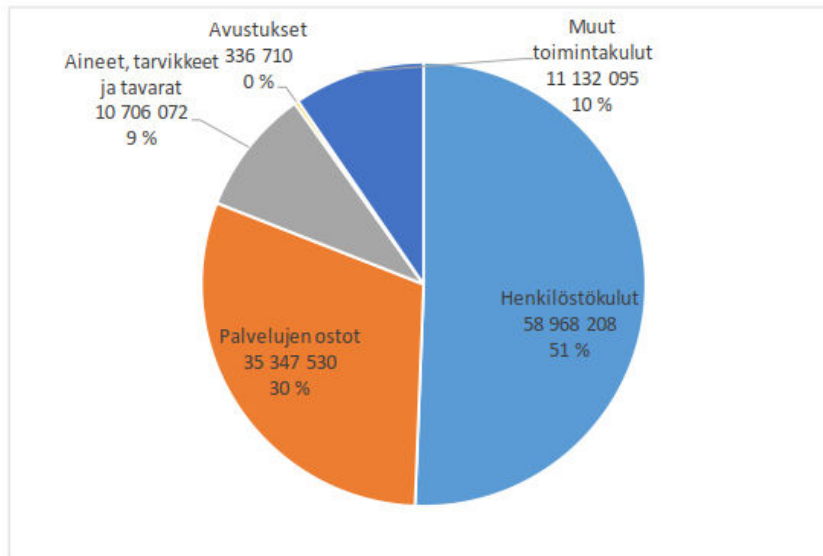
Taulukko 5: Tuloslaskelma, Terveyspalvelut ja sairaanhoito

TERVEYSPALVELUT JA SAIRAANHOITO	TA 2019 YHTEENSÄ	TA 2019 ERIKOIS- SAIRAANHOITO	TA 2019 PALVELUALUE ILMAN ERIKOIS- SAIRAANHOITOA	TS 2020 PALVELUALUE YHTEENSÄ	TS 2021 PALVELUALUE YHTEENSÄ
TOIMINTATUOTOT	332 275 372	215 701 957	116 573 415	335 514 498	338 869 643
Myyntituotot	315 282 145	215 613 457	99 668 688		
Maksutuotot	14 156 178	0 500	14 095 678		
Muut toimintatuotot	2 837 049	28 000	2 809 049		
TOIMINTAKULUT	-332 192 572	-215 701 957	-116 490 615	-335 514 498	-338 869 643
Henkilöstökulut	-62 967 354	-3 999 146	-58 968 208		
Palvelujen ostot	-247 014 086	-211 666 556	-35 347 530		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 707 072	-1 000	-10 706 072		
Avustukset	-338 210	-1 500	-336 710		
Muut toimintakulut	-11 165 850	-33 755	-11 132 095		
TOIMINTAKATE	82 800	0	82 800	0	0
VUOSIKATE	82 800	0	82 800	0	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-82 800		-82 800		
Suunnitelman mukaiset poistot	-82 800		-82 800		
TILIKAUDEN TULOS	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ VYÖRYTTYSERIEN JÄLKEEN	0	0	0	0	0

Kuva 3: Toimintakulut tiliryhmittäin, Terveyspalvelut ja sairaanhoito sis. erikoissairaanhoito

Kuva 4: Toimintakulut tiliryhmittäin, Terveyspalvelut ja sairaanhoito ilman erikoissairaanhoitoa

Aikuisten mielenterveys, päihde- ja sosiaalipalvelut sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Vastuhenkilö: palvelujohtaja Tiina Salminen

Aikuisten mielenterveys-, päihde- ja sosiaalipalvelut

Sosiaali- ja terveyspalvelujen siirtyessä Keski-Uudenmaan kunnilta kuntayhtymälle, aikuisten mielenterveys-, päihde- ja sosiaalipalvelujen puolella tapahtuu merkittävässä määrin sisäistä organisoitumista. Henkilöstölle uudelleen organisoituminen näkyy erilaisina tehtäväkuvien, esimiesten ja toimintaprosessien muutoksina. Perustason mielenterveys- ja päihdepalvelut on kunnissa järjestetty hyvin eri tavoin, näiden palvelujen henkilöstöresurssi on ollut pieni ja se on sijoittunut kuntaorganisaatioissa hyvin eri tavoin. Vuoden 2019 alusta nämä palvelut tuotetaan koko Keski-Uudellemaalle yhdeltä tulosalueelta ja yhdenmukaisin kriteerein. Aikuisten sosiaalipalveluissa palveluun pääsyn kriteerejä on yhdenmukaistettu, mutta vuonna 2019 yhdenmukaistetaan myös kriteerien soveltamisohjeet ja käytännöt. Muutokset näkyvät asiakkaille palvelujen saatavuuden paranimisena ja yhdenvertaisuutena alueella.

Yksi toiminnan kehittämisen painopiste on matalan kynnyksen palvelujen verkoston kehittäminen. Tämä tarkoittaa

kiinteiden ns. MATALA-pisteiden lisäksi matalan kynnyksen palvelujen tavoitteellista laajentamista niin, että mielenterveys-, päihde- ja sosiaalisten ongelmien kanssa on koko alueella mahdollista asioida lähetteettömässä palveluohjausluonteisessa palvelussa. Toinen moniammatillisen toiminnan kehittämiskohde on kotiin vietävät palvelut ja niihin liittyvien vastuiden ja toimintatapojen määrittely ja jalostaminen yhdessä mm. kotisairaalan, kotihoiton ja lapsiperheiden kotipalvelun kanssa. Myös liikkuvien terveysneuvontapalvelujen kehittäminen on vuonna 2019 ajankohtainen. Mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden näkökulmasta tämä tarkoittaa ennen kaikkea suonensisäisten huumeiden käyttäjien palvelujen kehittämistä nykyistä huomattavasti tehokkaammiksi niin, että palvelulla voidaan ennaltaehkäistä merkittävien terveysongelmien syntymistä. Päihde- ja mielenterveysasiakkaiden palvelu- ja hoitopolkuja kehitetään yhdessä HUS psykiatrian kanssa.

Aikuisten sosiaalipalveluilla on yhdyspintoja ja yhteisen työn kenttää useaan suuntaan sekä kuntayhtymän sisällä, että kuntiin ja kolmannen sektorin toimijoihin päin. Kuntien kanssa tehtävälle yhdyspintatyölle määritellään yhteiset tavoitteet sekä luodaan yhteiset rakenteet ja toiminnalliset ratkaisut. Merkittävimpiä yhtei-

sen työn alueita ovat työllisyyskysymykset ja maahanmuuttajatyö. Laki-sääteinen vastuu molemmissa on kunnilla, mutta sosiaali- ja terveyspalveluilla on merkittävä rooli esim. työhön kuntoutuksessa, työllistymistä edistävässä monialaisessa yhteis palvelussa (TYP) ja kotouttamisajan sosiaalityössä.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut ovat rakentuneet rinnakkain maakuntasuunnittelun ratkaisujen kanssa ja palveluja kehitetään laadittujen palvelukuvausten tuella. Perhekeskuspalvelujen alla erityistä huomiota kiinnitetään ennaltaehkäiseviin sekä terveyttä ja hyvinvointia edistäviin palveluihin. Lasten, nuorten ja perheiden moniammatilliset matalan kynnyksen palvelut sijoittuvat nimenomaan perhekeskuspalveluihin. Perhekeskuspalveluilla on merkittävä yhteisen työn kenttä kuntien sivistystoimen kanssa ja palveluprosesseja tuleekin suunnitella aktiivisessa yhteistyössä kuntien kanssa. Konkreettisimmin yhteisen työn vaatimukset näkyvät kouluissa ja oppilaitoksissa, joissa kuntien oppilashuollon (kuraattorit ja psykologit) ja kuntayhtymän koulu- ja opiskeluterveyden huollon yhteinen toimintamalli ja yhteistyörakenteet suunnitellaan niin joustaviksi, ettei kaksi eri taustaorganisaatiota vaikuta oppilaiden ja opiskelijoiden saamaan palveluun ja toiminnan tavoitteiden saavuttamiseen.

Vuoden 2019 aikana lastensuojelun systeemisen mallin kehittämistä ja le-

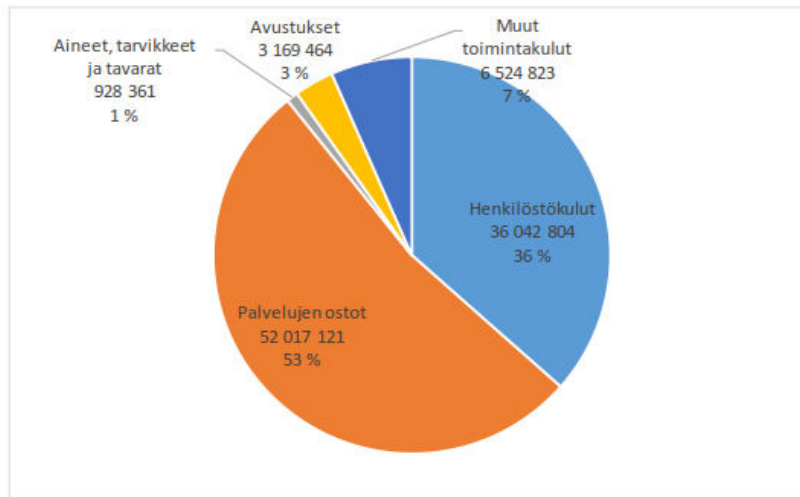
vittämistä alueella jatketaan. Mäntsälässä mallia on kehitetty vuodesta 2009 ja muissa Keski-Uudenmaan kunnissa koulutukset on aloitettu vuonna 2018. Systeemisessä mallissa tutkitaan perheen sisäisiä ja sitä ympäröiviä vuorovaikutussysteemejä ja luodaan rakenteet säännölliselle ja systemaattiselle reflektiolle, joka edellyttää tuloksellista moniammatillista kumppanuustyöskentelyä lapsen ja perheen hyväksi. Tavoitteena on mm. huostaanottojen väheneminen.

Lasten ja nuorten henkisen pahoinvoinnin lisääntyminen näkyy mm. erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten määrän lisääntymisenä. Kuntien ns. EMO- ja EVA-luokat ovat kuntouttavia erityisluokkia. Tämän toiminnan varmistaminen ja toimivien yhteistyörakenteiden ja -mallien luominen ja vahvistaminen kuntien sivistystoimen ja sote-palvelujen (esim. psykiatriset sairaanhoitajat) välille on ensiarvoisen tärkeää. Samoin vuoden 2019 tavoitteena on käynnistää toimivien yhteistyömallien kehittäminen HUS:n lastenpsykiatrian ja Keski-Uudenmaan sote – kuntayhtymän lasten, nuorten ja perheiden palvelujen välille.

Taulukko 6: Tuloslaskelma, Aikuisten mielenterveys, päihde- ja sosiaalipalvelut sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelut

AIKUISTEN MIELENTERVEYS, PÄIHDE- JA SOSIAALIPALVELUT SEKÄ LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN PALVELUT	TA 2019	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT	98 698 173	99 669 399	100 666 093
Myyntituotot	94 286 743		
Maksutuotot	2 876 430		
Tuet ja avustukset	593 450		
Muut toimintatuotot	941 550		
TOIMINTAKULUT	-98 682 573	-99 669 399	-100 666 093
Henkilöstökulut	-36 042 804		
Palvelujen ostot	-52 017 121		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-928 361		
Avustukset	-3 169 464		
Muut toimintakulut	-6 524 823		
TOIMINTAKATE	15 600	0	0
VUOSIKATE	15 600	0	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-15 600		
Suunnitelman mukaiset poistot	-15 600		
TILIKAUDEN TULOS	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ VYÖRYTYSERIEN JÄLKEEN	0	0	0

Kuva 5: Toimintakulut tiliryhmittäin, Aikuisten mielenterveys, päihde- ja sosiaalipalvelut sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Tuloslaskelmaosa

Taulukko 7

KESKI-UUDENMAAN SOTE -KUNTAYHTYMÄ	TA 2019	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT	651 299 137	657 344 915	663 389 053
Myyntituotot	598 150 198		
Kuntien maksusuudet	576 694 920		
Maksutuotot	38 675 390		
Tuet ja avustukset	4 349 200		
Muut toimintatuotot	10 124 349		
TOIMINTAKULUT	-649 392 101	-655 886 022	-662 444 883
Henkilöstökulut	-168 727 806		
Palvelujen ostot	-415 077 935		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 709 310		
Avustukset	-23 852 271		
Muut toimintakulut	-28 024 779		
TOIMINTAKATE	1 907 036	1 458 893	944 170
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-73 617	-58 893	-44 170
Korkokulut	-73 617	-58 893	-44 170
Muut rahoituskulut			
VUOSIKATE	1 833 418	1 400 000	900 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 833 418	-1 400 000	-900 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 833 418	-1 400 000	-900 000
TILIKAUDEN TULOS	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ VYÖRYTYSERIEN JÄLKEEN	0	0	0
TUNNUSLUVUT			
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	100,3 %	100,2 %	100,1 %
Vuosikate/Poistot, %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Investointiosa

Taulukko 8

	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Kunnilta hankittava irtaimisto, tasearvo 31.12.2018 tilanteessa	2 670 831		
Hyvinkää	329 081		
Järvenpää	1 733 375		
Mäntsälä	141 885		
Numijärvi	118 487		
Pomaiainen			
Tuusula	348 003		
Uudet investoinnit (pääasiassa ICT)	1 010 000	1 000 000	1 000 000
Investoinnit yhteensä	3 680 831	1 000 000	1 000 000

Rahoitusosa

Taulukko 9

	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Toiminta ja investoinnit			
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	1 833 418	1 400 000	900 000
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-3 680 831	-1 000 000	-1 000 000
Toiminta ja investoinnit, netto	-1 847 413	400 000	-100 000
Rahoitustoiminta			
Lainakannan muutokset	3 700 000	-740 000	-740 000
Rahoitustoiminta	3 700 000	-740 000	-740 000
Vaikutus maksuvalmiuteen	1 852 587	-340 000	-840 000

Kuntien maksuosuudet

Kuntien maksuosuuksien kokonaismäärä vuodelle 2019 on 576.694.922 euroa.

Kuntalaskutus toteutetaan kiinteänä ennakkolaskutuksena. Todelliseen palvelujen

käyttöön perustuva tasauslaskutus tapahtuu perustason sosiaali- ja terveyspalvelujen osalta kolmannesvuosittain. Kunnittaiset maksuosuudet on esitetty alla olevassa taulukossa.

Taulukko 10

	Erikoissairaanhoito	Perustason sosiaali- ja terveyspalvelut	Hallinto- ja muutokustannukset	Yhteensä
Hyvinkää	53 436 737	91 559 382	1 144 474	146 140 593
Järvenpää	50 296 000	79 970 533	999 616	131 266 149
Mäntsälä	22 692 700	36 238 413	452 973	59 384 086
Numijärvi	42 852 301	72 864 782	910 795	116 627 878
Pormainen	5 260 600	6 856 233	85 702	12 202 535
Tuusula	41 073 619	69 135 877	864 185	111 073 681
Yhteensä	215 611 957	356 625 220	4 457 745	576 694 922

Sote ihmisen kokoiseksi

HYVINKÄÄ | JÄRVENPÄÄ | MÄNTSÄLÄ | NURMIJÄRVI | PORNAINEN | TUUSULA

WWW.KESKI-UUDENMAANSOTE.FI